Ayşe Gouverneur & Leyla Azzam

yeni başlayanlar için peygamberimiz

İZ

Yeni Başlayanlar için Peygamberimiz

Leyla Azzam
&
Ayşe Gouverneur

Türkçesi: Murat Çiftkaya

İZ YAYINCILIK
Çatalçeşme Sokağı No: 27/2 Cağaloğlu 34110 İstanbul
telefon: (212) 5207210
faks: (212) 5115791
www.iz.com.tr
e-posta: bilgi@iz.com.tr
kapak: Medine Efe

Önsöz

Bismillahirrahmanirrahim. Elhamdülillahi Rabbilâlemin. Mâlik-i Yevmid-dîn. Lâ ilâhe illallah ve Allahümme bârik alâ İbrahime ve alâ âli İbrahim, Allahümme bârik alâ Muhammed ve alâ âli Muhammed. Sübhânallahu velhamdülillah.

İslâmî Metinler Derneği (The Islamic Texts Society) çocuk kitapları dizisine Peygamber'in (sav) bu biyografisiyle başladığı için sevinç duymaktadır; aynı şekilde daha önce de esas işi olan İslâmî metinlerin yayınlanmasına Dr. Martin Lings'in 'Muhammed: İlk Dönem Kaynaklara Göre Hayatı'yla başlamıştı. İslâmî Metinler Derneği, dinin giderek önemsizleştiği bir dünyada, İslâmiyetin esaslarına dair yanlışsız ve güzel kitapların çocuklara ulaştırılmasının zaruri olduğunu düşünüyor. Üzüntü duyulacak bir gerçek ki, yalnızca dünyevi amaçlara hizmet eden çekici kitapların bolca bulunduğu piyasada, yetkin biçimde çıkarılmış kitapların sayısı bir kaçı geçmiyor. fiüphesiz bu kitaplar genellikle çocuklara gerekli eğitim ve kültür arka planını veriyor, ancak dinin modern hayatta oynadığı rolün giderek ufalması, çocuklar için yazılmış dinî kitaplara nispeten önemsiz bir rol biçilmesinde kendisini gösteriyor. İslâmî Metinler Derneği, çocuk dizisiyle, dinin çocuğun hayatında kenarda değil, tam merkezde yer almasını ümit ediyor.

THE İSLAMIC TEXTS SOCIETY

CAMBRIDGE 1985

Herşey Nasıl Başladı

Yaklaşık dört bin yıl önce, Fırat nehri vadisindeki Sümer şehri Ur’da, İbrahim adında bir genç yaşıyordu. Ur’lular önceleri Allah’a kulluk ediyorlardı, fakat zamanla hak dini unuttular ve tahtadan, çamurdan ve hatta bazen değerli taşlardan yapılmış heykellere, putlara tapmaya başladılar.

İbrahim küçük bir çocukken bile halkının ve özellikle de babasının kendi elleriyle nasıl olup da bu suretleri yapabildiklerini, sonra da onlara ilâh adını verip taptıklarını anlayamıyordu. Halkı bu heykellerin önünde saygıyla eğilirken, onlara katılmayı hep reddediyordu. Onun yerine, şehri terkediyor ve yalnız başına oturarak gökleri, çevresindeki âlemi düşünüyordu. Halkının yanlış yaptığından emindi ve bu yüzden doğru yolu tek başına arıyordu.

Bulutsuz bir gece oturmuş gökyüzünü seyrederken güzel parlak bir yıldız gördü; o kadar güzeldi ki haykırdı: “Bu Allah olmalı!” Yıldıza bir süre huşuyla baktı, tâ ki birden sönmeye başlayıp gözden kayboluncaya kadar. Hayal kırıklığı içinde yüzünü çevirdi ve şöyle dedi:

Batıp giden şeyleri sevmem.

(Kur’an VI. 77)

İbrahim, bir başka gece yine gökyüzüne bakıyordu ki yükselmekte olan Ay’ı gördü, o kadar büyük ve ışıltılıydı ki elini uzatsa sanki dokunabilecekti. Kendi kendine düşündü:

İşte benim Rabbim budur.

(Kur’an VI. 78)

Fakat ayın da batması çok sürmedi. Sonra şöyle dedi:

Rabbim bana hidayet vermezse,

muhakkak ki ben

dalâlete düşen kavimden olurum.

(Kur’an VI. 77)

İbrahim daha sonra güzel ve göz kamaştırıcı güneş doğumunu gördü ve evrendeki en büyük ve en güçlü şey güneş olmalı’ sonucuna vardı. Fakat üçüncü kez yanılmıştı, çünkü günün sonunda güneş battı. İşte o zaman Gücü Herşeye Yeten’in, yıldızların, Ay’ın, güneşin, yeryüzünün ve yaşayan herşeyin Yaratıcısının Allah olduğunu anladı. Birden kendisini tam bir huzur ve güvende hissetti, çünkü Hakikat’ı bulduğunu biliyordu.

Hani o, babasına ve kavmine:

“Neye tapıyorsunuz?” dediğinde,

Demişlerdi ki: “Putlara tapıyoruz.

Onlara devamlı ibadet ediyoruz.”

Demişti: “Çağırdığınız zaman onlar

sizi işitiyorlar mı?

Size bir faydaları ya da zararları oluyor mu?”

Demişlerdi: “Hayır, fakat biz babalarımızı

böyle yapar bulduk.

Dedi: “fiimdi taptıklarınızı gördünüz mü?

Siz ve sizden evvelki babalarınızın

(taptıklarını)?

Muhakkak ki, onlar benim

düşmanlarımdır, ancak

âlemlerim Rabbi müstesna.

O, beni yaratan ve bana

doğru yolu gösterendir,

Hastalandığımda bana şifa veren O'dur.

Bana ölümü verip

tekrar diriltecek O'dur.

Ve Kıyamet Günü günahlarımızı affetmesini

ummakta olduğum da O'dur."

(Kur'an XXVI. 70-82)

Birgün, bütün şehir halkı dışarıdayken, İbrahim, çok büyük birinin dışında bütün putları sağ eliyle kızgınlıkla parçaladı. İnsanlar geri döndüklerinde öfkelendiler. İbrahim'in putları hakkında söylediklerini hatırladılar. Onu herkesin önüne çıkarıp sordular: "İlahlarımıza bu işi yapan sen misin, ey İbrahim?" İbrahim cevap verdi: "Hayır, belki de bunu reisleri yapmıştır. Eğer konuşabiliyorlarsa onlara sorsanıza." Halk bağırdı: "Onların konuşamadığını sen de biliyorsun." "Allah sizi ve yaptıklarınızı yarattığı halde, kendi ellerinizle yonttuklarınıza mı tapıyorsunuz?" İbrahim devam etti: "Allah'ı bırakıp, size ne fayda ne de zarar veremeyen şeylere mi tapıyorsunuz?"

(Kur'an XXXVII. 95-6)

(Kur'an XXI.66)

En sonunda İbrahim onları şöyle uyardı:

Allah'a kulluk edin ve ondan sakının,

bu sizin için daha hayırlıdır, eğer bilirseniz.

Siz, Allah'ı bırakıp putlara tapıyor ve ancak

yalan uyduruyorsunuz.

Allah'ı bırakıp da taptıklarınızın

size rızık vermeye gücü yoktur. Öyleyse, rızkı

Allah'tan isteyin.

O'na kulluk edin ve şükredin

(zira) O'na döndürüleceksiniz.

(Kur'an XXIX. 16-17)

Urlular İbrahim'e bulabildikleri en kötü cezayı vermeyi kararlaştırdılar: Onu yakarak öldüreceklerdi. Kararlaştırılan gün, bütün Ur halkı şehir merkezinde toplandı. Ur kralı bile oradaydı. İbrahim'i odunla doldurulmuş özel bir binanın içine koydular. Odunları yaktılar. Kısa sürede ateş o kadar şiddetlendi ki, insanlar alevler yüzünden gerisin geriye kaçtılar. Fakat Allah dedi ki:

Ey ateş, İbrahim'e serin ve esenlikli ol.

(Kur'an XXI. 69)

İnsanlar, ateş tamamen sönünceye dek beklediler ve o zaman gördüler ki İbrahim oracıkta sanki hiçbir şey olmamış gibi oturuyor! Bir ân son derece şaşırdılar. Ama yine de, gözlerinin önünde meydana gelen mucizeden etkilenmediler. İbrahim buna rağmen Azer ismindeki biricik babasını hiçbir şeye gücü yetmeyen, görmeyen, işitmeyen heykellere tapmaması için ikna etmeye çalıştı. Kendisine özel bir bilginin verildiğini söyleyen İbrahim, babasına şöyle yalvardı: "O halde bana uy ki, seni doğru yola götüreyim. Ey babacığım! fieytan'a tapma." Fakat Azer onu dinlemeyecekti. Eğer Ur'luların ilâhlarını inkâr etmeye devam ederse, onu taşlamakla tehdit etti. fiu sözlerle İbrahim'e şehri terketmesini emretti: "Uzun bir müddet benden uzak kal." Bunun üzerine İbrahim dedi ki: "Allah'ın selâmeti senin üzerine olsun. Senin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim. Çünkü O bana pek lütufkârdır."

(Kur'an XIX. 43-7)

Düşünsenize, yurdunu, ailesini ve tanıdığı herşeyi terketmek ve bilinmez bir dünyanın yalnızlığına atılmak onun için kimbilir ne kadar zor olmuştur. Fakat, aynı zamanda, Allah'a inanmayan ve putlara tapan insanlar arasında nasıl kalabilirdi? İbrahim, Allah'ın her zaman kendisini koruyup gözettiği hissini taşıdı, yolculuğu sırasında da Allah'ın kendisiyle birlikte olduğunu hissetti.

Uzun ve zorlu bir yolculuktan sonra, sonunda Mısır yakınlarında, Akdeniz kıyısında bir yere ulaştı. Orada Sare isminde soylu bir kadınla evlendi ve Filistin topraklarına yerleşti.

Aradan yıllar geçti, fakat İbrahim ve karısının henüz çocukları olmamıştı. Sare, bir çocuk olur ümidiyle ve geleneğe uyarak İbrahim'e Mısırlı hizmetçisi Hacer'le evlenmesini teklif etti. Kısa süre sonra, bu evlilik gerçekleşti ve Hacer'in İsmail adında bir erkek çocuğu oldu.

Bir zaman sonra, Allah İbrahim'e bir başka erkek evlât vaadetti, fakat bu defakinin annesi ilk karısı Sare olacaktı. İkinci çocuğun ismi ise İshak koyulacaktı. Allah ayrıca İbrahim'e iki oğlundan -yani İsmail ve İshak'tan- iki millet ve üç din çıkacağını ve bu nedenle Hacer'le İsmail'i Filistin'den alıp yeni bir ülkeye götürmesi gerektiğini bildirdi. Bütün bu olaylar Allah'ın takdirinin önemli bir parçasıydı, zira İsmail'in torunları, içinden büyük bir Peygamber'in gönderileceği bir millet kuracaklardı. Bu Peygamber insanlara, Allah'a ulaştıran yolda rehberlik edecekti. Bu kişi, Allah'ın Resulü Muhammed (sav) olacaktı. Sare'nin çocuğu İshak'ın soyundan ise Hz. Musa ve Hz. İsa gönderilecekti.

Böylece Hz. İbrahim, Hacer ve İsmail Filistin'den ayrıldılar. Sonunda, büyük bir kervan yolunun üzerindeki, kıraç Bekke (daha sonra ki ismiyle Mekke) vadisine ulaşıncaya dek günlerce seyahat ettiler. Vadide bir damla bile su yoktu, ve Hacer'le İsmail'in çok az suları kalmasına rağmen, Hz. İbrahim, onları orada bıraktı: çünkü onları Allah'ın koruyup gözeteceğini biliyordu.

Çok geçmeden bütün su bitti. Çocuk susuzluktan bitkin düşmeye başladı. Safa ve Merve adında, birbirine yakın iki tepe vardı. Hacer bir tepeye çıktı ve su görebilme ümidiyle uzaklara baktı. Diğer tepeye de çıkıp aynı şeyi yaptı. Bunu yedi defa tekrarladı. Sonra, üzgün bir halde oğlunun yanına döndü. Orada kendisini büyük bir sürpriz ve sevinç bekliyordu: Oğlunun yanıbaşında kaynamakta olan bir su pınarı buldu. Anne ve

çocuğun yanında yerleştiği bu pınara sonraları Zemzem dendi. Zemzem'in civarındaki bölge, çölde seyahat edenler için bir konaklama yeri oldu ve zamanla ünlü ticaret şehri Mekke haline geldi.

Hz. İbrahim, zaman zaman Filistin'den buraya ailesini ziyarete geliyor ve İsmail'in büyüdüğünü, gürbüz bir delikanlı olduğunu görüyordu. Bu ziyaretlerden birisinde, Allah onlara Kâbe'yi -yani, insanların Allah'a ibadet ettikleri ilk yeri- yeniden inşa etmelerini emretti.

Onu tam olarak nerede ve nasıl inşa edecekleri bildirildi. Zemzem kaynağının yanında kurulacak ve bir küp şeklinde inşa edilecekti. Doğu köşesine yeryüzüne cennetten düşmüş olan siyah bir taş koyulacaktı. Taşı onlara yakındaki Ebu Kubeys dağından bir melek getirdi.

Hz. İbrahim ve İsmail, Kâbe'yi yeniden inşa etmek için canla başla çalıştılar ve Allah'a torunlarından bir Peygamber göndermesi için dua ettiler.

İbrahim ve İsmail Ev'in duvarlarını

yükselttiklerinde, (İbrahim dua etti):

"Ya Rabbi. Bizden kabul buyur;

Herşeyi işiten ve herşeyi bilen ancak Sensin;

Ya Rabbi. Bizi Sana teslimiyette sabit kıl,

Soyumuzdan sana teslim olmuş

bir ümmet yarat.

Bize ibadet yollarını göster, tevbemizi kabul et.

Günahları bağışlayan ve

merhamet eden ancak Sensin.

Ya Rabbi onlara içlerinden

bir peygamber gönder ki, onlara

ayetlerini okusun, Kitabı ve hikmeti

öğretsin, onları günahlarından temizlesin

Kudreti ve hikmeti herşeyi kuşatan

ancak Sensin.”

(Kur’an II. 127-9)

Kâbe tamamlanınca, Allah Hz. İbrahim’e insanları Mukaddes Ev’ini ziyarete, yani hacca davet etmesini emretti. Hz. İbrahim, sesini nasıl duyuracağını merak ediyordu. Allah, “Sen çağır, ben onları sana getiririm” dedi. Mekke’deki Kâbe’ye yapılan hac ziyareti işte böyle başladı ve Müslümanlar bugün hac görevini yaparken, Hz. İbrahim’in çağlar ötesinden giden davetine uymaya devam ediyorlar.

İsmail'in Çocukları

Yıllar sonra, İsmail'in çocuklarının da çocukları oldu. Soyundan gelenlerin sayısı arttı ve Arabistan'ın dört bir yanına dağılan kabileler kurdular. Bu kabilelerden birisi de Kureyş adını taşıyordu. Kureyşliler hiç Mekke'den ayrılmamışlar ve daima Kâbe'nin yanında yaşamışlardı.

Kureyş reisinin görevlerinden birisi Kâbe'ye hacca gelenlerin ihtiyaçlarını karşılamaktı. Hacılar Arabistan'ın her tarafından gelirlerdi ve onlara yiyecek ve su vermek büyük bir şerefti.

Ancak zaman geçtikçe, Araplar doğrudan doğruya Allah'a ibadet etmeyi bırakıp gittikleri çeşitli ülkelerden putlar getirmeye başladılar. Bu putları Kâbe'ye koydular, böylece Kâbe İbrahim'in hedeflediği gibi Allah'ın mabedi olarak kabul edilmiyordu. Ancak yine de Araplar ona saygı gösteriyorlardı. O dönemde, Zemzem'in kaynağı kumların altında kayboldu.

Yine bu dönemde, Kureyş ileri gelenlerinden Kusay Mekke'nin yöneticisi oldu. Mabed'in anahtarları ondaydı ve hacılara su ve yemek vermek, toplantıları yönetmek, çarpışmalardan önce savaş bayraklarını dağıtmak onun göreviydi. Ayrıca, Kureyşliler meselelerini onun evinde çözümlerlerdi.

Kusay'ın ölümünden sonra, onun sağlığında meşhur olan oğlu Abdulmenaf Kureyş'in reisliğine geçti. Sonra da onun oğlu Haşim reis oldu. Biri yazın Suriye'ye ve Kuzeye, diğeri ise kışın Yemen'e ve güneye olmak üzere, Kureyş'ten iki büyük kervan seferini ilk başlatanın Haşim olduğu söylenmektedir. Bunun sonucunda Mekke zenginleşti, büyük ve önemli bir ticaret merkezi haline geldi.

Haşim, bir yaz mevsiminde, Yemen'de satmak üzere kuzeye mal satınalmaya gitti. Yolda, pazarda alışveriş yapmak için Yesrib'de durdu ve orada güzel bir kadın gördü. Bu kadın çok saygın bir aileden gelen Amr b. Zeyd'in kızı Selma'ydı. Haşim ona evlenme teklifinde bulundu. Dürüst ve tanınmış biri olduğundan teklifi kabul edildi. Ve Selma güzel bir erkek evlât doğurdu, çocuğun saçlarının bir kısmı beyaz olduğundan, adını Arapça "Ak saçlı" anlamına gelen fieyba koydular. Anne ve oğul, Yesrib'in daha serin ve daha sağlıklı ikliminde kaldılar, Haşim ise Mekke'ye döndü. Fakat kervanını kuzeye götürdüğü zamanlar onları ziyaret edecekti. Ne var ki, bu seferden birisinde Haşim hastalandı ve öldü.

Yakışıklı ve zeki bir çocuk olan fieyba Yesrib'deki dayısının evinde büyüdü. fieyba, kendisi çok küçükken ölen babasını hiç tanımadığı halde, Haşim b. Abdülmenaf'ın, yani Kureyş'in reisinin, Kâbe'nin muhafızının ve hacıların koruyucusunun oğlu olmaktan gurur duyuyordu.

Haşim'in ölümü üzerine kardeşi Muttalip onun görevlerini ve sorumluluklarını üstlendi. Yeğeni fieyba'yı görmeye Yesrib'e gittiğinde, bu çocuğun bir gün babasının yerine geçeceği kanısına vardı. fieyba'nın Mekke'de yaşama zamanı gelmişti artık.

Oğlunun amcasıyla birlikte gitmesine izin vermek fieyba'nın annesi Selma'ya çok zor geldi, fakat sonunda en hayırlısının bu olduğunu anladı. Muttalib Mekke'ye döndü ve arkasında fieyba, devesinin üzerinde bir öğle vakti şehre girdi. Mekke halkı çocuğu görünce, onun bir köle olduğunu sandılar ve onu göstererek "Abdulmuttalib" diye seslendiler; çünkü "abd" Arapça'da köle anlamına geliyordu. Muttalib onlara fieyba'nın kölesi değil yeğeni olduğunu, kendileriyle birlikte yaşamaya geldiğini söyledi. Ancak yine de o günden sonra fieyba sevgiyle Abdulmuttalib diye çağrıldı hep.

Muttalib'in ticaret için gittiği Yemen'de ölmesi üzerine, yerine Abdulmuttalib geçti. Ailesinin en saygın, en sevilen ve herkesin imrendiği üyesi oldu. Bununla birlikte o, İbrahim'in öğrettiklerini terkeden Araplara hiç benzemiyordu.

Zemzem’de Verilen Söz

Araplar Kâbe’ye putları koyunca kaybolan Zemzem’in kaynağı kumlar altında kurumuş halde duruyordu. Bu yüzden, Kureyş halkı yıllarca sularını uzaktan getirmek zorunda kaldılar. Bir gün Abdulmuttalib su getirmekten çok yorulmuş ve Kâbe’nin yanında uyuyakalmıştı. Rüyasında, kendisine Zemzem’i kazması söylendi. Uyandığında hayretler içinde kaldı, çünkü kaynak o doğmadan yıllar önce kaybolduğundan, Zemzem’in ne olduğunu bilmiyordu. Ertesi gün aynı rüyayı gördü, fakat bu defa kaynağı nerede bulacağı söylendi.

Abdulmuttalib’in o zaman bir oğlu vardı, onunla birlikte kazmaya başladılar. Yaptıkları iş o kadar zordu ki, Abdulmuttalib, kendisine yardım edecek ve destek olacak on oğlu olursa, birisini Allah’a kurban edeceğine yemin etti. Üç gün çalıştıktan sonra nihayet Zemzem’in kaynağını buldular. Hacılar o günden beri bu sudan içmekteler.

Yıllar geçti ve Abdulmuttalib’in on oğlu oldu. Büyüyüp güzel ve güçlü insanlar oldular. Abdulmuttalib’in verdiği sözü tutma zamanı gelmişti. Oğullarına bu sözünü anlattı, onlar da içlerinden birisini kurban etmesine razı oldular. Kimin kurban edileceğini bulmak için, Kureyşlilerin önemli konularda karar verecekleri zaman yaptıkları gibi, kura çekmeyi kararlaştırdılar. Abdulmuttalib, oğullarından her birinin birer ok alıp üstüne isimlerini yazmalarını, sonra da okları kendisine getirmelerini istedi. Denileni yaptılar. O da okları Kabe’ye, ok atmakla ve aralarında birisini seçmekle görevli bir adama götürdü. Adam bu işi titizce yaptı. Çektiği okun üzerinde Abdulmuttalib’in en küçük ve en sevdiği oğlu Abdullah’ın ismi yazıyordu. Buna rağmen, babası oğlunu Kabe’nin yanına götürdü ve kurban etmeye hazırlandı.

Kureyş ileri gelenlerinin çoğu da oradaydılar ve çok kızmışlardı, çünkü Abdullah hem çok küçüktü, hem de herkes tarafından seviliyordu. Onun hayatını kurtarmanın bir yolunu bulmaya çalıştılar. Birisi Yesrib’de oturan yaşlı bir bilge kadının tavsiyesinin alınmasını teklif etti, ve böylece Abdulmuttalib oğlunu alarak kadının neye karar vereceğini görmeye gitti. Mekkelilerden bazıları da onlarla birlikte gitti ve oraya vardıklarında kadın “Sizde bir insanın hayatının bedeli nedir?” diye sordu.

“On deve” dediler, çünkü o dönemde bir kimse başkasını öldürürse, ailesi öldürülen adamın ailesine, aralarındaki barışın korunması için, on

deve vermek zorundaydı. O zaman kadın onlara Kabe'ye dönmelerini ve Abdullah ile on deve arasında kura çekmelerini söyledi. Eğer develer çıkarsa, onlar kesilecek ve etleri fakirlere verilecekti. Eğer Abdullah çıkarsa, o zaman on deve daha eklenecek ve kura tekrar çekilecek, bu işlem oklar develere çıkıncaya kadar tekrarlanacaktı.

Abdulmuttalib, oğluyla ve Mekkelilerle birlikte Kabe'ye döndü. Abdullah ile develer arasında kura çekmeye başladılar. Abdulmuttalib oğlunun hayatını bağışlaması için Allah'a dua etti. Herkes sessizlik içinde sonucu bekliyordu. Çekilen ok Abdullah'a çıkınca babası on deve ekledi. İkincisinde, kura yine Abdullah'a çıktı, onlar da her defasında on deve ekleyerek tekrar tekrar aynı şeyi yaptılar. Sonunda, sayıyı yüz deveye yükselttiler ve ancak o zaman kura develere çıktı.

Abdullah kurtulmuştu ve herkes mutluydu. Ancak, Abdulmuttalib bunun doğru sonuç olduğuna kesinlik kazandırmak istediğinden ok çekimini üç defa tekrarladı ve her defasında develer çıktı. Develer kesilerek kurban edildi, tüm şehre, hatta hayvanlara ve kuşlara bile yetecek kadar yemek çıktı.

Abdullah büyüdü, serpildi ve yakışıklı bir genç oldu. Ve vakti gelince, babası ona hanım olarak Vehb'in kızı Amine'yi uygun gördü. Bu iyi bir seçimdi, çünkü Amine Kureyş'in en güzel ahlaklı kadını, Abdullah da en iyi erkeğiydi. Karısıyla birkaç ay yaşadı, fakat daha sonra onu bırakıp Suriye'de ticaret yapmak üzere kervanların birisiyle sefere çıkmak zorunda kaldı. Mekke'ye dönerken, Abdullah hastalandı ve iyileşmek için Yesrib'de kaldı. Kervan ise yoluna devam etti ve Mekke'ye onsuz ulaştı. Abdullah'ın hasta olduğunu duyan Abdulmuttalib, onu Mekke'ye getirmesi için başka bir oğlunu, Hâris'i gönderdi; ama gecikmişti. Hâris Yesrib'e vardığında Abdullah ölmüştü.

Amine kocasını ve yakında doğuracağı çocuğunun babasını kaybettiği için çok üzüldü. Bu yetim çocuğun bir gün büyük bir peygamber olacağını sadece Allah biliyordu.

Fil Yürümeyi Reddediyor!

Habeşistanlı -Afrika'da bir ülke- Ebrehe Yemen'i işgal etti ve oranın valisi tayin edildi. Ebrehe, daha sonra yılın belli bir vaktinde Yemen'in her tarafından ve Arabistan'ın diğer kısımlarından çok sayıda insanın Mekke'ye gittiğini farketti. Bunun nedenini sorduğunda, insanların Kabe'ye hacca gittiklerini öğrendi.

Ebrehe, Mekke'nin kendi ülkesinden daha önemli olduğu fikrinden nefret etti ve renkli mermerden altın kapıları ve gümüş işlemeleri olan bir kilise inşa etmeye karar verdi, sonra da halka Kabe'yi bırakıp burayı ziyaret etmeleri emrini verdi. Fakat kimse onu dinlemedi.

Ebrehe öfkelenerek Kabe'yi yıkmaya karar verdi. Önünde bir filin yürüdüğü büyük bir ordu hazırladı ve Mekke'ye doğru yola çıktı. Mekkeliler onun gelmekte olduğunu duyunca çok korktular. Ebrehe'nin ordusu, savaşamayacakları kadar büyüktü. Peki ama onun Kutsal Kabe'yi yıkmasına nasıl göz yumabilirlerdi? Reisleri Abdulmuttalib'in fikrini sormaya gittiler.

Ebrehe Mekke'nin dışına ulaştığında, Abdulmuttalib onu karşılamaya gitti. Ebrehe "Ne istiyorsun?" diye sordu.

Ebrehe, Mekke girişinde çayırda otlarken bulduğu, Abdulmuttalib'in develerini almıştı, bu yüzden Abdulmuttalib "Develerimi geri istiyorum" dedi.

Ebrehe çok şaşırdı ve şöyle dedi: "Ben Kutsal Kabe'nizi, atalarınızın mukaddes yerini yıkmaya geldim, sen ise benden birkaç deveyi soruyorsun?" dedi.

Abdulmuttalib sakin bir biçimde cevapladı: "Develer bana ait, Kabe ise Allah'a aittir, dolayısıyla onu koruyacak olan da Allah'tır." Sonra Ebrehe'nin yanından ayrılarak Kureyşlilerin yanına döndü ve onlara Mekke'yi boşaltmalarını ve düşmanlarını dağlarda beklemelerini emretti.

Sabah olunca, Ebrehe şehre girmeye hazırlandı. Filine zırh giydirdi ve askerlerini savaş düzenine soktu. Amacı Kâbe'yi yerle bir edip sonra da Yemen'e dönmekti. Ancak tam o sırada, fil çöktü ve kalkmayı reddetti; askerler onu kaldırmak için döverek ne kadar uğraştılarsa da bir işe yaramadı. Fakat yüzünü Yemen yönüne çevirdiklerinde hemen ayağa kalkıyor ve koşmaya başlıyordu. Başka yönlere çevrildiklerinde de aynı şeyi yapıyor, fakat Mekke'ye doğru çevirdikleri anda tekrar çöküyordu.

Birdenbire deniz tarafından kuş sürüleri ortaya çıktı. Her kuş nohut büyüklüğünde üç taş taşıyordu. Kuşlar taşları Ebrehe'nin ordusunun üstüne attılar. Askerler ansızın fenalaştılar. Ebrehe de taşlardan yaralanmış ve korku içinde sağ kalan askerleriyle birlikte Yemen'e kaçmış, ve bir süre sonra orada ölmüştü. Düşmanlarının kaçtığını gören Araplar dağlardan aşağıya inerek Kâbe'ye geldiler ve Allah'a şükrettiler.

Bu olaydan sonra, Kureyşliler büyük saygınlık kazandılar ve "Allah'ın kavmi" diye bilinir oldular, ve bu olayların meydana geldiği yıl, yani MS 570, "Fil Yılı" diye isimlendirildi. O yıl, Allah Kâbe'yi korumuştu ve yakında Kureyşliler içinden bir Peygamber gönderecekti.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Rabbinin fil sahiplerine ne yaptığını

görmedin mi?

Onların kötü planlarını boşa çıkarmadı mı?

Ve üzerlerine Ebabil kuşlarını gönderdi,

O kuşlar onlara pişmiş çamurdan

taşlar atıyorlardı,

Ve Allah onları (sığır sürüsünce) yenmiş

ekin gibi kıldı.

(Kur'an CV. 1-5)

Peygamber Doğuyor

Bir gün Mekkeli Arap kabilelerinden birisi kuzeyde seferdeyken çölde bir münzevi keşişle karşılaştılar. Adamlardan bazıları onunla konuşmak için durdu. Keşiş bilge olarak bilinirdi ve Araplar sık sık onun fikrini alırlardı.

Keşiş nereli olduklarını sordu. Mekkeli oldukları cevabını verince, Allah'ın yakında kavimlerinden bir peygamber göndereceğini söyledi. Bu peygamberin ismini sordular, o da isminin Muhammed olacağını ve onları yeni bir hayat tarzına ulaştıracağını söyledi. O sırada Mekke'de bulunan Amine, kocasını kaybettiği için üzüntü duymasına rağmen, bebeğinin doğumunu beklerken kendisini özellikle iyi ve güçlü hissediyordu. Bu dönemde rüyasında birçok şey gördü. Bir defasında, kendisinden sanki büyük bir ışık doğuyordu, bir diğerinde bir oğlunun olacağını ve isminin de Muhammed olacağını söyleyen bir ses duydu. Bu sesi hiç unutmadı, fakat kimseye ondan bahsetmedi.

Fil yılının Rebiulevvel ayının onikisinde, pazar günü, Amine bir erkek çocuk doğurdu. Allah, takdir ettiği bir Peygamberi doğacağı zaman insanlara bir çok işaret gönderir. MS 570 yılının Rebiulevvel ayının onikinci gününde bu türden çok işaretler görüldü. Bunlardan bazılarını, kitaplarında bir peygamberin gelmekte olduğunu okuyan Yahudi âlimler gördüler. Meselâ, Yesrib'deki bu bilgili kişilerden birisi o gece gökleri incelerken, daha önce hiç görmediği parlak bir yıldız gördü. Çevresindeki insanları çağırdı ve onlara yıldızı göstererek 'Bir peygamber doğmuş olmalı' dedi.

Aynı gece, bir diğer Yahudi Mekke'de Kureyş'in ileri gelenlerinin toplandığı yerden geçiyordu. Yenilerde bir bebeğin doğup doğmadığını sordu ve eğer doğmuşsa, onun Arap milletinin Peygamberi olacağını söyledi.

Amine o sırada Kâbe'nin yanında oturmakta olan kayınbabası Abdulmuttalib'e doğum haberini gönderdi. Abdulmuttalib çok sevindi ve hemen çocuğa bir isim düşünmeye başladı. Sıradan bir isim olmazdı. Altı gün gelip geçtiği halde karar vermemişti. Fakat yedinci gün, Kâbe'nin yanında uzanmış uyurken, bebeğe pek duyulmadık Muhammed ismini vermesi gerektiğine dair, tıpkı Amine'nin gördüğü gibi, bir rüya gördü. Böylece çocuğa, "övülen" anlamına gelen Muhammed (sav) ismi verildi.

Abdulmuttalib, torununa verdiği ismi Kureyş ileri gelenlerine söylediğinde, çoğu “Neden bizim kavmimizin kullandığı bir ismi seçmedin?” diye sordular.

O da hemen “Göklerdeki Allah’ın ve yerdeki insanların onu övmesini istiyorum” cevabını verdi.

Halime'yle Bir Dönem

Mekke'deki çoğu diğer kadınlar gibi, Amine de oğlunu hayatının ilk yıllarında şehirden uzaklara, havanın daha sağlıklı olduğu çöle göndermeye karar verdi. Çöl kadınları Mekke'ye yeni doğmuş çocukları almak için gelir ve onlara büyüyüp gürbüz çocuklar oluncaya kadar bakarlardı, bunun karşılığında bebeğin anne-babası onlara çok iyi para öderdi.

Amine'nin bebeğinin doğduğu yıl, Mekke'ye yeni bebek almak için gelen kadınlar arasında Halime adında bedevi bir kadın vardı. Beraberinde de kocası ve oğlan bebeği. Hep çok fakirlik çekmişlerdi, fakat o yıl, kıtlık yüzünden durumları her zamankinden daha kötüydü. Gelirken Halime'yi taşıyan merkep açlıktan o kadar zayıf düşmüştü ki, sık sık tökezliyordu. Annesi onu doğru dürüst emziremediği için, Halime'nin kendi bebeği sürekli ağlıyordu. Dişi develeri bile onlara tek damla süt vermemişti. Halime ne yapacağını bilmiyordu. Kendi kendine "Kendi oğluma yetecek kadar sütüm yokken, bir başka bebeği nasıl olur da emzirebilirim?" diye düşünüyordu.

Sonunda Mekke'ye vardılar. Halime dışında, Sa'doğulları kabilesinin tüm kadınları beraberlerinde götürecekleri birer bebek bulmuşlardı. Geriye kalan tek bebek Muhammed'di (sav). Sütannenin ücretini genellikle çocuğun babası öderdi, fakat Muhammed'in babası yaşamıyordu. Kureyş'in en soylu ailelerinden birisine mensup olmasına rağmen, onu kimse almak istemedi. Onu almayı Halime de istemedi, fakat bir taraftan da yetiştireceği bir bebek olmadan kabilesine dönen tek kadın olmayı istemiyordu. Kocasına Muhammed'i (sav) alıp almaması gerektiğini sordu. O da almasını tavsiye etti ve "Belki de Allah, onun yüzünden bize bereket ve hayır ihsan eder." dedi.

Dönüş yolculuğuna koyuldular ve Halime Muhammed'i (sav) emzirmeye başlar başlamaz sütü aniden çoğaldı ve hem ona hem de kendi oğluna yetecek kadar sütü oldu. Evlerine geri döndükleri zaman, herşey değişmeye başladı. Toprak yeşillendi, ve ana besin kaynakları olan hurma ağaçları kucak kucak meyve verdi. Koyunları ve yaşlı develeri de fazlasıyla süt vermeye başladı. Halime ve kocası bu bereketin yanlarına aldıkları yeni bebeğin, yani Muhammed'in (sav) yüzünden geldiğini biliyorlardı, böylece onu kendi oğullarıymış gibi sevmeye başladılar.

Muhammed (sav) iki yaşına girdiğinde, Halime onu annesine geri götürdü. Ancak oğlunun yanlarında biraz daha kalması için yalvardı, Amine de bunu büyük bir memnuniyetle kabul etti.

Halime'nin ailesiyle çölde kaldığı süre içinde, Muhammed (sav) onun çocuklarıyla oynadı ve birlikte koyun güttüler. Ancak, diğer vakitlerde, Halime onu sık sık yalnız başına oturur halde buluyordu.

Bir defasında, Muhammed'e (sav) iki meleğin geldiği ve kalbini karla yıkadıkları belirtilmektedir. Allah bu şekilde onun kalbini temizlemişti, çünkü Muhammed'in (sav) gelmiş geçmiş insanlardan daha büyük olmasını ve peygamberlerin Mührü olmasını takdir etmişti.

Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla

Biz senin göğsünü açmadık mı?

Senden yükünü indirip atmadık mı?

Öyle yük ki belini bükmüştü;

Ve senin şanını yüceltmedik mi?

Demek ki zorlukla beraber kolaylık vardır.

Gerçekten zorlukla beraber kolaylık vardır.

O halde durmaksızın (dua ve ibadetle)

yorulmaya devam et.

Ve yalnız Rabbinin rızasını kazanmaya çalış.

(Kur'an XCIV. 1-8)

Halime sonunda Muhammed'i (sav) Amine'ye götürdüğü zaman, sağlıklı ve gürbüz bir çocuk olmuştu. O, daha sonraları Halime'yle birlikte olduğu vakitleri mutlulukla hatırlayacak ve kendisini hep Sa'doğullarından birisi sayacaktı.

Yetimin Çocukluğu

Muhammed (sav), üç yaşındayken, artık annesiyle birlikte yaşamak için Mekke'ye döndü. Üç yıl sonra, Amine oğlunu Yesrib'deki dayısını ziyarete götürmeye karar verdi. Hizmetçisi Bereke'ye, uzun yolculukta ihtiyaç duyacaklara herşeyi hazırlamasını söyledi, sonra da oraya giden kervanlardan birisine katıldılar.

Yesrib'de bir ay kaldılar, Muhammed (sav) dayısının oğullarını ziyaretten hoşlanmıştı. Oradaki iklim çok hoştu, orada yüzmeyi ve uçurtma uçurmayı öğrendi. Ancak, Mekke'ye dönerken, Amine hastalandı ve öldü. Yesrib yakınlarındaki Ebva köyünde gömüldü. Muhammed (sav) Mekke'ye üzüntülü bir halde annesinin hizmetçisiyle döndü. O sırada altı yaşındaydı ve hem annesini hem de babasını kaybetmişti. Daha sonra dedesi Abdulmuttalib tarafından evlat edinildi. Abdulmuttalib onu candan seviyor ve yanından hiç ayırmıyordu.

Abdulmuttalib'in bir adeti vardı: Kâbe'nin yanında bir battaniyenin üzerinde otururdu. Çevresinde daima onunla konuşmaya gelen insanlar bulunurdu. Battaniyenin üzerinde yanına kimse oturamazdı: bu yasağın tek istisnası torunu Muhammed'di. (sav). Bu da onların birbirlerine ne kadar yakın olduklarını göstermektedir. Abdulmuttalib'in kaç defa şöyle dediği duyulmuştu: "Bu çocuk birgün çok önemli birisi olacak."

İki yıl sonra Abdulmuttalib hastalanınca, Muhammed (sav) sürekli onun yanında kalmaya başladı. Abdulmuttalib, oğlu Ebu Talib'e kendi ölümünden sonra Muhammed'i (sav) evlât edinmesini söyledi. Ve kısa süre sonra öldü. Ebu Talib'in çok çocuğu vardı, fakat Muhammed (sav) hemen ailenin bir parçası ve en sevilen çocuğu oldu.

Kureyşlilerin Suriye'ye gidecek bir kervanı hazırlamaları zamanı gelmişti. Onlarla birlikte giden Ebu Talib, Muhammed'i (sav) de yanında götürdü. Bu, Muhammed'in kuzeye ilk seferiydi. Günlerce yolculuktan sonra, kervan Romalıların Araplarla ticaret yaptıkları, Suriye yakınlarındaki bir yere geldi. Bu pazarın yakınlarında Bahira isminde bir keşiş yaşıyordu. Bahira'nın manastırı, kendisinden önce başka keşişler tarafından yüzyıllar boyu kullanılmıştı ve içinde eski kitaplar vardı.

Bahira, uzaktaki kervanı farketti ve kervanın üzerinde büyük beyaz bir bulut görünce çok heyecanlandı. Bu masmavi gökyüzündeki tek buluttu ve yolculardan birisine gölgelik yaptığı anlaşılıyordu. Keşiş, bulutun kervanı izleyip, gölgelediği kişi bir ağacın altına oturunca kaybolduğunu görünce daha da şaşırdı. Bahira, okuduğu kitaplardan Hz. İsa'dan sonra bir peygamberin beklendiğini biliyordu ve ölmeden önce bu peygamberi

görmeyi arzuluyordu. Gördüğünün bir mucize olduğunu anlayınca, arzusunun artık gerçekleşebileceğini düşünmeye başladı.

Keşiş Mekkelileri gelip kendisiyle yemek yemeleri için davet etti. Araplar şaşırdılar, çünkü buradan sık sık geçtikleri halde Bahira onları daha önce hiç davet etmemişti. Yemek için biraraya gelindiğinde keşiş “Herkes burada mı?” dedi.

“Hayır.” dedi birisi. “bir çocuk develeri beklemek için kaldı.”

Bahira, çocuğun da kendilerine katılması için ısrar etti. O çocuk Muhammed’di (sav). O geldiğinde Bahira bir şey söylemedi, fakat yemek boyunca onu izledi. Görünüşünde eski kitaplarda anlatılanlara uyan bir çok şeyi farketti. Daha sonra onu yanına çağırdı ve sorular sordu. Çok geçmeden, onun Kâbe’deki putlar hakkında ne hissettiğini keşfetti. Bahira onu, Araplar gibi, putlar üzerine yemin ettirmeye çalışınca Muhammed (sav) şöyle dedi: “Bu dünyada onlardan nefret ettiğim kadar nefret ettiğim bir şey yoktur.” Birlikte Allah ve Muhammed’in hayatı ve ailesi hakkında konuştular. Dinledikleri Bahira’da bu çocuğun gerçekten Hz. İsa’dan sonra gelecek Peygamber olduğuna şüphe bırakmadı.

Keşiş daha sonra Ebu Talib’in yanına gitti ve ona Muhammed’in (sav) neyi olduğunu sordu. Ebu Talib, Muhammed’in (sav) oğlu olduğunu söyledi. Bahira, bunun mümkün olamayacağını, çünkü bu çocuğun bir yetim olarak büyümesinin takdir edildiğini söyledi ve Ebu Talib’e Muhammed’i (sav) büyük bir dikkatle gözetmesini emretti.

Muhammed’in gençliği hakkında anlatılan bir çok rivayet vardır. Bazıları onun ailesinin koyunlarını nasıl güttüğünü ve hep onlara şefkatli davrandığını anlatır. Onlar otlarken, o oturduğu yerde tabiatın sırlarını düşünürdü. Etrafındakilerin aksine, putlara hiç tapmaz ve onların üstüne hiç yemin etmezdi. Ayrıca o, insanların neden güç ve para için çarpıştığını merak eder, bu duruma üzülür ve kendisini yalnız hissederdi; Fakat duygularını kimseye açmazdı. Sakin, düşünce dolu bir çocuktu ve yaşıtı erkek çocuklarla nadiren oyun oynardı.

Ancak bir defasında Hz. Muhammed (sav) birkaç çocukla birlikte Mekke’de bir düğüne gitmişti. Düğün evine vardığında müzik ve dans seslerini işitmiş, fakat tam eve girmek üzereyken birden bire kendisini yorgun hissetmiş ve oturduğu yerde uykuya dalmıştı. Ertesi sabah geç saatlere dek uyanmamış, böylece kutlamaları kaçırmıştı. Allah bu şekilde onu sefihçe şeyler yapmaktan alıkoymuştu, çünkü O, Hz. Muhammed’i (sav) çok daha önemli bir şey için koruyordu.

Peygamber'in Evliliği

Hz. Muhammed (sav) yirmi beş yaşına geldiğinde, dürüstlüğüyle meşhur olmuştu. Herkes, hatta Mekke'nin yaşlıları bile ona saygı gösteriyordu. Tabiatının saflığı her geçen sene arttı. Sanki onda başkalarında olmayan bir enfüsî (iç) bilgi vardı. Tek bir Tanrı'ya -âlemin Yaratıcı'sına- inanıyor ve tüm kalbi ve ruhuyla O'na kulluk ediyordu. Hz. Muhammed (sav) kavminin en mükemmeli ve Mekke'nin en şefkatli, en doğru sözlü ve en güvenilir kişisiydi. Allah'ın ona bahşettiği güzel niteliklerden dolayı Kureyşliler arasında "güvenilir" (Emin) diye tanınıyordu. Mekke yakınlarındaki Hira Dağında bir mağarada Allah'ı düşünerek nice asude saatler geçirdi.

Kureyşliler arasında Hatice isminde saygın ve zengin bir kadın vardı. Ticaretle uğraşıyordu ve Hz. Muhammed'in ününü duyunca kendisine haber yollayarak mallarını alıp Suriye'de ticaret yapmasını teklif etti. Hz. Muhammed (sav) kabul etti ve Hatice'nin bir kervanıyla Suriye'ye yola çıktı. Yanında Hatice'nin kölesi Meysere'de gitti, ve birlikte sohbet ederek çok vakit geçirdiler. Meysere kısa zamanda Hz. Muhammed'e (sav) imrenmeye başladı. Onun Kureyş'in diğer tüm erkeklerinden farklı olduğunu düşünüyordu.

Bu yolculuk sırasında, Meysere'yi hayretlere düşüren iki garip olay meydana geldi. İlki, bir rahibin ıssız bir arazideki evinin yanında dinlenmek için durduklarında oldu. Meysere bir işle meşgulken Hz. Muhammed (sav) bir ağacın altında oturdu. Rahip Meysere'nin yanına geldi ve "Ağacın altında dinlenen adam kim?" diye sordu.

"Kureyş'ten, Kâbe'yi koruyan kavimden birisi" dedi Meysere.

"Bu ağacın altında ancak bir peygamber oturuyor" cevabını verdi rahip.

İkinci olay Mekke'ye dönüşte meydana geldi. Öğle vakti, güneşin en sıcak olduğu sırada oldu. Meysere Hz. Muhammed'in (sav) arkasında gidiyordu ve güneş sıcaklık yayarken Hz. Muhammed'in (sav) üstünde iki meleğin belirdiğini ve zararlı güneş ışınlarına karşı ona siper olduklarını gördü.

Ticaret çok başarılı geçmiş ve Hz. Muhammed (sav) Hatice için, onun daha önce kazandıklarından daha fazla kâr etmişti. Mekke'ye döndüklerinde Meysere seyahatlarına ve Hz. Muhammed'in (sav) karakteri ve davranışlarına dair farketmiş olduğu herşeyi Hatice'ye anlattı.

Hatice kırk yaşlarında bir duldu; zenginliği ve çok saygın oluşunun yanın da çok güzeldi de. Kaç erkek onunla evlenmek istemişti, ama hiçbirisi ona lâyık değildi. Hatice, Hz. Muhammed'le (sav) tanışınca onun çok özel birisi olduğuna kanaat getirdi. Hz. Muhammed'e (sav) niçin şimdiye dek evlenmediğini sorması için bir arkadaşını gönderdi. Hz. Muhammed (sav) hiç parası olmadığı için evlenmediğini söyleyince, arkadaşı “Diyelim ki zengin, güzel ve soylu bir hanım seninle evlenmeyi kabul etti?” diye karşılık verdi. Hz.Muhammed (sav) bunun kim olabileceğini öğrenmek istedi. Arkadaşı bu kadının Hatice olduğunu söyledi. Hz. Muhammed çok sevindi, çünkü Hatice'ye büyük saygı duyuyordu. Amcaları Ebu Talib ve Hamza ile, Hatice'nin amcasına gitti ve onunla evlenmek için iznini istedi. Amcası izin verdi ve kısa süre sonra Hz. Muhammed (sav) ile Hatice evlendiler.

Sevinçli bir evlilikti bu ve Hz. Muhammed (sav) ile Hatice birbirlerinin dengiydi. Bununla birlikte ortak hayatlarında bazen üzüntüler yaşadılar. Onlara ikisi erkek, dördü kız altı evlât hediye edildi. Üzücü ki, doğan ilk çocukları, Kasım ikinci yaşına girdikten hemen sonra öldü, yine erkek olan son çocukları da sadece kısa bir süre yaşadı. Ne mutlu ki, dört kızlarının hepsi de -Zeynep, Rukiye,Ümmü Gülsüm, Fatıma- yaşadı.

Hz. Muhammed (sav) birkaç yıl Mekke'de tacir olarak sakin ve huzurlu bir hayat sürdü. Bilgisinden çok sayıda insan faydalandı. Kureyşliler, Kabe'yi yeniden inşa etmeye karar verdiklerinde böyle oldu. Bu zor bir karardı, çünkü yeniden inşa etmek için onu yıkmak zorundaydılar, insanlar ise mabedini yıktıkları için Allah'ın kendilerine kızmasından korkuyorlardı. Sonunda Kureyş'in yaşlı bilgelerinden birisi yıkmaya başlamaya karar verdi, sonra herkes onu takip etti.

Hz. İbrahim'in attığı ilk temele ulaşıncaya dek çalıştılar. Ancak, temel taşlarını yerlerinden çıkarmaya başlar başlamaz, bütün Mekke sallanmaya başladı. O kadar korktular ki, bu taşları olduğu gibi bırakmaya ve inşaatı onların üstüne kurmaya karar verdiler.

Her kabile taş getirdi ve siyah taşın koyulacağı yere ulaşıncaya kadar Kabe'yi inşa ettiler. Daha sonra, siyah taşı taşıma ve Kabe'nin köşelerinden birisindeki yerine koyma şerefinin kime ait olduğunu tartışmaya başladılar. Neredeyse kavgaya tutuşacaklardı, fakat Allah'tan adamlardan birisi bir çözüm önerdi. Teklifine göre mabede giren ilk kişi onlara yol gösterecekti. Hepsi kabul etti ve içeriye ilk defa Hz. Muhammed (sav) girince herkes sevindi, çünkü hepsi ona güveniyordu.

Ona tartışma sebebini anlattılar, o da onlardan büyük bir örtü getirmelerini istedi. İstediğini yaptılar, örtüyü yere getirdikten sonra siyah taşı ortasına koydu. Sonra her kabileden birisinin örtünün bir ucundan tutarak taşın koyulacağı yere birlikte kaldırmalarını istedi. Söylediği yapılınca, taşı örtünün üstünden alarak yerine kendisi koydu.

Bu olay bütün Kureyşlilerin Hz. Muhammed'e (sav) nasıl saygı ve güven beslediğini, ve onun da hikmeti ve sağduyusuyla barışı nasıl koruyabileceğini göstermektedir.

Vahiy Meleği Cebrail'in Gelişi

Hz. Muhammed (sav) tek bir Allah'ın; güneşin, ayın, yerin, göğün ve bütün canlıların Yaratıcısının varlığına, ve herkesin yalnızca O'na kulluk etmesi gerektiğine inanıyordu. Hz. Muhammed (sav) sık sık kalabalık şehri terkedip Hira Dağı'ndaki mağaraya giderdi. Orada dünyevî ve günlük hayata ait tüm düşüncelerden uzakta, çok az yiyip içerek tek başına kalmayı seviyordu.

Hz. Muhammed (sav) kırk yaşındayken, geleneksel inziva ayı olan Ramazan'ı mağarada geçirmek üzere Mekke'den ayrıldı. Ramazan'ın ikinci yarısında, Allah insanlığa tebliğini Hz. Muhammed (sav) vasıtasıyla vahyetmeye başladı. İlk vahiy şu şekilde geldi: Vahiy Meleği Cebrail mağaradaki Hz. Muhammed'e (sav) gelerek "Oku"masını emretti.

Hz. Muhammed (sav) "Ben okuma bilmem" diye cevap verdi.

Bunun üzerine Vahiy Meleği Hz. Muhammed'i (sav) kollarının arasına aldı ve neredeyse dayanamayacağı kadar sıktı. Sonra onu bıraktı ve tekrar "Oku" dedi.

Hz. Muhammed'in (sav) "Ben okuyamam" demesi üzerine Vahiy Meleği onu tekrar kucakladı. Vahiy Meleği üçüncü defa Hz. Muhammed'e (sav) okumasını emretti, fakat o yine okuyamadı ve onu yeniden kucakladı. Ancak, bıraktıktan sonra bu defa Vahiy Meleği Cebrail şöyle dedi:

Yaratan Rabbinin ismiyle oku

O Rabbin ki, insanı bir

kan pıhtısından yarattı.

Oku. Rabbin sonsuz kerem sahibidir.

O, insana kalemle yazmayı öğretendir,

O, insana bilmediğini öğretendir.

(Kur'an XCVI. 1-5)

Hz. Muhammed (sav), Vahiy Meleğinin söylediği âyetleri kelimesi kelimesine tekrarladı. Vahiy Meleği Hz. Muhammed'in (sav) onları kalbiyle öğrendiğine emin olunca yanından ayrıldı.

fiimdi yalnız kalmıştı, Hz. Muhammed (sav) kendisine neler olduğunu anlayamıyordu. Son derece korkmuştu, hızla mağaradan dışarı çıktı. Yoksa mağaraya cinler mi dadanmıştı. Yoksa şeytan aklını mı çelmişti?

Fakat gökten gelen ve "Ey Muhammed (sav), sen Allah'ın elçisisin ve ben Cebrail'im" diyen bir sesle durdu. Başını kaldırıp gökyüzüne baktı ve gözünü nereye çevirdiyse Vahiy Meleği Cebrail'i gördü.

Bir şaşkınlık hali içinde eve, Hz. Hatice'nin yanına döndü. Karısı onun sanki hummaya tutulmuş gibi titrediğini görünce çok endişelendi. Hz. Muhammed (sav) ondan kendisini battaniyelerle örtmesini istedi, o da örttü. Bir müddet sonra, Hira'da neler olduğunu anlatacak kadar kendine geldi. Hz. Hatice onun anlattığı herşeye inandı ve büyük bir saygıyla "Sevin, ey amcamınoğlu ve sebat et" dedi. "Ruhumu ellerinde tutan Allah'a yemin ederim ki, sen ümmetimizin Peygamberi olacaksın." Allah'ın Resulü Hz. Muhammed, onun kendisine duyduğu inançla sakinleşti, fakat yaşadığı onca şeyden sonra bitkin düşmüştü, uykuya dalıverdi.

Resulullah (sav) uyurken, Hz. Hatice amcasıoğlu Varaka b. Nevfel'i görmeye ve ona bütün bu olup bitenler hakkındaki fikrini sormaya gitti. Varaka pek çok kitap okumuş ve İncil'i inceledikten sonra Hıristiyan olmuş çok bilgili birisiydi. Hatice'ye, Hz. Muhammed'in (sav) Elçisi olması için Allah tarafından seçildiğini söyledi. Vahiy meleği Cebrail daha önce nasıl Hz. Musa'ya gelmiş ve ona ümmetine rehberlik yapmasını emretmişse, Hz. Muhammed (sav) de kendi ümmetinin Peygamberi olacaktı. Fakat, Varaka Peygamberi bütün insanların dinlemeyeceğini ve bazılarının onun izleyicilerine kötü davranacağı ikazında bulundu. O yine de sabretmeliydi, çünkü tüm dünyaya seslenen büyük bir mesaj taşıyordu.

O günden sonra, Vahiy meleği Cebrail Peygamber'e (sav) sık sık geldi ve ona öğrettiği âyetler, yani Allah'tan insana gönderilen mesajlar, daha sonra kağıda geçirildiler ve bize Kur'an-ı Kerim olarak bildirildiler.

İlk Müslümanlar

Ramazan ayındaki o önemli günden sonra, Peygamber’e (sav) ardı ardına âyetler indi. Artık ne yapması gerektiğini biliyor ve kendisini bundan sonra gelecek şeylere hazırlıyordu. Ancak güçlü ve cesur bir adam, Allah’ın yardımıyla, gerçek bir peygamber olabilir, çünkü insanlar çoğu zaman Allah’ın davetini dinlemeyi reddederler.

Peygamber’e (sav) iman eden, ve onun Allah’tan getirdiklerinin hak olduğunu kabul eden ilk kişi Hz. Hatice’ydi. Allah onun vesilesiyle Peygamberi (sav) rahatlattı. Hz. Hatice ona kuvvet verdi, davetinin yayılmasına yardım etti ve ona karşı gelen insanlara cesaretle karşı koydu.

Daha sonra vahiy bir süre kesildi. Peygamber (sav) sıkıntı ve üzüntü içinde Allah’ın onu terkettiğini veya kendisinin Allah’ı gazaplandıracak bir şey yapması yüzünden O’nun artık kendisini mesajına layık görmediğini düşünmeye başladı. Ancak Vahiy Meleği Cebrail tekrar geldi ve Kur’an’ın şu süresini, yani bölümünü getirdi:

Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla

Yemin olsun kuşluk vaktine

Ve sükuna erdiği an geceye,

Rabbin ne seni terketti, ne de sana darıldı,

Elbette senin için Ahiret

dünyadan hayırlıdır.

Ve elbette Rabbin sana razı olacağın

ihsanlarda bulunacaktır.

Sen yetim iken O seni barındırmadı mı?

Seni yolunu şaşırmış iken

O sana yol göstermedi mi?

Sen yoksul iken O seni zengin kılmadı mı?

Sakın yetime kötü davranma,

Bir şey isteyeni azarlama,

Rabbinin nimetini de yâd et.

(Kur'an XCIII,1-11)

Peygamber (sav) yakınındakilere ve güvendiklerine Allah'ın davetini gizlice tebliğ etmeye başladı. O sıralar Mekke zor günler geçiriyordu. Çok az yiyecek kalmıştı. Dedesinin vefatından sonra onu yanına alan, Peygamber'in amcası Ebu Talib kalabalık ailesine yiyecek bulmada çok zorluk çekiyordu. Peygamber (sav), kendisinin ve zengin olan diğer amcası Abbas'ın Ebu Talib'in bile çocuğunu yardım amacıyla büyüteceğini söyledi. Peygamber (sav) Ali'yi aldı, amcası da Cafer'i.

Birgün Peygamber (sav) şehir dışındayken, Vahiy meleği Cebrail ona göründü. Cebrail bir tepenin eteğine topuğuyla vurdu ve bir su pınarı kaynamaya başladı. Daha sonra namazdan önce abdest almayı Peygamber'e (sav) göstermek için akan suyla yıkanmaya başladı. Cebrail, daha sonra, ona İslâmi namazın nasıl kılınacağını -namazdaki çeşitli hareketleri ve her harekette neler söyleneceğini- herşeyiyle gösterdi. Peygamber (sav) eve dönerek bütün bunları önce Hz. Hatice'ye sonra da izleyicilerine öğretti. O zamandan beridir, Müslümanlar namazdan evvel abdest alarak günahlarından temizlenmeye devam etmekte ve ilk defa Peygamber'in (sav) yaptığı hareketlerin ve duaların aynısını tekrarlamaktadırlar.

Ancak, başlangıçta sadece Resulullah (sav) ve hanımı biliyordu bunları. Daha sonra, bir gün Ali odaya girdi ve Resulullah (sav) ile Hz. Hatice'yi namaz kılarken gördü. fiaşıran Ali, ne yaptıklarını sordu. Resulullah (sav) Allah'a hamd ve şükür ettiklerini söyledi. Ali, o geceyi Resulullah'ın (sav) anlattıklarını düşünerek geçirdi: Ali amcasıoğluna büyük gıpta ve saygı duyuyordu. Sonunda bir karara vardı ve ertesi gün Resulullah'a (sav) gelerek ona tabi olmak istediğini söyledi. Böylece İslâmiyeti, yani Resulullah'ın (sav) Allah'tan getirdiği öğretileri kucaklayan ilk kadın Hz. Hatice, ilk çocuk ise Hz. Ali oldu. Kısa süre sonra, aralarına biri daha, önce

bir köle olup daha sonra Resulullah (sav) tarafından azad edilen ve evlât edinilen Zeyd bin Haris de katıldı.

Resulullah (sav) ve Hz. Ali namaz kılmak için Mekke dışına çıkıyorlardı. Bir gün Ebu Talib yanlarından geçiyordu, onları görünce durdu ve ne yaptıklarını sordu. Resulullah (sav) ona namaz kıldıklarını ve Hz. İbrahim'in dininin aynısına tabi olduklarını söyledi. Hz. İbrahim gibi, kendisine de insanları Allah'ın bildirdiği hakikata ulaştırılmasının emredildiğini izah etti. Ebu Talib oğlu Hz. Ali'ye baktı ve "Muhammed (sav) sana yanlış bir şey yaptırmaz. Onunla birlikte git. Ama ben, tabi olduğum ve babamın tabi olduğu dini terkedemem." dedi. Sonra Resulullah'a (sav) dönerek şöyle dedi: "Yine de sana söz veriyorum ey Muhammed (sav), ben sağ kaldıkça kimse sana zarar vermeyecek." Ebu Talib bunları söyleyip yoluna devam etti.

O sıralarda Hz. Muhammed'in (sav) Peygamber olduğu haberleri Mekke'nin en dürüst, en bilgili ve saygın tüccarına, Ebu Bekir'e ulaştı. Ebu Bekir Hz. Muhammed (sav)'i yakından tanıyor ve onun hiç yalan söylemeyeceğine inanıyordu, söylenilenlerin doğru olup olmadığını öğrenmeye gitti. Resulullah (sav) ona, herkese Cenab-ı Hakk'a ibadet etmelerini öğretmek için gerçekten Allah tarafından gönderildiğini anlattı. Bunları bizzat Resulullah'ın (sav) ağzından işiten Ebu Bekir, anlatılanların doğruluğuna inandı ve hemen iman etti. Daha sonra Resulullah (sav) "Ebu Bekir'den başka, imana davet ettiğim herkes bir duraklama, bir tereddüt geçirdi. Fakat o, kendisine İslâm'ı anlattığımda ne durakladı ve ne de tereddüt etti" dediği rivayet edilir.

Bilgisi, dürüstlüğü ve şefkati nedeniyle insanlar daima Hz. Ebu Bekir'e akıl danışmaya gelirlerdi. Dolayısıyla, etkin bir kişiydi ve onun vasıtasıyla pek çok insan İslâmiyete girdi. Bu kişilerin arasında Resulullah (sav) annesi Amine'nin Amcası Sa'd bin Ebi Vakkas bulunuyordu. Hz. Ebu Bekir onu ziyarete ve İslâm'ı anlatmaya geldiği geceden önce, Sa'd bin Ebi Vakkas rüyasında karanlıkta yürüdüğünü görmüştü. Yürürken Ay'ı görmüş ve ona bakarken Hz. Ali, Hz. Ebu Bekir ve Peygamber'in azatlı kölesi Hz. Zeyd'in gelip kendilerine katılmasını işaret ettiğini görmüştü. Hz. Ebu Bekir kendisine Hz. Peygamber'in dinini anlatınca, rüyasının mânâsını anladı ve hemen Resulullah'a (sav) giderek Müslüman oldu. Müslüman olmanın Allah'ın iradesine teslim olmak ve sadece O'na kulluk etmek demek olduğunu anlamıştı.

İslâmiyete Hz. Ebu Bekir tarafından kazandırılan bir diğer kişi Bilâl’di. Hz. Ebu Bekir, bir gece Kureyş’in en önemli kişilerinden birisi olan Ümeyye b. Halef’in evine gitmişti. Ümeyye yoktu, ve Hz. Ebu Bekir evde yalnızca Ümeyye’nin kölesi Bilâl’i buldu. Hz. Ebu Bekir köleye İslâmiyeti anlattı, o evden ayrılmadan Bilâl’de bir Müslüman olmuştu.

Resulullah’a (sav) tabi olanların sayısı artmaya başladı. Bazen hepsi birlikte şehir dışına, Mekke civarındaki dağlara; onun Kur’ân’ı okumasını dinlemeye ve Kur’ân’ı ondan öğrenmeye gidiyorlardı. Bütün bunlar çok gizli yapılıyordu ve ilk günlerde İslâmiyeti sadece bir avuç insan biliyordu.

Sıkıntılar Başlıyor

Aradan üç yıl geçti, bir gün Vahiy Meleği Cebrail Resulullah'ın (sav) yanına gelerek herkese açıkça tebliğde bulunmaya başlamasını emretti. Ve Resulullah da (sav) Mekke halkına onlara anlatacak çok önemli bir şeyi olduğunu söyledi. Mekke'deki Safa ismindeki tepenin yamacına çıktı. Mekkeliler de ne söyleyeceğini dinlemek için etrafında toplandılar.

Bir ordunun onlara saldırmak üzere olduğunu söylese, kendisine inanıp inanmayacaklarını sorarak başladı konuşmasına. Muhakkak inanacakları cevabını verdiler, çünkü o hiç yalan söylememişti. Bunun üzerine, kendisinin Allah'ın elçisi olduğunu, onlara doğru yolu göstermek, yalnız ve yalnız Allah'a kulluk etmede kendisine uymadıkları takdirde onları korkunç bir azabın beklediği ikazını yapmak için gönderildiğini söyledi. Dinleyenler arasında bulunan, Hz. Peygamberin amcalarından Ebu Leheb birden ayağa kalktı ve şöyle dedi: "Kahrolasıca! Bizi bunu anlatmak için mi çağırdın?"

Bunun üzerine Allah Hz. Peygamber'e (sav) şu sureyi gönderdi:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Kahrolsun Ebu Leheb, zaten kahrolup gidecek.

Ne malı, ne kazandıkları ona

fayda vermeyecek.

Yakında alevli bir ateşe girecek,

Karısının da odun hamalı olarak

Boynunda bükülmüş bir ip olacak.

(Kur'ân CXI. 1-5)

Sonra kalabalık dağıldı ve Resulullah (sav) yalnız kaldı.

Bir kaç gün sonra Resulullah aynı şeyi tekrar denedi. Evinde bütün amcaları için bir ziyafet verildi. Yemekten sonra onlara şöyle dedi: "Ey Abdulmuttalib'in oğulları! Hiçbir Arap benimkinden daha hayırlı bir

davetle ümmetine gelmedi. Size dünya ve ahiret hayatı için en hayırlı haberleri getirdim. Allah sizi O'na çağırmamı emretti. Bana hanginiz yardım edecek?"

Herkes sustu. Sonra amcasıoğlu Hz. Ali ayağa fırladı ve "Ey Resulullah! Sana ben yardım edeceğim" dedi. Bunun üzerine herkes kalkıp gitti, giderken de sadece bir çocuğun ona yardıma razı olduğu için gülüyorlardı.

Halkının ve amcalarının çoğu davetini dinlemediği halde, Resulullah (sav) arkadaşlarıyla Safa tepesine yakın bir evde gizlice buluşmaya devam etti. Orada birlikte namaz kılıyorlardı ve onlara İslâm dinini öğretiyordu.

Fakat insanlara bir şey söylemedikleri halde, bazen inanmayanların kötü hareketlerine uğruyorlardı. Ancak, bu olaylardan birisi, beklenmedik bir hidayete erme ile sonuçlandı. Birgün, Resulullah (sav) sahabeleriyle konuşa konuşa eve dönüyordu, yolda ondan (sav) ve öğrettiklerinden nefret eden Kureyş ileri gelenlerinden Ebu Cehil'le karşılaştı. Ebu Cehil ona hakaret etmeye ve İslâmiyet aleyhinde konuşmaya başladı. Fakat Resulullah (sav) hiç cevap vermedi ve yoluna devam etti.

Daha sonra Hz. Peygamber'in amcalarından birisi, insanların çok korktuğu güçlü ve cesur bir savaşçı olan Hamza yeğenine hakaret edildiğini işitti. Öfkelenerek Ebu Cehil'in diğer kimselerle oturduğu Kâbe'ye gitti doğruca, ve Ebu Cehil'in yüzüne yayıyla sert biçimde vurarak bağırdı: "İşte ben de onun dinindeyim! Bakalım ona bir şey yapacak mısın? Onun söylediğini söylüyorum! Gücün yetiyorsa ona yaptıklarını bana da yap göreyim." Bazıları ebu Cehil'e yardım etmek için ayağa kalktıysa da o "Bırakın Hamza'yı, vallahi ben yeğenine çok çirkin bir şekilde sövüp saymıştım" diyerek durdurdu.

O günden itibaren Hz. Hamza Resulullah'ın (sav) öğrettiklerine tabi oldu ve Kureyşliler onun İslâm'a girmesiyle Resulullah'ın (sav) güçlü bir yardımcı bulduğunu farkettiler ve ona eziyet etmeyi bir süre durdurdular.

Ne var ki, çok geçmeden Resulullah'ın (sav) davasında devam ettiğini görünce Kureyş reisleri tekrar öfkeye kapıldılar. İçlerinden bir grup, onu korumaya yemin etmiş olan amcası Ebu Talib'e gitti. Ona, Hz. Peygamber'e (sav) putlarına ve hayat tarzlarına saldırmaktan vazgeçmesini, bunun karşılığında kendi dininde ne isterse yapabileceğini söylemesini istediler.

Bir süre sonra hiç bir şeyin değişmediğini gördüler ve tekrar Ebu Talib'in yanına giderek, bu defa eğer yeğenini durdurmazsa hem kendisiyle

hem de onunla savaşacaklarını söylediler. Ebu Talib kabilesinin arasındaki bu kavgaya çok üzülüyordu. Resulullah'ı (sav) çağırdı ve ona neler olduğunu anlatarak "Bana ve kendine acı; altından kalkamayacağım kadar büyük bir yükü bana yükleme" dedi.

Resulullah (sav) amcasının kendisini korumaktan vazgeçebileceğini ve onun desteğinden mahrum kalacağını düşündü, ama yine de şu cevabı verdi: "Ey Amcam, bu davadan vazgeçmem için sağ elime güneşi, sol elime de Ay'ı koysalar bile Allah Hakikat'ı zafere eriştirinceye kadar vazgeçmem, ya da Onun uğrunda canımı veririm."

Ebu Talib bu cevaptan derinden etkilendi. Resulullah'a (sav) kendisini sağ kaldığı sürece ona destek olacağını söyledi ve Allah'ın davetini yayması için onu teşvik etti. O günden sonra, Kureyş reisleri Ebu Talib'i yeğenini korumaktan vazgeçirmeye ne kadar uğraştılarsa da, o onları dinlemeyi hep reddetti.

Peygamber (sav) ve sahabelerini bıktırmak amacıyla, düşmanları fakir ve zayıf olanlara veya güçlü arkadaşları olmayanlara işkence etmeye başladılar.

Böyle kimselerden birisi de Ümeyye b. Halef'in kölesi Bilal'di. Efendisi onu çöle götürür, ellerini kollarını bağlar, göğsünün üzerine büyük bir taş koyup güneşin altında bırakırdı. Allah'tan bir gün Hz. Ebu Bekir oradan geçerken Ümeyye'nin Bilal'e yaptığı işkenceyi gördü, büyük paralar ödeyerek Bilal'i efendisinden satın aldı ve sonra da azad etti.

Fakat eziyet gören Müslümanların hepsi Bilal kadar şanslı değildi. Çoğu ızdırap çekti, fakat hepsi de doğru olanı yaptıklarını ve bu dünyada bulabilecekleri mutlulukların hepsinden daha büyük bir ödülün öbür dünyada kendilerine verileceğini bildiklerinden sabırla dayandılar.

İmana Gelen Kral

Hz. Peygamber'i izleyenlerin sayısı çoğaldıkça Müslümanların düşmanlarının öfkesi arttıkça arttı. Sonunda bazı Müslümanlar huzur ve barış içinde yaşamak amacıyla başka bir ülkeye gitmeye karar verdiler. Cebrail'in Resulullah'a (sav) ilk gelişinden beş, Resulullah'ın (sav) açıktan tebliğ yapmasının üstünden de henüz iki sene geçmişti. Müslümanlar Mekke'den ayrılmak için Resulullah'dan izin istediler. O "Habeşistan'a gitmeniz sizin için daha hayırlı olur. Oranın kralı adil bir insandır ve orası dost bir ülkedir. Allah geri dönmenizi mümkün kılıncaya kadar orada kalın" diyerek razı oldu.

Müslümanlar yolculuğa hazırlandılar. Görülmeden gidebilmeleri için geceyi beklemeye karar verdiler. İlk onaltı kişi Mekke'den ayrıldı ve Kızıl Deniz sahiline ulaştıktan sonra Habeşistan'a geçtiler. Onları seksenüç erkek ve ondokuz kadından oluşan bir grup izledi, hepsi de o ülkenin kralı ve halkı tarafından iyi karşılanmayı ümit ediyorlardı. Bu İslâmiyetteki ilk hicret, yani göç'tü.

Bu Müslümanların gizlice şehri terkettiklerini öğrenen Mekkeliler çılgına döndüler, çünkü gidenler arasında Mekke'nin önde gelen ailelerinin oğulları ve kızları da bulunuyordu. Müslümanların Habeşistan'da dostça karşılandığını öğrendiklerinde, Mekkelilerin öfkesi daha da arttı.

Kureyşli reisler, Müslümanları geri göndermeye ikna edebilecekleri ümidiyle iki kişiyi Habeşistan kralına göndermeyi kararlaştırdılar. Bunlar çok zeki bir hatip olan Amr b. As ve Abdullah b. Ebi Rabia'ydı. Kralla görüşmeden önce, kralın danışmanlarının herbirine hediyeler verdiler ve "Halkımızdan bazı aklı ermezler ülkenizde saklanmaya gelmişler. Reislerimiz onları geri göndermeye ikna etmemiz için bizi hükümdarınıza yolladılar, bu konuyu açtığımızda onları bize vermesi tavsiyesinde bulunun" dediler. Danışmanlar Mekkelilerin istediği şeyi yapmayı kabul ettiler.

Amr b. As ve Abdullah b. Ebi Rabia daha sonra kralın yanına gittiler ve ona da hediye vererek şöyle dediler: "Kral Hazretleri, bu kimseler öteden beri Mekke'de yaşadığımız dinden ayrıldılar, fakat sizin gibi Hıristiyan da olmadılar."

Orada hazır bulunan danışmanlar, krala, Mekkelilerin söylediklerinin doğru olduğunu ve Müslümanları kavimlerine geri göndermesini söylediler. Bunun üzerine kral hiddetlendi ve şöyle dedi: "Vallahi hayır, Onları

vermeyeceğim. Kendilerini korumamı istemiş, yurdumda yerleşmiş ve beni başkalarına tercih etmiş kimselere ihanet edilmez. Onları çağıracağım ve bu iki adamın söylediklerini soracağım. fiayet Müslümanlar Mekkelilerin dediği gibiyse onları teslim edeceğim ve kendi kavimlerine geri göndereceğim, fakat şayet Mekkeliler yalan söylemişse Müslümanları koruyacağım.”

Amr buna çok bozuldu, çünkü kralın Müslümanların söyleyeceklerini işitmesi, istediği en son şeydi. Daha sonra, kral Müslümanları çağırttı. İçeri girdiklerinde, Habeşistanlıların her zaman yaptıkları gibi onun önünde diz çökmediler.

“Kralımız önünde neden diz çökmüyorsunuz?”diye danışmanlardan birisi sordu.

“Biz sadece Allah’a diz çökeriz” cevabını verdi onlar da. Böylece kral onlardan dinlerini anlatmalarını istedi.

Müslümanların adına konuşması için, Hz. Ali’nin kardeşi ve Resulullah’ın (sav) amcasıoğlu Cafer b. Ebi Talib seçildi. Hz. Cafer şu cevabı verdi: “Ey Hükümdar, önceleri cahillik içindeydik. Bizler ve atalarımız İsmail’le birlikte Kâbe’yi yeniden inşa eden ve yalnızca Allah’a kulluk eden İbrahim’in dininden yüz çevirmiştik. Allah’a ibadetimizde putları kullanır, doğru biçimde kesilmemiş etleri yerdik; komşularımızın haklarına saygı göstermezdik; kuvvetliler zayıfları ezerdi. Söyleyemeyeceğim nice korkunç şeyler yaptık. Bizler bu haldeyken Allah içimizden birini bize Peygamber olarak gönderdi. Hep dürüst, masum, emin olarak bildiğimiz bir peygamberi. O, bizi yalnız ve yalnız Allah’a kulluk etmeye, atalarımızın kötü âdetlerini bırakmaya davet etti. Doğru sözlü ve güvenilir olmaya, komşularımıza saygı gösterip onlara yardımcı olmaya, akrabalarımızın haklarını gözetmeye, günahlardan ve sonu gelmez kavgalardan vazgeçmeye davet etti. Yetimlerimizi gözetmemizi istedi. Kadınlara ya da erkeklere iftirada bulunmaktan bizi menetti. Yalnız Allah’a kulluk etmemizi, O’nunla birlikte başka kimselere veya şeylere kulluk etmememizi emretti. Namaz kılmamızı, zekât vermemizi ve oruç tutmamızı emretti. Onun hakkı söylediğine inandığımızdan ona tabi olup bize emrettiklerini yapıyoruz. Mekkeliler bize düşman olup dinimizle aramıza girmeye başladılar. Biz de yurdumuzu terketmek zorunda kaldık; adalet bulacağımızı umarak sana geldik.”

Bir Hıristiyan olan kral bu sözlerden duygulandı. Amr, tartışmayı kazanmak için hemen bir yol bulmalıydı. Kurnazca krala “Bunlar Hz.

İsa'ya sizin inandığınız gibi inanmıyorlar" dedi. Bunun üzerine kral Peygamber'in (sav) Hz. İsa hakkında söylediklerini öğrenmek istedi. Bu soruyu, Kur'an'dan Hz. İsa'yı ve annesi Hz. Meryem'i anlatan bir sure'yi okuyarak, Hz. Cafer cevapladı. Okuduğu âyetlerden bazıları şunlardır:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Kitap'ta Meryem'i de an. Hani o ailesinden ayrılarak doğu tarafında bir yere çekilmişti. Onlarla kendi arasına bir perde çekmişti. Derken ona Cebrail'i gönderdik; oda aynen bir beşer suretinde ona görünüverdi.

Meryem,"Senden Rahman'a sığınırım"dedi. "Allah'tan korkuyorsan bana dokunma."

Cebrail "Ben Rabbinin bir elçisiyim," dedi. "Sana tertemiz bir oğul bağışlamak için geldim."

Meryem dedi ki: "Benim nasıl oğlum olabilir? Bana hiç bir beşer dokunmamıştır; ben iffetsiz biri de değilim."

Cebrail "Evet, öyledir," dedi. "Rabbin buyurdu ki: Bu benim için çok kolaydır. Biz onu insanlar için bir âyet ve tarafımızdan bir rahmet kılacağız. Bu böyle takdir edilmiştir."

Meryem İsa'ya hamile kalıp onunla beraber uzak bir yere çekildi.

Nihayet onu kucağına alıp kavmine getirdi. "Ey Meryem" dediler, "and olsun ki sen çirkin birşeyle geldin."

"Ey Harun'un kızkardeşi! Senin baban kötü birisi değildi; annen de iffetsiz değildi."

O zaman Meryem çocuğa işaret etti;

Fakat onlar "Beşikteki bir çocukla nasıl konuşalım?" dediler.

Çocuk dile geldi: "Ben Allah'ın kuluyum;

O bana Kitap verdi ve beni peygamber yaptı.

Bulunduğum her yerde beni mübarek kıldı.

Yaşadığım müddetçe bana namaz kılmayı ve zekât vermeyi emretti.

Ve beni anneme itaatkâr kıldı.

Beni bedbaht bir zorba yapmadı.

Doğduğum gün de, öldüğüm gün de, diri olarak haşredileceğim gün de selamet üzerimedir."

(Kur'an XIX. 16-33)

Kral bu âyetleri dinleyince, gözleri yaşlarla doldu. Danışmanlarına dönerek "Bu sözler muhakkak ki Allah'tan gelmiştir; Müslümanlarla Hıristiyanlar arasında çok küçük bir fark vardır" dedi. "Allah"ın elçileri olan İsa'nın da, Muhammed'in de getirdikleri aynı kaynaktan gelmektedir."

Böylece, kral tarafından Müslümanlara ülkesinde barış ve huzur içinde yaşama izni verildi. Amr'ın krala sunduğu hediye iade edildi ve iki Mekkeli yurtlarına son derece hayal kırıklığı içinde döndüler.

Kureyşlilerin Zulmü

Kureyş ileri gelenleri, Hz. Peygamberin öğrettikleriyle Mekke halkının ikiye bölünmesi konusunda giderek endişeleniyorlardı. Sonunda, Mekke soylularından birisi olan Ömer b. Hattab, Peygamber'i (sav) susturmanın tek yolunun onu öldürmek olduğuna karar verdi. Bunu kafasına koyup hemen onu aramaya koyuldu.

Yolda, Ömer'in ne yapmaya gittiğini anlayıveren birisiyle karşılaştı ve adam "Muhammed'i öldürmeye gitmeden önce, neden evine daha yakından bakmıyorsun? Kardeşin Fatıma Müslüman oldu bilmiyor musun?" dedi.

Ömer şaşkına dönmüştü. Bunun doğru olduğuna inanamıyordu. Hemen kızkardeşinin evine gitti. Evin yakınına geldiğinde, kardeşi ve onun kocası Said'in yüksek sesle Tâ Hâ suresini, yani Kur'ân'dan bir bölüm okuduklarını duydu. Kapıdaki kardeşinin sesini duyan Fatıma surenin yazılı olduğu deri parçasını çabucak eteklerinin arasına sakladı. Ömer hışımla içeri girdi ve "İşittiğim şu anlaşılmaz şey nedir?" diye sordu. Fatıma herşeyi inkâr etti. O zaman Ömer kendisini kaybetti ve "Bana Muhammed'in dinine girdiğinizi söylediler" diye bağırarak Fatıma'nın kocasına saldırdı. Fatıma kocasını savunmaya çalışınca, ona da vurdu.

Fatıma o zaman itiraf etti: "Evet Müslüman olduk ve Allah'a ve O'nun Resulüne inanıyoruz, bize ne istersen yapabilirsin."

Onun inanç ve cesaretini gören Ömer birden yaptıklarından pişman oldu ve kızkardeşine "Demin okuduğunuzu duyduğum şeyi bana gösterin ki, Peygamberinizin getirdiği şeyi anlayabileyim" dedi.

Fatıma ona dokunmadan önce yıkanması ve temizlenmesinden, ve daha sonra iade edeceğine söz vermesinden sonra, deri parçasını ona verdi.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Tâ Hâ

Biz Kur'an'ı sana meşakkat çekmen için değil,

Allah'tan korkan kimse için

Bir öğüt olarak indirdik.

O, yeri ve yüce gökleri yaratan

Zat tarafından indirilmiştir.

O Rahman ki

Hükümranlığı arşı kaplamıştır.

Göklerde, yerde, ikisi arasında ve

Toprağın altında ne varsa

Hepsi O'na aittir.

Sen sözünü açığa vursan da,

vurmasan da birdir

fiüphesiz O gizli olanı da bilir,

Onun daha gizlisini de.

O Allah ki

O'ndan başka hiç bir ilah yoktur

En güzel isimler onundur.

(Kur'ân XX. 1-8)

Ömer, bu âyetleri okurken birden anladı: Bunlar o âna dek duymuş olduğu en güzel sözlerdi ve bu din hak bir din olmalıydı. Kılıcı hâlâ elinde, doğru Hz. Peygamber'in (sav) evine gitti ve kapıyı sert biçimde çaldı. Peygamber'in (sav) en yakın sahabelerinden birisi kimin geldiğine baktı. Cesaretiyle ve kuvvetiyle meşhur Ömer oracıkta duruyordu. Ömer'i ve elindeki kılıcı görünce öyle heyecanlandı ki, Peygamber'in (sav) hayatı için korktu. Fakat Peygamber (sav) ondan Ömer'i içeri almasını ve kendilerini yalnız bırakmasını istedi.

Resulullah (sav) Ömer'e niçin geldiğini sordu. Ömer cevap verdi: "Allah'tan başka ilâh olmadığına ve sen Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna şehadet etmek için geldim." Ağzından bu kelimeler dökülürken, eli hâlâ kılıcındaydı; Resulullah'ı (sav) onunla öldürmeyi düşündüğü kılıcında. Aynı kılıç, Resulullah'ı (sav) ve İslâm inancını savunmak için kullanılacaktı artık.

O günlerde Kâbe'nin etrafında dönerek ibadet etmek isteyen, yani Kâbe'yi tavaf etmek isteyen Müslümanlar, bunu gizlice ve korkuyla yapıyorlardı. Ama Hz. Ömer çok cesurdu. İman ettiğini ilan eder etmez, doğru Kâbe'ye gitti ve güpegündüz, Mekkelilerin şaşkın bakışları altında Mukaddes Ev'i tavaf etti. Hiçkimse bir şey diyemedi. Fakat Kureyş reisleri daha da telaşlanmış ve İslâmiyeti, herşeyiyle Mekke şehrine bir tehdit olarak görmeye başlamışlardı. Müslümanların sayısı çoğaldıkça onların öfkesi kabardı, kabardı; en sonunda onlar da, bir zamanlar Hz. Ömer'in yaptığı gibi, Resulullah'ın (sav) öldürülmesine karar verdiler.

Bu planları duyan Resulullah'ın (sav) amcası Ebu Talib vakit geçirmeden Abdulmuttalib'in bütün oğullarına haber yollayarak onlardan yeğenlerini korumalarını istedi, onlar da kabul ettiler. Kureyşliler bu korumayı aşıp Resulullah'ı (sav) öldüremeyeceklerini anlayınca, ondan ve sahabelerinden tamamen uzak durmayı kararlaştırdılar.Bu amaçla Kâbe'ye bir ilan asıldı. Buna göre, şehirdeki herkesin Resulullah (sav) ve arkadaşlarıyla ilişki kurması yasaklanıyordu; hatta onlara yiyecek veya içecek gibi şeyler dahi satmayacaklardı.

Önceleri, Müslümanlara Haşimoğullarından bazıları destek oldu, çünkü Resulullah (sav) da Kureyş'in bu sülalesine mensuptu. Bu kimselerden bazıları Müslüman olmadıkları halde, akrabalarına sadık kalarak, onlarla birlikte sıkıntılara göğüs gerdiler. Ne var ki, hayat gitgide zorlaştı ve yiyecekler azaldı. Diğer Kureyşlilerin Resulullah'a (sav) tabi olanlara duyduğu nefret o kadar büyüktü ki, sahabeler Mekke civarından geçen bir kervandan erzak almaya çalıştıklarında, Müslümanların en azılı düşmanlarından birisi olan Ebu Leheb tüccarlara on kat fazla fiyat teklif ediyordu. Böylece Müslümanların çok ihtiyaç duydukları şeyleri satın almalarına engel oluyordu.

Bu korkunç muamelenin yapıldığı yıllarda, harika bir şey meydana geldi. İslam zayıflamak yerine giderek güçlendi. Allah daha fazla vahiy gönderdi. Sanki Müslümanlar yaşadıkları sıkıntılarla daha güçlenip temizleniyorlar ve imanlarında imtihan ediliyorlardı.

Hac mevsiminde, her yıl Arabistan'ın her tarafından Mekke'ye insanlar gelirdi. Bu hacılar Kureyşlilerin Müslümanlara reva gördükleri zulmü ve adaletsizliği görüyor ve çoğu Resulullah'ın (sav) sahabeleri için üzülüyordu. Kureyşliler de katı muamelelerinden dolayı utanmaya başladılar, üstelik Müslümanlardan çoğu kendi amca çocukları ve yakın akrabalarıydı.

Nihayet, üç yılın sonunda, Müslümanlara uyguladıkları eziyete son vermeye razı oldular ve Kâbe'ye asılı ilânın kaldırılmasını kararlaştırdılar. Kağıdın en üstünde yazılı "Senin adınla Ey Allah'ım" kelimelerinin dışında, kağıdın tamamını kurtların yemiş olduğunu görünce hayretten donakaldılar.

Hüzün Yılı

Resulullah (sav) ve sahabeleri normal hayata dönmüşlerdi, fakat zor yıllar Hz Hatice'yi zayıf düşürmüştü. Hastalandı ve kısa süre sonra vefat etti. Böylece, Resulullah (sav) sevgili karısı ve arkadaşını, İslâmiyeti ilk kabul eden ve kendisine ilk destek olan kişiyi kaybetti. Onun yanında bütün endişeleri yok oluyordu ve temiz kalpliliği ile ona en iyi kötü gün dostu olmuştu. Resulullah (sav) onu çok sevmişti. Hz. Hatice MS 619'da öldü, bu yüzden o sene "Hüzün Senesi" olarak bilinegeldi.

Kısa zaman sonra, Resulullah'ın (sav) amcası ve koruyucusu Ebu Talib vefat etti. Ebu Talib Mekke'nin en saygın kişilerinden ve Kureyş'in yaşlılarından birisiydi. İslâmiyete hiç girmemesine rağmen, Resulullah'ı (sav) düşmanlarına karşı himaye etmişti. Bu, Resulullah (sav) için sadece üzücü değil, aynı zamanda tehlikeli bir rastlantıydı. Arap âdetlerine göre, başka birisinin himayesi altında olan bir kimse, onu himaye eden kişi sağ kaldıkça emniyette sayılırdı. Amcasının ölümüyle, Resulullah (sav) artık himayesiz kalmıştı.

Resulullah'ın (sav) düşmanları, onu bu denli üzüntülü; kendisini teselli edecek ve rahatlatacak bir eşten, düşmanlarına karşı himaye edecek amcasından mahrum görmekten memnun oluyorlardı. Ona daha da kötü davranmaya başladılar. Küçük çocuklar bile ona hakaret ediyordu. Genç bir adam Resulullah'ın (sav) başına pislik attı, Fakat Resulullah (sav) karşılık vermeden evine gitti. Kızlarından birisi ağlayarak temizlemeye atılınca "Ağlama benim küçük kızım, Allah babanı koruyacaktır" deyip onu teselli etti.

Resulullah'ın (sav) Kureyşlilerle son bağı Ebu Talib'di ve bu bağ da kalkınca Resulullah (sav) İslâmiyetin Mekke'de daha fazla gelişemeyeceğini hissetti, çünkü Kureyşlilerin kalpleri ona kapanmıştı. Bu yüzden destek bulmayı ümit ettiği Taif'e gitmeye karar verdi. Seksen kilometrelik yolun hepsini yürüyerek katetti. Orada, insanların toplu olarak bulunduğu her yerde tebliğde bulundu, fakat hiç kimse onu dinlemedi. Üç önemli kabilenin reisleriyle görüştü, fakat onlar da onu dinlemediler. Söylediklerine kulak asmamakla kalmayıp, ona güldüler ve kölelerine verdikleri emirle ona hakaret ettirdiler, taşlattılar.

Resulullah (sav) üzgün bir halde şehri (Taif) terketti ve şehrin ucunda tek başına kalabileceği bir duvarın altında sessiz bir yer buldu. Orada

Allah'a şöyle dua etti:

Allah'ım! Aciz ve çaresiz kaldığımı, halk nazarında küçük görüldüğümü ancak Sana arzeder, Sana şikayet ederim. Ey merhametlilerin merhametlisi olan Allah! Acizlerin Rabbi ancak Sensin. Sen, beni kötü huylu bir düşman eline düşürmeyecek kadar merhamet sahibisin. Yeter ki Senin gazabına uğramayayım, ne çekersem ona katlanırım. Benim gayem ancak Senin rızanı kazanmaktır. Senin gazabına uğramaktan, ilahi rızandan uzak kalmaktan, ilahi nuruna sığınırım. Sen razı oluncaya kadar affını dilerim. Her kuvvet, her kudret ancak Senin Kudretinledir.

Resulullah'ın (sav) dibinde oturduğu duvar, iki kardeşe ait bir bahçenin duvarıydı. Onun yaptığı duayı duyunca, ona acıyıp üzüldüler ve kölelerinden birini üzüm dolu bir tabakla ona gönderdiler. Resulullah (sav) yemeye başlamadan önce "Bismillah" yani "Allah'ın adıyla" dedi. Addas adındaki köle daha önce hiç duymadığı bu söze çok şaşırdı.

"Vallahi" dedi Addas, "Bu sözü bu beldenin halkı söylemezler."

"Ey Addas, sen nerelisin ve hangi dindensin" diye sordu Resulullah (sav).

"Ben Hristiyanım ve Asur şehri Ninovalıyım" diye cevapladı Addas.

"Demek sen o salih kişi Yunus ibn-i Metta'nın hemşehrisisin" diye ekledi Resulullah (sav).

"Sen Yunus ibn-i Metta'yı nereden biliyorsun?" diye sordu Addas.

"O benim kardeşimdir. O bir peygamberdi, ben de peygamberim" cevabını verdi Resulullah (sav).

Addas kendini tutamayarak Hz. Peygamber'in başını, ellerini ve ayaklarını öptü, çünkü onun gerçekten bir peygamber olduğunu anlamıştı.

Resulullah (sav) daha sonra yürüyerek Mekke'ye döndü. Artık herşeye sabırla dayanabilirdi, zira biliyordu ki Allah onu hiç bir zaman terketmeyecekti. Taif'e yolculuğu boşa gitmemiş, Hıristiyan Addas Müslüman olmuştu, ki bu, büyük değişikliklerin başlangıcı oldu.

Gece Yolculuğu ve Mirac

Bir gece, Kâbe'nin yanında, Abdulmuttalib'in uyuduğu aynı yerde uyurken, Resulullah (sav) Vahiy Meleği Cebrail tarafından uyandırıldı. Neler olduğunu Resulullah (sav) sonrasında şöyle anlattı: "Kalktım ve omzumdan tuttu. Onun yanında durdum ve beni üstüne binmem için beyaz bir hayvanın bulunduğu bir caminin kapısına getirdi."

Resulullah (sav), hayvana nasıl bindiğini ve yanında Cebrail'le birlikte, Mekke'den Kudüs'teki el-Aksa adındaki mescide nasıl götürüldüğünü anlattı. Resulullah (sav) orada bir grup peygamber içinde Hz. İbrahim, Hz. Musa ve Hz. İsa'yı gördü. Birlikte kıldıkları namazda Resulullah (sav) imam oldu. Sonra kendisine birinde süt diğerinde ise şarap bulunan iki kap getirildi. O şarabı reddedip sütü seçti. Bunun üzerine Cebrail "Sen fıtrat, yani insanın doğru yapısı üzerinesin, senin ümmetin de fıtrat üzere olacak ey Muhammed. Size şarap yasaklandı" dedi.

Resulullah (sav) Cennet'in kapılarından nasıl geçtiklerini ve sayısız melekleri nasıl gördüklerini de anlattı. Bu meleklerin arasında, hiç gülümsemeyen, Cennet muhafızı Malik vardı. Malik, önden yürüyerek ona (sav) bir cehennem manzarasını ve orada azap çekenlerin müthiş halini gösterdi.

Sonra, Resulullah (sav) melekler tarafından yedi kat Gökler'in hepsine tek tek götürüldü. Yolda Hz. İsa, Hz. Musa, ve Hz. İbrahim'i gören Resulullah (sav) "Bana İbrahim'den ziyade benzeyen hiç kimseyi görmedim" diyecekti. Onlardan başka Hz. Yahya'yı Hz. Yusuf'u, Hz. İdris'i ve Hz. Harun'u gördü.

En sonunda, daha önce hiç bir peygamberin gitmediği Sidretül-münteha'ya ulaştı. Resulullah (sav) Müslümanların inanmakta olduğu Vahiy'e burada mazhar oldu.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Peygamber kendisine Rabbinden indirileni tasdik edip ona iman etti.

Mü'minler de iman etti. Onların hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman etti -Biz Allah'ın

peygamberlerinden hiçbirisini ayırmayız- ve dediler ki:"İşittik ve emrine uyduk. Affını ve mağfiretini dileriz, ey Rabbimiz! varılacak yer Senin huzurundur."

(Kur'ân II. 285)

Daha sonra Huzur-u İlahi'nin Nuru'na götürüldü ve Müslümanların günde elli vakit namaz kılması emrini aldı. Resulullah (sav) sonrasını şöyle anlatıyordu:

Geri dönerken, Musa'ya uğradım, size ne güzel bir arkadaştı o! Kaç vakit namazla emredildiğimi sordu. "Elli" cevabını verince, "Namaz ciddi bir iştir, ümmetin buna güç yetiremez" dedi. "Rabbine dön ve sayıyı eksiltmesi için niyazda bulun." Ben de öyle yaptım ve Allah on'a indirdi. Tekrar Musa'ya uğradım, yine aynı şeyi söyledi; bütün gündüz ve gecede beş vakit namaza kadar bu böyle sürdü. Musa yine aynı tavsiyede bulundu. Ben ise "Rabbime dönüp çok niyaz ettim. Bir daha niyazda bulunmaya haya ederim" dedim. Her kim günde beş vakit namazı imanla kılarsa, elli vaktin sevabını alacaktır.

Bunların gerçekleştiği gecenin sabahında, Resulullah (sav) Mekke'ye döndü ve Kureyşlilere olanları anlattı. Çoğu "Vallahi buna inanılmaz. Bir kervanın Suriye'ye gitmesi bir ay, dönmesi bir ay sürüyor! Sen o uzun yolculuğu nasıl tek bir gecede yapabilirsin?" dediler.

Çoğu Müslümanlar bile şaşırdılar ve Resulullah'dan (sav) bunun izahını istediler. Birkaçı bu haberi koşa koşa Hz. Ebu Bekir'e yetiştirdi, o ise şöyle dedi: "Vallahi, eğer bunu Muhammed (sav) söylemişse, doğrudur. Unutmayın ki, Resulullah (sav) bize Allah'ın sözünün kendisine doğrudan gök'ten yer'e gece ya da gündüz her saatte geldiğini söylüyor da ona inanıyoruz. Bu, şu ânda şüphe duyduğunuz şeyden daha büyük bir mucize değil mi?"

Ebu Bekir daha sonra mescide gitti ve Resulullah'ın (sav) Kudüs'ü ayrıntılı bir şekilde anlatışını dinledi. "Doğru söylüyorsun, Ey Allah'ın Resulü" diyerek fikrini açıkladı. O günden itibaren "doğruya arka çıkmaya söz veren" anlamına gelen "Sıddık" unvanıyla şereflendirildi.

Hz. Peygamber Mekke'ye dönüşünde gördüğü iki kervanı anlatmaya devam ettikçe, Peygamber'in başından geçenlere inanmaya başladılar. fiüphe duyanlara kervanları nerede gördüğünü, ne taşıdıklarını, Mekke'ye ne zaman varacaklarını söyledi. Kervanlar onun söylediği vakitte, onun

anlattığı şeyleri taşıyor bir halde gelince, Resulullah’ın (sav) söylediklerinin hepsi bir bir çıktı.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla

Âyetlerimizden bir kısmını ona göstermek için

kulunu bir gece Mescidi Haram’dan alıp

çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa’ya seyahat ettiren Allah her türlü

kusurdan münezzehtir.

fiüphesiz ki O herşeyi hakkıyla

işiten ve görendir.

(Kur’an XVII.1)

Kayan yıldıza yemin olsun ki

Arkadaşınız ne şaştı, ne de batıla inandı,

O kendi keyfine göre de konuşmaz.

O ancak kendine vahyolunanı söyler.

Onu üstün bir güç sahibi öğretmiştir

O ufkun en yukarısında idi,

Sonra indi ve yaklaştı,

Nihayet kendisine iki yay kadar,

hatta daha da yakın oldu,

Sonra vahyolunacak şeyi

Allah'ın kuluna vahyetti.

Onun gördüğünü kalbi yalanlamadı;

fiimdi onun gördüğü hakkında onunla mücadele mi edeceksiniz?

Andolsun ki, onu bir kere daha gördü

Sidre-i Münteha'da gördü

Ki onun yanında Me'va Cenneti vardır.

O zaman Sidre'yi Allah'ın nuru kaplamıştı.

Göz ne şaştı, ne de başka bir şeye baktı.

Andolsun ki, Rabbinin en büyük âyetlerinden birini gördü.

(Kur'an LIII. 1-18)

Akabe Biatı

Yesrib’de, Evs ve Hazrec adında iki büyük kabile vardı. İkisi de güçlüydü, hep birbirleriyle savaştaydılar, ve ikisi de putlara tapıyordu. Yesrib’de ayrıca Arapların aksine Tek bir Allah olduğunu bilen ve ona ibadet eden Yahudiler vardı. Yahudiler, Araplara bir çok kere onlara bir peygamberin gönderileceğini söylemişlerdi.

Kâbe’yi ziyaret etme zamanı gelmişti ve Medine’den çok sayıda insan hacca gidiyordu; aralarında Hazrec kabilesinden altı kişi vardı. Peygamber Muhammed’in tebliğ ettiği şeyleri duyduklarında, “Bu, Yahudilerin bize bahsettiği Peygamber olsa gerek” diye düşündüler. Böylece Mekke’de bulundukları sırada gidip onunla konuşmaya karar verdiler.

Resulullah (sav) ile Mekke yakınlarındaki, Akabe diye bilinen bir yerde görüştüler, Resulullah (sav) onları beraber oturmaya davet etti. İslâmiyetin ne anlama geldiğini açıkladı ve onlara Kur’ân’dan âyetler okudu. Okunan Kurân’ı dinlediklerinde, âyetler kalplerine öyle derinden işledi ki Müslüman oldular ve Mekke’den ayrılırken gelecek sene tekrar geleceklerine söz verdiler. Yesrib’e kalplerinde İslâm inancını taşır bir halde ulaşınca, akrabalarına, dostlarına Resulullah’dan (sav) duyduklarını anlattılar, ve daha bir çok insan Müslüman oldu.

Aradan bir yıl geçti ve hac mevsimi yine geldi. Medine’nin oniki önde gelen adamı Mekke’ye, Resulullah (sav) ile görüşmeye gittiler; ona ve İslâmiyete hizmet edeceklerine samimice söz verdiler. Buna karşılık, Resulullah (sav) onlara Kur’an’ı öğretmesi ve yeni dinlerinde onlara bilgi vermesi için yanlarında sahabelerinden birisini, Mu’sab b. Umeyr’i gönderdi.

Aradan bir yıl daha geçti ve Medine’den Mekke’ye hac için daha fazla Müslüman geldi. Bu defa Resulullah (sav) ile geceleyin gizli bir toplantı düzenlendi. Medineli yetmişüç erkek ve bir kadın gelmişti. Resulullah (sav) ise amcası Hz. Abbas’la toplantı yerine geldi. Bu toplantı esnasında Medineli erkekler, Yesrib’de yaşamaya geldikleri takdirde Resulullah’ı (sav) ve sahabelerini korumayı ve savunmayı teklif ettiler. Bu koruma vaadi, Akabe Biatı olarak bilinegelmiştir.

İslâmiyetin Yesrib’de gitgide güçlenmesine karşılık, Mekke’deki Müslümanlar hâlâ sıkıntı çekiyorlardı; bu açıdan bu biat son derece mutluluk vericiydi. Resulullah (sav) bu yüzden, dostlarına ve sahabelerine,

güvende olacakları Yesrib'e gitmelerini teklif etti, çoğu da bu imkândan yararlandı.

Çektiği bütün sıkıntılara rağmen, Resulullah'ın (sav) düşmanlarıyla savaşmasına izin verilmemişti, zira Allah ona kendisine hakaret edenleri veya davetini dinlemeyenleri affetmesini söylemişti. Fakat Kureyşliler kalplerini Allah'ın sözüne o denli kapatmışlar, ve Resulullah (sav) ile sahabelerine yürekleri o derece katılaşmıştı ki, Allah Resulullah'a (sav) ona ya da sahabelerine zarar vermeye çalışanlarla savaşma izni verdi.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Zulme uğradıkları için cihat

edenlere izin verildi.

fiüphesiz ki Allah onlara yardım etmeye

hakkıyla kadirdir.

Onlar sırf "Rabbimiz Allah'tır" dedikleri için

haksız yere yurtlarından çıkarılmışlardır.

(Kur'an XXII. 39-40)

Kureyşliler Resulullah'dan (sav) korkmaya başladılar, çünkü artık onun kendileriyle savaşacak kadar güçlendiğini ve Allah'tan ona cihat iznini verdiğini biliyorlardı. Yine biliyorlardı ki, Yesribliler yardım etmek ve korumak için onun yanındaydılar. Müslümanların şehri terketmekte olduğunu görünce, Resulullah (sav) Medine'deki sahabelerine katılmadan onu öldürmeye karar verdiler. Böylece İslâmiyete tamamen son vermeyi umuyorlardı.

Hicret

Sahabelerinin Yesrib'e gitmesinden sonra, Resulullah (sav) Allah'tan şehirden ayrılma izni bekleyerek Mekke'de kaldı. Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ali'de onunla kaldı. Kureyşliler tarafından gitmelerine engel olunan bazı Müslümanlar da vardı. Hz. Ebu Bekir Resulullah'a (sav) Yesrib'e gitmek için izin istedikçe, Allah Resulü (sav) "Sabret, umulur ki Allah sana bir yoldaş ihsan eder" diyordu.

Kureyş ileri gelenleri, önemli bir karar alacakları zaman hep yapıldığı gibi, ataları Kusay'ın evinde toplandılar. Hz. Muhammed (sav) Yesrib'deki arkadaşlarına katılmadan, ondan kurtulmanın bir yolunu bulmaları gerekiyordu.

Onlar tartışmaya dalmışken, kapıda soylu ve düzgün giyimli bir ihtiyar görüntüsündeki şeytan belirdi. Bu yaşlı kibar beyin orada durduğunu görünce, kim olduğunu sordular. Dağlardan gelmiş bir şeyh olduğunu, yapmak istedikleri şeyi duyduğunu ve onlara yardım edebileceğini veya tavsiyede bulunabileceğini söyledi. Akıllı ve bilgili birisine benzediğini düşünerek, içeri buyur ettiler.

Sonra, her biri ne yapılması gerektiğine dair fikirlerini söylemeye başladılar, fakat hiçbirisi en iyisinin hangisi olduğunda anlaşamadı, tâ ki Ebu Cehil planını anlatıncaya kadar. Buna göre her kabileden güçlü ve genç bir savaşçı alınacak, herbirine bir kılıç verilecekti. Sonra genç savaşçılar Resulullah'ın (sav) evinin dışında bekleyecekler ve dışarı çıkınca hep birlikte ona saldıracaklardı. Böylece ondan kurtulacaklar, fakat cinayetin suçu tüm kabilelerin üstüne kalacağından, Hz. Peygamber'in ailesi intikam alamayacaktı.

Bunu işiten yaşlı adam kıyafetindeki şeytan, "Bu adam haklı, bence yapılması gereken tek şey bu!" dedi. Kureyş reisleri daha sonra Resulullah'ı (sav) öldürme planlarını uygulamaya koyuldular.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Hani kâfirler bir zaman seni yakalamak,

öldürmek veya yurdundan çıkarmak için

bir tuzak kurmaya kalkmışlardı,

onlar tuzak kuruyordu,

ama Allah (da) onlara tuzak kuruyordu;

Allah, hileyi hile ile cezalandıranların

en hayırlısıdır.

(Kur'an VIII. 30)

Hz. Muhammed'in (sav) öldürüleceği geceden önce, Vahiy Meleği ona gelerek "Gece kendi yatağında uyuma" dedi. Resulullah (sav) neler olacağını anladı ve Hz. Ali'ye kendi yatağında yatmasını ve her zaman kullandığı battaniyenin altına girmesini söyledi ve başına hiç bir zarar gelmeyeceğine söz verdi.

Karanlığın çökmesiyle, Kureyşli gençler Hz. Peygamber'in evinin önünde toplandılar ve onun dışarı çıkmasını beklemeye başladılar. Hz. Ali'nin güvende olduğundan emin olduktan sonra, Resulullah (sav) evden çıktı. Tam o anda, Allah savaşçıların gözlerine perde çekerek, bir avuç toz alıp başlarına serpen ve şu âyetleri okuyan Resulullah'ı (sav) görmelerine engel oldu.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Ya Sin.

Hikmet dolu Kur'an'a yemin olsun ki,

Sen insanlara gönderilmişlerdensin

Dosdoğru bir yol üzeresin;

O kur'an, Kadir ve Rahim tarafından

indirilmiştir.

Tâ ki, ataları ikaz edilmeyip kendileri de

bu yüzden gaflete düşmüş bir topluluğu

ikaz edesin.

And olsun ki, azap vaadi onların

çoğu üzerine

hak olmuştur, artık iman etmezler

Biz onların boyunlarına öyle halkalar

geçirdik ki,

çenelerine kadar dayanır da

hakka boyun eğmezler.

Ve önlerine bir sed, arkalarına bir sed çekip

gözlerini kapattık; artık hakkı göremezler.

(Kur'an XXXVI. 1-9)

Genç adamlar uzun gece beklediler, ve sabah olduğunda, evden çıkıp giden Resulullah (sav) yerine Hz. Ali'yi görünce çılgına döndüler. Planlarının tamamen suya düştüğünü anladılar.

Bu sırada Resulullah (sav) Hz. Ebu Bekir'in evine gitti ve ona "Allah Mekke'den ayrılma zamanımızın geldiğini bildirdi" dedi.

"Birlikte mi?" diye sordu Ebu Bekir.

"Birlikte" cevabını verdi Resulullah (sav).

Hz. Ebu Bekir sevinçten ağladı, çünkü kendisine vaadedilen yol arkadaşının Resulullah'ın (sav) kendisi olduğunu biliyordu." Ey Allah'ın Resulü" dedi. "Bu iş için hazır tuttuğum iki deve var." Böylece Mekke'nin güneyinde bulunan Sevr dağındaki bir mağaraya gitmek üzere yola çıktılar, niyetleri orada saklanmaktı.

fiehir dışına çıktıklarında Resulullah (sav) arkasına baktı ve şöyle dedi: "Allah'ın arzında, Allah'a ve bana en değerli yer sensin, ve eğer kavmim beni kovmasaydı, seni hiçbir zaman terketmezdim."

Kureyşliler Resulullah (sav) ve arkadaşının gitmiş olduğunu anlayınca, peşlerine düşerek her tarafı aradılar. Üç gün sonra, Resulullah (sav) ve Hz.

Ebu Bekir'in saklandığı mağaraya ulaştılar; fakat garip ve harika bir şey meydana geldi. Bir örümcek mağaranın kapısına boydan boya ağını örmüştü ve bir güvercin eşiyle birlikte yuva kurmuştu. Mekkeliler mağaranın önünde durduklarında, onlarla hicret edenleri yalnızca örümcek ağı ayırıyordu. Hz. Ebu Bekir güvenlikleri için korkmaya başladı. Hz. Peygamber'in (sav) kulağına "Çok yaklaştılar. İçlerinden birisi dönse bizi görecek" diye fısıldadı.

Fakat Resulullah'ın (sav) cevabıyla rahatladı: "İki kişinin üçüncüsü Allah olursa, sonucun ne olacağını sanıyorsun?"

Üzülme, Allah bizimle beraberdir.

(Kur'an IX. 40)

Biraz sonra, arayanlar yakınlarda mağaraya hiç kimsenin girmiş olamayacağına karar verdiler. Yoksa örümcek ağı böyle sağlam kalmaz ve güvercinler orada yuva kurmazlardı. Böylece içeriye bakmadan oradan ayrıldılar.

Üç gün sonra tehlikenin geçtiğini düşünerek mağaradan çıktılar. Hz. Ebu Bekir'in oğlu Amir onların Yesrib'e yolculuklarına devam etmeleri için üç deve ve bir rehber ayarlamıştı. Amir babasının arkasında gidecekti.

O sırada Kureyş ileri gelenleri Mekke'ye döndüler ve Resulullah'ı (sav) yakalayana yüz deve ödül vaadettiler. Onu aramaya çıkanların arasında ünlü bir savaşçı da vardı. Aslında ona sadece bu savaşçı ulaşabildi, fakat Hz. Peygamber'e ne zaman yaklaşsa, atının ayakları birden kumlara gömülüyordu. Bu, üç defa tekrarlanınca, Resulullah'ın (sav) tanıdığı herşeyden daha güçlü bir kudret tarafından korunduğunu anladı ve Mekke'ye geri döndü. Oraya varınca da başından geçenleri anlatarak, aramaya devam etmemeleri için herkesi uyardı.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Siz ona yardım etmeseniz de, Allah ona yardım etmiştir.

Kafirler onu yurdundan çıkardıklarında,

Mağaradaki iki kişiden biri olduğu halde

Dostuna “üzülme” diyordu,

“Allah bizimle beraberdir.”

Allah böylece onun üzerine emniyet ve

rahmetini indirdi

Sizin görmediğiniz ordularla onu takviye etti,

Ve kafirlerin davasını alçalttı;

Yüce olan Allah’ın davasıdır.

Allah’ın kudreti herşeye galiptir ve Onun her işi hikmetledir.

(Kur’an IX. 40)

Hz. Peygamber’in (sav) Mekke’den Yesrib’e (Medine’ye) yolculuğuna hicret, yani göç adı verilir. Hicret, İslamiyetin tüm dünyaya yayılmasının gerçek anlamda ilk adımı oldu. Müslümanlar takvimlerini hicret yılından başlatırlar.

Yesrib’e Varış

Yesribliler Resulullah’ın (sav) Mekke’den ayrıldığını ve şehirlerine gelmekte olduğunu duyunca, sabırsızlıkla gelişini beklediler. Her sabah şehrin girişine gidiyorlar, gelmekte olup olmadığına bakıyorlardı. Sonunda, MS. 622 yılında, Eylül ayının 27’si pazartesi günü, birisi onu uzaktan gördü ve bağırarak herkese haber verdi: “İşte Allah’ın Resulü Muhammed (sav) geldi.” Bütün Müslümanlar “Allahü Ekber! Allahü Ekber! Allah’ın Resulü Muhammed geldi” diye haykırarak onu karşılamaya çıktılar. Kadınlar ve çocuklar, onu görmekten ne kadar mutlu olduklarını göstermek için şarkılar söylediler.

Resulullah (sav) şehre arkadaşı Hz. Ebu Bekir’le girdi. Orada toplananların çoğu onu daha önce görmemişti ve onların etrafında toplandıklarında hangisinin Resulullah (sav) olduğunu bilmiyorlardı, tâ ki Hz. Ebu Bekir kalkıp hırkasıyla onu yakıcı güneşten koruyuncaya kadar. Yesrib’e artık Medine, yani fiehir denilecekti.

Resulullah (sav) Medine’nin girişindeki Kuba köyünde üç gün kaldı. Gelişinin ilk cumasında, Resulullah (sav) cemaata namazda imamlık yaptı. Medine’nin en zengin kişileri onu davet ettiler ve kendileriyle birlikte yaşayıp zenginliklerini paylaşmasını istediler. Fakat Resulullah (sav) bu teklifi kabul etmedi ve devesi Kasva’yı göstererek “O’na yol verin” dedi, çünkü biliyordu ki devesi Allah’ın emrine uyuyordu ve nerede kalması gerekiyorsa kendisini oraya götürecekti. Deveye yol açtılar, o da Resulullah’ın (sav) annesinin kabilesi olan Neccaroğullarına ait bir evin yanında çöktü. Bu ev hurmaları kurutmak için kullanılıyordu ve Sehl ve Süheyl ismindeki iki yetim çocuğa aitti. Evi Resulullah’a (sav) vermeyi teklif ettiler, fakat o parasını ödemek için ısrar etti ve çocukları himaye eden Zürare’nin oğlu Esad, gerekli düzenlemeleri yaptı.

Resulullah (sav) köyde bir mescid ve kalacağı bir yer yapılmasını emretti. Bütün Müslümanlar inşaatı bir an önce bitirmek için beraberce çalıştılar Resulullah (sav) bile çalışmaya katıldı. Müslümanlar burada namaz kılacaklar ve önemli kararlar almak ve planlar yapmak için burada biraraya geleceklerdi. Bina oldukça sade ve gösterişsizdi. Zemini dövülmüş topraktandı, tavanındaki hurma yaprakları ağaç gövdeleriyle tutturulmuştu. İki taş kıbleyi gösteriyordu. İlk namaz kılanlar yüzlerini Kudüs’e dönüyorlardı, fakat kısa süre sonra kıble Mekke’deki Kâbe’ye çevrildi.

Mescid’in yapılmasından sonra, Resulullah (sav) kendisiyle birlikte Mekke’yi terkeden Muhacirlerle, yani göçmenlerle Ensar, yani yardımcılar olarak bilinen Medinelilerin arasındaki ilişkileri kuvvetlendirmek istedi. Her Medineli Mekke’den bir kişiyi kardeş olarak kabul etti ve herşeyini onunla paylaşıp, ona ailesinin bir üyesiymiş gibi davrandı. Bu, İslâm kardeşliğinin de başlangıcı oldu.

İslâmiyetin ilk günlerinde namaz vakitleri duyurulmadığından Müslümanlar namazı kaçırmamak için camiye gelerek bekliyorlardı. Resulullah (sav) insanlara namaz vaktinin geldiğinin nasıl bildirileceğini düşünmeye başladı. Konuyu arkadaşlarıyla konuştu ve ilk olarak ileriye iki görüş sürüldü: Birisi Yahudilerin yaptığı gibi bir boynuzun üflenmesi, diğeri ise Hıristiyanlar gibi tahtadan bir çanın kullanılması şeklindeydi. Daha sonra Abdullah b. Zeyd isminde bir adam Resulullah’ın yanına gelerek ona rüyasında, baştan aşağı yeşiller giyinmiş, elinde tahtadan çan bulunan bir adam gördüğünü söyledi. Resulullah (sav) “İnsanları namaza çağırmak davet etmek için bana çanını mı satacaksın?” diye sorunca, adam şöyle cevap verdi: “İnsanları namaza davet etmek için şunlar söylenirse daha güzel olur:

Allahü Ekber, Allahü Ekber

dört defa ardından

Eşhedü enlâ ilahe illallah

Eşhedü enne Muhammederresulullah

Hayyalessalat, hayyalessalat,

Hayyalelfelah, hayyalelfelah.

Allahü Ekber, Allahü Ekber!

Lâ ilahe illallah!”

Hz. Peygamber (sav) bunu duyunca, adama Allah tarafından “sadık”, yani gerçek bir rüya gösterildiğini söyledi. Güzel ve güçlü sesi olan Hz. Bilâl’i çağırtarak aynen bu şekilde insanları namaza davet etmesini emretti.

Hz. Bilal okudu, kısa bir süre sonra Hz. Ömer evinden çıktı ve Hz. Peygamber'e kendisinin de aynı "sadık rüya"yı gördüğünü söyledi. Hz. Peygamber (sav) "bunun için Allah'a hamd olsun" diye cevap verdi.

Rüyasında Hz. Abdullah b. Zeyd'e gönderilen ve Hz. Peygamber'in (sav) talimatıyla Hz. Bilal tarafından okunan ezanı, yani namaza daveti bugün dünyanın her tarafındaki minarelerden dinliyoruz.

Bedir Savaşı

Medine’ye gitmiş olan Müslümanlar bütün mallarını Mekke’de bırakmışlar ve düşmanları da onları gasp etmişti. Bu nedenle Müslümanlar Kureyş reislerinden Ebu Süfyan’ın büyük bir mal kervanıyla birlikte Suriye’den Mekke’ye dönmekte olduğunu duyunca, kaybettiklerinin bir kısmını geri alma vaktinin geldiğine karar verdiler. fiu ayetlerin indirilmesi üzerine Resulullah (sav) Müslümanlara hücum izni verdi ve herkes akın için hazırlanmaya başladı:

Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla

Kendilerine savaş açılanlara

zulme uğramaları sebebiyle cihat izni verildi;

fiüphesiz ki, Allah onlara

yardım etmeye kadirdir;

(Kur’ân XXII. 39)

Âyette, Allah katında en ciddi şeyin

İnsanları Allah yolundan çevirmek,

O’nu inkar etmek,

Mescid-i Haramı ziyaretten men etmek,

oranın ahalisini Mescid-i haramdan çıkarmak

(olduğu belirtiliyordu)..

zira fitne katilden daha kötüdür.

(Kur’ân II. 217)

Ancak, kervana hücum etmelerinin tek nedeni mallarını geri almak istemleri değildi. Müslümanlar, Medine ‘de güvende olmalarının yetmeyeceği kanaatindeydiler; İslâmiyetin mesajını yaymak istiyorlardı. Bu yüzden, Kureyşliler güven içinde ticaret yapma hürriyeti istiyorlarsa, Müslümanların da Allah’a iman etme, ve O’nun Resulüne (sav) tabi olma, O’nun Kelam’ını (sözünü) yayma hürriyetleri olmalıydı. O yüzden bunu Kureyşlilere anlatmanın en iyi ve tek yolunun onların gözünde en önemli şeye -bir kervana- hücum etmek olduğunu düşünüyorlardı.

O sırada, Ebu Süfyan Müslümanların planını öğrendi ve çabucak Mekke’deki Kureyşlilere haber göndererek, kervanın tehlikede olduğunu, yardımlarının gerektiğini söyledi. Sonuçta neredeyse bütün Kureyşliler kervanı savunmak için yola çıktı. Bin kişilerdi ve iki yüz atları vardı. Ayrıca kadınlar da şarkılarla erkeklere tezahürat yapmak için yanlarında geliyordu.

Bu durumdan habersiz olan Peygamber (sav) sahabeleriyle yola çıkmıştı. Ramazan ayıydı ve Müslümanlar oruçluydu. Çoğunluğu Ensar’dan olmak üzere, sadece üçyüz beşyüz kişiydiler ve üç at ile sırayla bindikleri yetmiş develeri vardı.

Medine’nin biraz uzağındaki Bedir bölgesine ulaştılar ve burada konaklayarak kervan hakkında haber beklemeye başladılar. Kureyşlilerin Mekke’den güçlü bir orduyla yola çıktığını o zaman duydular. Durum aniden değişmişti. Öyle görünüyordu ki, artık bir kervana akın yapmayacaklar, Kureyşlilerle savaşmak durumunda kalacaklardı.

Peygamber (sav) savaşçılarını etrafında toplayarak ne yapmak istediklerini öğrenmek istedi. Mekke’den gelmiş olanlar adına, önce Hz. Ebu Bekir, sonra da Hz. Ömer konuştu. Hz. Peygamber (sav) ne derse ona uyacaklarını söylediler. Fakat, onlara arzulamadıkları bir şeyi zorla yaptırmak istemeyen Hz.Peygamber (sav) Ensar’ın da fikrini almak istiyordu.

Ensar’ın önde gelenlerinden Sa’d b. Muaz ayağa kalktı ve şöyle dedi: “Sana iman ettik. Herkesin önünde, getirdiğin şeyin hak olduğuna şehadet ettik. Seni dinlemek ve itaat etmek üzere söz verdik. Nasıl bilirsen, öyle yap. Bize şu denizi gösterip dalarsan, biz de seninle birlikte dalarız!”

Hz.Peygamber (sav) bu sözlerden çok cesaretlendi ve böylece savaşmaya karar verildi.

Ebu Süfyan Müslümanların kamp kurduğu yeri öğrendi. Kervanın yolunu değiştirerek kısa zamanda Müslümanların ulaşamayacağı bir yere götürdü. Daha sonra, Kureyşlilere gönderdiği haberde, kervanın güvenlikte

olduğunu ve Mekke'ye dönmelerini söyledi. Fakat Kureyş reisleri gururlu ve inatçı adamlardı. Müslümanları ezerek herkese ne kadar güçlü olduklarını göstermeyi kafalarına koyduklarından, geri dönmeyi kabul etmediler.

Bedir'de, Medine'ye en yakın kuyuların bulunduğu bir vadi vardı. Tam burada Müslümanlar kuyuları arkalarına alarak vadiye dönük bir vaziyet aldılar. Bu esnada Kureyşliler vadinin öteki ucuna yerleştiler. Müslümanlar daha sonra bir havuz kazarak, içine kuyulardan birinden getirdikleri suyu doldurdular ve etrafına bir siper yaptılar. Sonra da kuyuların ağzını tıkadılar. Müslümanlar böylece kendilerine yetecek kadar suya sahip olurken, Mekkeliler suya ulaşmak için vadiyi geçmek ve Müslümanlarla savaşmak zorunda kalacaklardı.

Savaştan önceki gece, Müslümanlar huzur içinde uyurken, şiddetli bir yağmur yağdı.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Kendi katından bir emniyet vermek için

sizi hafif bir uykuya daldırmış,

sizi temizlemek,

şeytanın vesvesesini sizden gidermek

kalplerinizi tam bir tevekkülle

Allah'a bağlamak ve size sebat vermek için üzerinize gökten yağmur indirmişti.

(Kur'ân VIII. 11)

Hicri 2. senenin Ramazan ayının 17'sinde, cuma sabahı (Miladi 623, Mart 17) iki ordu karşı karşıya geldi ve birbirlerine yaklaşmaya başladılar. Yağmur Kureyşlilerin tarafında şiddetli yağmış ve zemini yumuşatarak hareketlerini zorlaştırmıştı. Müslümanların tarafında ise, kumu daha da sertleştirmiş ve yürümelerini kolaylaştırmıştı. Peygamber (sav) adamlarının saflar halinde savaşmasını tercih etti. Yürümeye hazırlanırken, birisinin

herkesin önünde durduğunu farkettiler. Peygamber (sav) “Sıraya gir!” diyerek bir okla karnını dürttü.

Sevad ismindeki adam “Canımı acıttın ey Allah’ın Resulü” diye bağırdı. “Allah seni adil ve iyi huylu olasın diye gönderdi.”

Peygamber (sav) gömleğini sıyırıp “Sen de aynısını bana yap” dedi.

Adam ona yaklaşıp gösterdiği yeri öptü ve şunları söyledi: “Ey Resulullah, bizi bekleyen şeyi görüyorsun, belki de savaştan sağ çıkmayacağım. Bu seninle son defa birlikte oluşum ise, hayatta yaptığım en son şeyin bu olmasını istiyorum.” Kısa süre sonra savaşa katılan Hz. Sevad şehit oldu.

Safları gözden geçiren Peygamber (sav), oradan savaşı yönetebilmesi için hurma yapraklarından yapılmış barakasına gitti. Hz. Ebu Bekir onunla kaldı. Said b. Muaz ise birkaç Ensar’la birlikte barakayı korumak üzere dışarıda kaldı. Peygamber (sav), bayrakları ve davullarıyla beraber tepeden vadiye inen kalabalık Kureyş ordusunu görünce, kendisine vaadettiği yardım için Allah’a dua etmeye başladı. Söylediklerinden bazıları şunlardı: “Allahım Kureyşliler buraya kibir ve gururla dolu geldiler. Ki onlar Sana isyan ediyor ve Resulüne yalancı diyorlar. Allahım, eğer bir avuç mücahit bugün helak olursa, yeryüzünde Sana ibadet edecek kimse kalmayacak”

Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla

Rabbinizden yardım istediğiniz zaman,

duanıza “Meleklerden bin tanesini

arka arkaya göndererek size

yardım ediyorum” diyerek cevap vermişti.

Allah bunu ancak sizin için bir müjde olsun ve kalpleriniz tatmin olsun diye yapmıştır. Zafer ise ancak Allah katındandır.

Allah Muhakkak ki Kadîrdir, Hakîmdir.

(Kur’ân VIII. 9-10)

Kureyşlilerden birisi Müslümanların havuzundan içeceğine ve sonra da onu yıkacağına, ya da bu yolda öleceğine yemin edince, savaş önce teke tek çarpışmalar şeklinde başladı. Peygamber'in (sav) amcası Hz. Hamza bu adamın karşısına çıktı ve onu öldürdü. O zaman Kureyş'in en önemli üç adamı ileriye çıktılar ve teke tek çarpışma için meydan okudular. Peygamber (sav) onların karşısına çıkmaları için Hz. Ali'yi, Hz. Hamza'yı ve Hz. Übeyde b. el-Haris'i gönderdi. Hz. Hamza ile Hz. Ali kısa zamanda rakiplerini öldürdüler. Hz. Übeyde'ye gelince düşmanını yaralamış, ama kendisi de yaralanmıştı, iki arkadaşı yaralı Mekkeliyi öldürerek Hz. Übeyde'yi Müslümanların saflarına taşıdılar.

Sonra iki ordu karşılıklı saldırıya geçti ve savaş her tarafta patlak verdi. Havada oklar uçuşuyordu. Kureyş'in muazzam ordusu karşısında, Müslümanların ordusu yerini korudu ve sayıca çok az olmalarına rağmen Mekke ordusunu bozguna uğratan ve reislerinin çoğunu öldüren Müslümanlar büyük bir zafer kazandılar. Öldürülen önde gelen Mekkeliler arasında Ebu Cehil ve eski kölesi Hz. Bilal tarafından öldürülen Ümeyye b. Halef de bulunuyordu. Reislerinin neredeyse tamamının öldüğünü gören, diğer Kureyşliler geri çekildiler.

Peygamber (sav) zaferlerini bildirmek için Medine'ye haber yolladı. Daha sonra savaş ganimetlerini bir yerde toplayarak Müslümanlar arasında eşit bir biçimde bölüştürdü. Mekkelilerden bazıları esir alınmıştı ve Peygamber (sav) Kureyşli akrabaları gelip alıncaya kadar onlara iyi davranmaları emrini verdi.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Onları siz öldürmediniz, Allah öldürdü.

Ve sen (Muhammed) attığın zaman da

sen atmadın, ancak Allah attı.

Bütün bunları Allah, mü'minleri

güzel bir imtihan ile imtihan etmek için yaptı.

Muhakkak ki, Allah herşeyi işiten ve bilendir.

(Kur'ân VIII. 17)

Uhud: İtaatsizlikle Gelen Yenilgi

Bedir'de yenilip de sağ kalan Kureyşliler Mekke'ye döndüklerinde, Ebu Süfyan'la konuşmak amacıyla biraraya geldiler. "Muhammed en iyi adamlarımızı öldürdü" dediler. "Onunla savaşımızda bize yardım et ki kaybettiklerimizin öcünü alalım." Bu amaçla kervanda hissesi olan herkesin elde ettiği kârı, Bedir'dekinden üç kat büyük yeni bir ordunun kurulmasına vermesi kararlaştırıldı.

Yeni orduya katılanlar arasında keskin nişancılığıyla tanınan Vahşi adında Habeşli bir köle de vardı. Efendisi Cübeyr b. Mut'im ona "Orduya katıl. Eğer amcamın intikamını olarak Muhammed'in amcası Hamza'yı öldürürsen, seni azad ederim." dedi. Bunu duyan ebu Süfyan'ın karısı Hind de Vahşi'ye gönderdiği haberde efendisinin arzusunu yerine getirirse kendisinin de ona altın ve gümüşten elbiseler vereceğini söyledi; Hind'in Hz. Hamza'nın ölümünü istemesinin nedeni ise, Hz. Hamza'nın babasını ve kardeşini öldürmüş olmasıydı.

Mekkeliler plan yaparken, hâlâ Mekke'de yaşayan bir kaç Müslüman'dan birisi olan Peygamberin (sav) amcası Hz. Abbas, Hz. Peygambere bir ikaz mektubu gönderdi. Mektubunda, Kureyşlilerin büyük bir orduyla Medine'nin hemen çıkışındaki Uhud'a gelmekte olduklarını bildirdi. Zamanında gelen bu ikazı alan Peygamber (sav) ne yapılacağını tartışmak için sahabelerini topladı. Düşmanı şehir dışında karşılamaktansa, onları şehir içinde beklemenin daha iyi olacağını düşünüyordu, çünkü şehir duvarlarının içinden Medine'yi savunmak daha kolaylaşacaktı. Fakat, genç Müslümanlar dışarı çıkıp Kureyşlilerle karşılaşmaya istekliydiler. "Ey Allah'ın Resulü" dediler, "düşmanlarımız ile göğüs göğüse savaşmak için bizi dışarı çıkar, yoksa onlarla savaşamayacak kadar korkak ve zayıf olduğumuzu sanacaklar."

Ancak, Medine'nin yöneticilerinden birisi olan Abdullah ibni Übey, Hz. Peygamber'in görüşüne katıldı ve "Ne zaman düşmanla savaşmak için dışarı çıkmışsak başımıza felaket gelmiş, fakat içeri üstümüze gelenlerin hepsi de mağlup olmuştur." diyerek şehirde kalmayı tavsiye etti.

Fakat, Peygamber (sav) çoğunluğun dışarı çıkarak Kureyşlileri karşılama taraftarı olduğunu görünce, kararını bu yönde verdi, ve Cuma namazından sonra zırhını giydi. Daha sonra, Müslümanlar Medine'ye hakim konumdaki Uhud Dağına doğru bin adam yerleştirdiler. Düşman

dağın eteğindeki ovada kamp kurmuş, Müslümanların mahsullerini yakıp yıkıyordu.

Abdullah ibni Übey, tavsiyesini dinlemediği için Peygamber (sav) kızdı ve yolun yarısında, beraberinde ordunun üçte birisini de götürerek, Medine'ye döndü. Böylece Peygamber (sav), sayıları üçbini bulan devasa Mekke ordusuyla karşılaşmak için sadece yediyüz adamla kaldı.

Geriye kalan Müslümanlar Uhud dağına ulaşıncaya dek yollarına devam ettiler. Orada Peygamber (sav), dağın önünde saflar halinde durmalarını, böylece arkalarını korumaya almış olacaklarını söyledi. Sonra dağın üstüne elli okçu mevzilendirdi ve onlara "Oklarınızla Mekke atlılarını bizden uzak tutun ve savaş lehimize de dönse aleyhimize de dönse bize arkamızdan yaklaşmalarına fırsat vermeyin. Ne olursa olsun; hatta öldürüldüğümüzü ve kuşların cesetlerimizi kapıştıklarını görseniz bile yerinizden sakın ayrılmayın" emrini verdi.

Müslümanlar yerlerini alınca, Peygamber (sav) kılıcını kaldırdı ve "Bu kılıcı hakkını vererek kim kullanacak?" dedi. Bu büyük bir şerefti, bir çok kişi istekle ellerini kaldırdılar, ancak Peygamber (sav) kılıcı korkusuz bir savaşçı olan Ebu Dücane'ye verdi. Ve savaş başladı.

Müslümanlar iyi düzenlenmişlerdi ve üstün durumdaydılar, çünkü Kureyşliler sayıca dört kat fazla olmalarına rağmen, oraya gelirken yorulmuşlardı ve savaşa hazır değillerdi. Sonuçta, başında parlak kırmızı bir sarık bulunan Ebu Dücane'nin önderliğindeki Müslümanlar beklenmedik bir hücum yapmayı başardı.

Savaşın kızışmasıyla, başlarını Hind'in çektiği Kureyş kadınları def çalarak erkeklerini kışkırtmaya başladılar. Erkeklerine cesaret vermek için şiirler söylüyorlardı.

"İlerlerseniz, kucaklarız sizi,
altınıza yumuşacık halılar sereriz,
gerilerseniz, terkederiz sizi.
Terkeder ve bir daha sevmeyiz."

Ebu Dücane şöyle diyordu: "Avaz avaz bağırarak düşmanı kışkırtan birini gördüm ve ona doğru hamle yaptım, fakat kılıcımı kaldırdığımda çığlık attı ve baktım ki bir kadınmış; Resulullah'ın kılıcına duyduğum saygıdan onu bir kadına karşı kullanmadım." O kadın Hind'di.

Peygamber'in amcası Hz. Hamza, her zamanki gibi, büyük bir cesaretle savaşıyordu, fakat Mekkelileri neredeyse mağlup eden şiddetli bir hücumda Müslümanlara önderlik yaparken, köle Vahşi tarafından aniden ve

insafsızca vuruldu. Vahşi, daha sonra, olanları şöyle anlatıyordu: “Kılıcıyla adamları öldürürken, Hamza’yı gözlüyordum... Hedefini vuracağına emin oluncaya dek mızrağımı nişanladım ve sonra fırlattım. Üzerime doğru geldi, ama yere yıkıldı. Ölünceye kadar onu orada bıraktım, sonra da gelip mızrağımı aldım. Ve çadırlara geri döndüm, çünkü ondan başka kimseyi öldürmek istemiyordum. Tek amacım onu öldürerek hürriyetime kavuşmaktı.”

Kureyşli savaşçılar kısa sürede dağıldılar ve geri çekilmek zorunda kaldılar. Sanki yenilmiş gibiydiler! Bunu gören, dağın üzerindeki elli Müslüman okçudan kırkı, yerlerinden inip ganimet toplamaya koşuştular, çünkü Kureyş ordusu eşyalarının çoğunu almadan gitmişti. Peygamber’in emirlerini unutan okçular ellerinden geldiğince eşya toplamaya koyuldular.

Kureyş atlılarının kumandanı Halid b. Velid olanları gördü ve adamlarını çabucak geri döndürerek Müslümanlara arkadan saldırmalarını emretti. Müslümanlar tam anlamıyla gafil avlanmışlardı. Kureyşliler aynı ânda iki yandan saldırmaya başladılar. Çok sayıda Müslüman öldürüldü ve kazanacakları savaşı kaybetmeye başladılar.

Bu kargaşanın üstüne bir de Peygamber’in (sav) öldürüldüğü söylentisi eklendi. Müslümanlar bunu duyunca, ne yapacaklarını şaşırdılar. O zaman Enes isminde bir kişi “Kardeşlerim!” diye seslendi, “Eğer Peygamber (sav) öldürülmüşse, o olmadan hayatınızın ne değeri var? Yaşamayı ya da ölmeyi düşünmeyin. Allah için çarpışın. Kalkın ve Muhammed’in (sav) yolunda ölün! Bu sözleri duyunca Müslümanlar cesaretlendiler.”

Peygamber’in (sav) ve sahabelerinin bulunduğu yere çeşitli atlı saldırıları yapıldı ve Peygamber’in yanağı kötü biçimde yaralandı. Mekkeliler çemberi daraltırken tekrar seslendi: “Bizim için hayatını kim feda eder?” Bunun üzerine beş Ensar kalktı ve birer birer öldürülünceye dek savaştılar. Ancak az sonra, saldırganları püskürten birkaç Müslüman onların yerini aldı. Savunmadaki Müslümanların arasında Ebu Dücane de vardı, kollarını Peygamber’e (sav) dolamış, etten kemikten bir zırh olmuştu. Çarpışmanın geri kalan kısmında Peygamber’i (sav) öylece korudu, fakat savaş sona ermeye yakın birden bırakıverdi. Peygamber’e (sav) nişanlanan sayısız okla sırtından vurulan Ebu Dücane ölmüştü.

Müslümanların yenilmesiyle, Kureyşliler sonunda öçlerini almışlardı. Savaş alanını terkederken, Ebu Süfyan adamlarına seslendi: “İyi iş başardınız; savaşta zafer sırayladır: Bedir’e karşı bugün!”

Bunu duyan Peygamber (sav) Hz. Ömer'e şu şekilde cevap vermesini söyledi: "Allahu Ekber. Biz sizinle bir değiliz. Bizim ölülerimiz Cennet'te, sizin ölüleriniz ise Cehennem'de!" Daha sonra Müslüman askerler, Medine'ye saldırmayacaklarından emin olmak için gitmekte olan Kureyşlileri yarı yola kadar takip ettiler.

Düşmanın gitmesinden sonra, Peygamber (sav) Müslümanların ne kadar kayıp verdiğini görmek için savaş alanında dolaştı. En inançlı Müslümanların çoğu öldürülmüştü. Peygamber (sav) ölülerin arasında, köle Vahşi'nin öldürdüğü en yakın arkadaşı ve amcası Hz. Hamza'nın cesedini buldu. Bu manzara karşısında Peygamber (sav) şöyle dedi: "Benim için bundan daha üzücü bir ân olmayacak." Kardeşi için dua etmeye ve mağfiret dilemeye gelen Hamza'nın kızkardeşi Safiye "Allah'a aidiz, ve Allah'a dönmekteyiz" dedi.

Peygamber (sav) çok sayıda ölünün başında dua ettikten sonra şöyle dedi: "Size diyorum ki, Allah yolunda yaralanmış kimse yoktur ki Allah onu Haşir Gününde diriltmesin. Kur'an'ı en fazla bileni bulun ve mezarda arkadaşlarının önüne koyun." Ölüler şehit düştükleri yerde gömüldüler. Allah onlar için şöyle diyor:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Allah yolunda öldürülenleri sakın ölmüş

sanmayın. Hayır, onlar Rablerinin katında

diridirler, rızıklanmaktadırlar.

Allah'ın kendi fazlından onlara verdikleriyle

sevinç içindedirler. Onlara arkalarından

henüz ulaşmayanlara müjdeler

vermektedirler ki,

onlara hiçbir korku ve hüzün yoktur.

(Kur'an III. 169-170)

Peygamber’in (sav) inançları için ölmüş hiçbir Müslümanın, kendisine bütün dünya verilse bile, bu hayata bir saatliğine dahi gelmeyi istemeyeceğine, ancak dönüp Allah için savaşmaya ve ikinci defa öldürülmeye razı olacağına dair yemin ettiği belirtilmektedir.

Müslümanlar, yenilgilerine Peygamber’e (sav) itaatsizliklerinin neden olduğunu anlamışlardı. Kur’an, bizlere, Müslümanların Uhud’da Allah tarafından imtihan edildiklerini ve başarısız düştüklerini, fakat Allah’ın onları zayıflıkları yüzünden affettiğini söylemektedir.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla

Sizden kiminiz dünyayı istiyor,

kiminiz de ahireti istiyordu.

Sonra (Allah) denemek için sizi ondan çevirdi;

Ama sizi bağışladı; Allah müminlere karşı

fazl ve ihsan sahibi olandır.

(Kur’an III. 152)

Bugün yaşayan insanlar, ilk Müslümanların Uhud’da öğrendikleri derslerden ibret almalıdır. Peygamber’in (sav) sözünü dinlememek ve bu dünyadaki şeyleri sevmek onların yenilgisine yol açmıştı. Aynı şey bizim de başımıza gelebilir. Karşımızda çarpışacağımız Uhud gibi bir savaş olmasa da, içimizdeki kötüyle savaşarak (cihat ederek) Allah yolunda ölebiliriz.

Peygamber (sav) bir savaştan dönerken, sahabelerine şöyle demişti: “Küçük cihattan büyük cihada dönüyoruz.” O, bununla, her insanın içinde daha iyi bir kişi olmak için süregiden mücadelenin daha zor olduğunu kastediyordu.

Hendek Çarpışması

Peygamber (sav) Medine'ye ilk geldiğinde, orada yaşayan Yahudiler onu iyi karşılamışlardı. Onlarla iyi ilişki kurmak istediğinden, Peygamber (sav) onların selamlarına karşılık vermişti. Yahudilere dinlerini yaşama hürriyeti veren ve ayrıca onların hak ve görevlerini belirleyen bir de anlaşmaya varılmıştı. Bu görevler arasında, Kureyşlilerle savaş çıkması durumunda Yahudilerin Müslümanların tarafında savaşması da vardı.

Ancak, bu anlaşmaya rağmen, Peygamber'in Medine'deki varlığından rahatsız olan bazı Yahudi kabileleri Müslümanlar arasında sıkıntı çıkarmaya başladılar. Mekkeli Muhacirlerle Ensar'ı birbirine düşürmeye çalıştılar. Sıkıntı çıkaranlar bir çok defa ikaz edildi, fakat onlar rahatsızlık kaynağı olmaya devam ettiler. Sonunda, Müslümanların onları Medine'den sürmekten başka çaresi kalmadı. Geride kalan Yahudilere yeni bir anlaşma önerildi, fakat sıkıntılar yine bitmedi. Yahudi kabilelerinden birisi olan Nadiroğulları Peygamber (sav)'i öldürmeyi planladılar, fakat planları ortaya çıktı ve onlarda şehirden sürüldüler.

Müslümanları kendi başlarına yenemeyeceklerini bilen sürgündeki bazı Yahudi ileri gelenleri Kureyşlilerin yardımını almak için gizlice Mekke'ye gittiler. Mekkelilerin duymak istediklerini bildiklerinden, aynı şeylere inanıyormuş gibi yaptılar. Eski Arap geleneğinin Peygamber Muhammed'in (sav) öğrettiklerinden daha iyi olduğunu; birden çok puta tapma şeklindeki Kureyş dininin tek bir Allah'a kulluk edilen Peygamber'in dininden daha iyi olduğunu düşündüklerini söylediler. Yahudiler daha sonra, eğer Arap kabileleri Medine'ye saldırırsa şehir dışındaki Yahudilerin de Peygamber'in (sav) ve İslamiyetin tamamen mağlup olmasına yardım edeceklerini söylediler.

Kureyş ileri gelenleri bütün bunları duymaktan memnun oldular ve önlerinde çok iyi bir fırsat açıldığını anlayınca, planı kabul ettiler ve büyük bir ordu toplamaya başladılar. Bu arada, Medine'de sadece bir Yahudi kabilesi, Beni Kurayza, Müslümanları içlerinden vurmayı kabul etmemişti.

Sonunda Müslümanlar Mekke'de savaşmak için yapılmakta olan hazırlıklardan ve Medine'nin içindeki Yahudilerin tezgahlarından haberdar oldular. Yahudilerin Müslümanlara ihaneti Peygamber'i (sav) şaşırtmadı, çünkü onlar için şöyle diyordu: "Yahudilerin kalpleri gerçeğe kapanmıştır,

Musa'nın uzun zaman önce kendilerine bildirdiklerini -yani yalnız ve yalnız bir Allah olduğunu- unutmuşlardır."

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Kendilerine Tevrat yüklenip de sonra onu

gereği gibi yüklenmemişlerin durumu

kitap yükü taşıyan eşeğin durumu gibidir. Allah'ın âyetlerini yalan saymakta olan

kavmin durumu ne kadar kötüdür.

Allah zalim bir kavmi hidayete erdirmez.

(Kur'an 62. 5)

Müslümanlar Medine'yi nasıl savunacaklarını merak ediyorlardı. Ebu Süfyan'ın, içinde Kureyşlilerden başka pek çok Arap kabilesinin de olduğu büyük bir orduyla kendilerine saldırmak için yolda olduğunu duydular. Tek bir haftada hazırlanmak için ne yapacaklardı? Peygamber (sav) ve sahabeleri bütün bu kabileleri defetmenin kendileri için imkansız olduğunu biliyorlardı. Yapabilecekleri tek şey şehirde kalıp ellerinden geldiğince savunmaktı.

O sırada, Medinelilerin arasında, Peygamber'den önce orada yaşamak için gelmiş Selman adında bir İranlı vardı. Hıristiyan bilgelerin kendisine Arabistan'da bir peygamberin çıkacağını söylemesi üzerine bir Hıristiyan olarak Medine'ye seyahat etmişti. Ancak Medine'ye vardıktan sonra yanlarında yolculuk ettiği tüccarlar tarafından köle olarak satılmıştı. Sonrasında Müslüman olmuş, hürriyetini kazanmış ve Peygamber'in ev halkının bir üyesi olmuştu.

Yaklaşmakta olan düşmana karşı ne yapılacağını tartışmak için toplanıldığında Selman da oradaydı, ve şehrin etrafında bir hendek kazılmasını o teklif etti. Peygamber (sav) bunun iyi bir fikir olduğunu düşündü ve böylece, kış ortasında olmalarına rağmen Müslümanlar çalışmaya koyuldular. Hendeği mümkün olduğunca çabuk kazmak için gece gündüz çalıştılar. Peygamber'in (sav) kendisi de taş taşıdı ve arkadaşları

yorulunca onlara çalışma azmi verdi. Sırtında kırmızı hırkası, göğüslerine ve omuzlarına varan siyah saçlarındaki tozlarla o güzel görüntüsü hafızalarda kalacaktı.

O sıralarda çok az yiyecek vardı ve insanlar çoğu kez aç aç çalışıyorlardı. Ancak, bir defasında, küçük bir kız bir örtü üstüne yaydığı bir kaç hurmayı Peygamber'e (sav) verdi. İnsanlar hurmaları yemek için davet edildi, ve hurmaların sayısı herkes doyuncaya kadar çoğaldı. Herkes doyduktan sonra bile, hurmalar çoğalmaya devam etti, öyle ki örtü bile onları taşımayacak hale geldi.

Benzer biçimde, orada bulunan birisinden bize aktarılan kuzu etine ait bir olay vardır:

"Resulullah ile birlikte hendekte çalıştık. Büyücek bir kuzum vardı, onu Allah'ın Resulü için pişirmenin hayırlı bir iş olacağını düşündüm. Karıma arpa öğütüp bize biraz ekmek yapmasını söyledim. Kuzuyu kestim ve Peygamber (sav) için pişirdik. Karanlık çöktüğü ve hendekten ayrılacağı sırada ona, biraz ekmek ve et pişirdiğimizi söyledim ve evimize davet ettim. Sadece onun gelmesini istiyordum, ama bunu ona söylediğimde kendisiyle birlikte herkesi çağırması için birisini gönderdi. Herkes geldi ve yemek sunuldu. Yemek için Allah'a hamd etti ve besmeleyle dua etti. Sonra yedi ve diğerleri de yedi. Bir grup doyar doymaz, başka bir grup geldi, tâ ki bütün hendek kazanlar yeterince yeyinceye kadar; fakat yine de yemek artmıştı."

MS 627 yılı, Mart ayının 24'ünde, Ebu Süfyan binden fazla adamla birlikte geldi. Müslümanların sayısı ise sadece üçyüz kadardı. Kureyşliler ve müttefikleri Medine'yi kuşattılar, fakat iki ordu arasında uzun ve geniş hendek vardı. Peygamber (sav) ve sahabeleri hendeğin arkasında bir ay kalarak kendilerinden güçlü düşmanlarına karşı şehri savundular. Düşman bir çok defa hendeği geçerek şehre girmeye çalıştı, ama her defasında Müslümanlar tarafından püskürtüldüler. Müslümanlar hendeği geçenler olursa, Medine'nin içindeki Yahudilerin onlara katılacağından ve yenilgiye uğrayacaklarından korkuyorlardı. Yapılan anlaşmaya göre Müslümanların tarafında yer alan Yahudi kabilesi Beni Kurayza verdikleri sözden dönmeleri için bir Yahudi temsilcisi tarafından baskı altına alındı. Onlar da sonunda razı oldular ve bunun haberi geldiğinde Peygamber (sav) ve sahabeleri çok endişelendiler. Peygamber (sav) bunun doğru olup olmadığını öğrenmesi için Evs kabilesinin reisi Sa'd b. Muaz'ı ve iki kişiyi daha gönderdi. Medine'nin Yahudilerin yaşadığı kısmına geldiklerinde

durumun önceden düşündüklerinden daha kötü olduğunu gördüler. Kabilesi Beni Kurayza ile sıkı dost olan Sa'd b. Muaz onların reislerini Müslümanlarla anlaşmalarını bozmamaları için iknaya çalıştı, fakat reis dinlemeyi reddetti. Bu, Müslümanların kendilerini korumayı bir ân bile elden bırakmayacakları anlamına geliyordu, zira sadece hendeğin öte yanındaki düşmanın değil, şehir duvarlarının içindeki Beni Kurayza'nın da tehdidi altındaydılar.

Müslümanların durumu günden güne zorlaşıyordu. Hava son derece soğuktu ve yiyecekleri tükenmeye başlamıştı. Beni Kurayza işleri daha da kötüleştirmek için açıkca ve faal şekilde diğer Yahudileri saflarına katmaya ve yiyecek de dahil, Müslümanlara gelen bütün yardımları kesmeye başladı. Sonra İslâm düşmanları Medine'yi nasıl ele geçireceklerini planladılar.

Durum ümitsiz görünüyordu, Peygamber (sav) Müslümanların düşmanlarını mağlup etmesi için Allah'a dua etti. Tam o gece bir kum fırtınası eserek Kureyşlilerin çadırlarını kumlara gömdü. Fırtına üç gün üç gece devam etti ve düşmanın yemek pişirmek için veya ısınmak için bir ateş bile yakmasına imkan vermedi.

Bu karanlık gecelerden birinde, Peygamber (sav) adamlarından birisine, Huzeyfe b. Yemân'a tehlikeli bir göreve gitmesini istedi. Peygamber (sav) ona hendeği geçerek düşman çadırlarına gitmesini, ne yapmakta olduklarını öğrenmesini söyledi.

Huzeyfe, büyük zorlukla hendeği geçti ve karanlıkta oturmuş konuşan Kureyşli savaşçıların çemberinden geçti. Yanlarına oturdu, fakat ateş yakılmadığı için kimse onu görmedi. Daha sonra Ebu Süfyan'ın sesini işitti. "Evimize gidelim!" diyordu. "Bu kadar yeter. Atlarımız ve develerimiz ölüyor, çadırlarımız havaya uçuyor, teçhizatımızın çoğu kayboldu, yemek pişiremiyoruz. Burada durmak için neden kalmadı!"

Bunları duyduktan hemen sonra Huzeyfe çabucak ve sessizce hendeğin öte yanına geçti ve ertesi sabah Müslümanlar onun duyduklarının doğru olduğunu görmekten memnun oldular: Kureyşliler ve müttefikleri gitmişlerdi! Medine'nin kuşatılması İslâmiyetin büyük bir zaferiyle sona ermişti. Fakat bu, zorlukların sonu olmadı, çünkü Vahiy Meleği Cebrail Peygamber'e gelerek kendisine ve Müslümanlara ihanet ettikleri için Beni Kurayza'yı cezalandırmasını söyledi. Peygamber (sav) bunun üzerine kalelerinde saklanan Beni Kurayza'nın üzerine yürümelerini emretti. Müslümanlar Beni Kurayza'yı, sonunda teslim oluncaya dek, yirmibeşgün kuşatma içinde tuttular. Teslim olunca, Peygamber'den (sav) davaları için

birisinin hüküm vermesini istediler, o da kabul etti. Hüküm verecek kişiyi de seçmelerine de izin verdi.

Beni Kurayza'yı yargılamak için geçmişte hep onları korumuş olan Evs kabilesinin reisi Sa'd b. Muaz seçildi. Savaşta yaralanmış olan Sa'd b. Muaz, Yahudilerin kendi kutsal kanunlarıyla yargılanmalarına karar verdi; bu kanunlara göre bir anlaşmayı bozan kimse ölüme mahkum olurdu. Sonuçta Beni Kurayza'nın bütün erkekleri öldürüldü, kadınlarla çocuklar ise esir alındı.

Eğer Yahudiler amaçlarına ulaşsaydı, İslam yıkılmış olacaktı. Buna karşılık Medine o günden sonra sadece Müslümanların yaşadığı bir şehir oldu.

Medine'ye barışın geri gelmesinden kısa zaman sonra, Sa'd b. Muaz, aldığı yaralardan öldü. O gecenin yarısında, Vahiy Meleği Cebrail'in Peygamber'e (sav) gelerek şöyle dediği belirtilir: "Ey Muhammed, bu ölmüş adam kim? O geldiğinde, cennetin kapıları açıldı ve Arş titredi." Peygamber (sav) bunu duyar duymaz kalktı, fakat Sa'd'ın ölmüş olduğunu gördü. İri cüsseli birisi olmasına rağmen, onun cenazesini mezara taşıyanlar çok hafif olduğunu hissettiler. Onlara, kendilerine meleklerin yardım ettiği söylendi. Gömüldüğünde, Peygamber (sav) üç defa "Sübhan Allah" ve "Allahu Ekber" dedi. Bunu neden yaptığı sorulunca "Allah ferahlık verinceye kadar, mezar bu iyi insana dar geldi" dedi. Bu, Allah'ın şehitlere ve iyi Müslümanlara verdiği ödüllerden birisidir.

Hudeybiye Anlaşması

Kureyşliler İslamiyeti ortadan kaldırmak istemişler, fakat başaramamışlardı. Müslümanların sayısı arttı ve orduları Bedir Savaşında üçyüz, Uhud Savaşında yediyüz iken, Hendek Savaşında üçbine yükseldi.

O yılki Ramazan orucundan sonra, Peygamber (sav) Müslümanların hac için Mekke'ye gitmeleri gerektiğini anlatan bir rüya gördü. Bindörtyüz Müslüman, Onunla birlikte, Umre denilen Küçük Hac için hazırlandı. Beyazlar giyindiler ve Kureyşlilere savaşa değil, hacca geldiklerini göstermek için silahlarını yanlarına almadılar. Kureyşliler Peygamber'in (sav) gelmekte olduğunu duyunca, Müslümanların şehre girmesini önlemek için Halid b. Velid'in emrinde asker gönderdiler.

Bu küçük orduyla karşılaşmak istemeyen Peygamber (sav) yolunu değiştirdi ve sahabelerini engebeli dağ geçitlerine götürdü. Düzlük bir yere ulaşınca, onlara şunları söyledi: "Deyin ki, biz Allah'ın mağfiretini dileriz ve Ona tevbe ederiz." Mekke'nin güneyinde, Hudeybiye'de Peygamber'in devesi çöktü ve ileri bir adım bile atmadı. Müslümanlar bunu onun inatçılığına ya da yorgunluğuna verdiler, fakat Peygamber (sav) şöyle dedi: "Fili Mekke'ye girerken durduran aynı güç şimdi bizi durduruyor." Daha sonra, orada konaklanmasını emretti, sahabeler hep ertesi gün kutsal Kabe'ye gideceklerini ümit etmelerine rağmen, denileni yaptılar.

Çadırların kurulmasından sonra, mü'minler kuyuların neredeyse kurumuş olduğunu görünce ümitsizliğe düştüler. Allah Resulü (sav) bunu duyunca, Neciye ismindeki sahabeye, kendisinin içinde abdest almış olduğu leğeni almasını ve birazcık suyun bulunduğu deliklere dökmesini, sonra da oklarıyla karıştırmasını emretti. Neciye söylenileni yaptı ve tap taze su o kadar ansızın fışkırdı ki, suyun önünden güçlükle çekilebildi.

Müslümanların yalnızca hacca, Mukaddes Kabe'de Allah'a ibadet etmeye geldiklerini, şehre barış içinde girmek istediklerini söylemeleri için Kureyşlilere elçiler gönderildi. Fakat Kureyşliler hiç umursamadılar. Sonunda Peygamber'in damadı bilgili ve saygın bir kişi olan Hz. Osman b. Affan'ın Mekke'ye gitmesi kararlaştırıldı; Müslümanlar oturup onun getireceği haberleri beklemeye başladılar. Uzun süre bekleyişten sonra, Müslümanlar çok endişelendiler. Nihayet, onun (Hz. Osman'ın) öldürülmüş olduğuna kanaat getirdiler. O sırada, Peygamber'e (sav) vahiy haline benzer bir hal geldi. Müslümanları bir akasya ağacının altına topladı ve kendisine

bağlı kalacaklarına yemin etmelerini istedi, Müslümanlar da yemin etti. Kur'an'da bahsedilen bu biat (anlaşma) Rıdvan (Cennet) Biatı olarak bilinegelmiştir. Az sonra Hz. Osman b. Affan döndü ve Müslümanlar onu sağ salim görünce rahatladılar.

Birkaç Mekkeli savaşçı Müslümanların kamp yerine saldırmaya çalıştılarsa da yakalandılar ve Peygamber'in (sav) huzuruna çıkarıldılar, o da Müslümanlara artık saldırmayacaklarına söz vermeleri üzerine onları affetti. Kısa süre sonra, Kureyş'ten resmi elçiler geldi ve barışçı bir çözüm için görüşmelere başlandı. Mekkeliler anlaşmayı yapması için Süheyl b. Amr adında bir kişiyi göndermişti. Peygamber (sav) Hz. Ali'ye kağıdın en üstüne "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla" diye yazmasını söyleyince, Süheyl itiraz ederek "Sadece 'Senin isminle ey Allah'ım' diye yaz" dedi. "Ben Onu Rahman ve Rahim olarak bilmiyorum."

Peygamber (sav) bunu kabul etti ve devam etti: "Bu, Allah'ın Resulü Muhammed ile Süheyl b. Amr arasında bir anlaşmadır."

"Dur!" diye bağırdı Süheyl, "Ben senin Allah'ın Resulu (Allah'ın elçisi) olduğuna inanmıyorum. Allah'ın Resulü olduğuna inansaydım seninle savaşır mıydım?"

Peygamber (sav) sakin bir şekilde anlaşmada isminin Abdullah'ın oğlu Muhammed olarak geçmesine razı oldu. Müslümanlar buna çok üzüldüler, ve Hz. Ömer öfkeyle haykırdı: "Sen Allah'ın Resulü değil misin? Biz Müslüman değil miyiz? Biz hak üzere, onlar yanlış üzere iken böyle bir anlaşmayı nasıl kabul edebiliriz? Bu, insanları dinimize güldürür!"

Fakat Peygamber (sav) en hayırlısının bu olduğunu biliyordu ve böylece Hudeybiye anlaşması imzalandı.

Bu anlaşmayla her iki taraf on yıl savaşmamayı kabul ediyordu. Ayrıca Müslümanların hemen Medine'ye dönmeleri, fakat gelecek yıl hacca gelebilmeleri için anlaşmaya varıldı. Bu hac üç gün sürecekti. Ek olarak anlaşma, Müslümanların isterlerse İslâmiyeti terketmelerini ve Mekke'ye dönmelerine; aynı şekilde Mekkelilerin, koruyucularının iznini aldıkları takdirde, (dinlerini) bırakıp Müslüman olmalarını serbest bırakıyordu. Müslümanlar, koruyucusunun iznini almamış Mekkelileri Mekke'ye geri göndermeyi kabul ettiler.

Süheyl'in oğlu, Peygamber'e (sav) tabi olma fikriyle babasının yanında gelmiş, fakat anlaşma imzalanınca, ister istemez Mekke'ye dönmek zorunda kalmıştı. Acı acı feryat ediyordu. Peygamber (sav) "Ey Ebu

Cendel, sabret ve kendine hakim ol. Allah sana ve senin gibilere ferahlık verecek ve bir kurtuluş yolu bulacaktır" dedi.

Müslümanların çoğunluğu, anlaşmanın şartlarını duyunca oldukça hayal kırıklığına uğradılar ve bunun aslında kabul edilmemesi gerektiğini düşündüler. Bu anlaşmanın gerçekte Peygamber (sav) için büyük bir zafer olduğunun farkına varmadılar, ki daha sonra indirilen bir âyetle bu doğrulandı. Anlaşma, ertesi yıl Mekke'ye barış içinde gireceklerini kesinleştiriyordu ve zamanla Müslümanların tüm Arabistan'da güçlenmesini ve saygınlaşmasını sağlayacaktı. Anlaşmanın imzalandığı sırada, Müslümanlar, ertesi yıl Müslüman olmak için Medine'ye gidecek kişilerin sayısının önceki yılların hepsinden daha fazla olacağını tahmin edememişlerdi.

Ayrılmadan önce, Müslümanlar Hz. Peygamber'in kurban kesmesini ve tıraş olmasını örnek alıp taklit ettiler. Kutsal mabedi ziyaret edemeyecek denli hasta olsalar bile, gerçek niyetlerini bilen Allah onların haclarını kabul etti.

Medine'ye dönüşte, Peygamber'e (sav) Kur'an'ın "Fetih" suresi indirildi. Sure şöyle başlıyor:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Biz sana apaçık bir fetih yolu açtık,

Tâ ki Allah senin geçmiş ve gelecek

günahlarını bağışlasın,

ve üzerindeki nimetlerini tamamlasın,

ve seni dosdoğru bir yola iletsin,

ve Allah sana şerefli bir zaferle yardım etsin.

(Kur'an XLVIII. 1-3)

Koruyucularının iznini almadan, Peygamber'e (sav) katılmak için Mekke'yi terkeden ve anlaşma uyarınca geri gönderilenlerin çoğu aslında Mekke'ye dönmüyor, gruplar halinde deniz kıyısında yaşıyorlardı.

Mekke’yi terkeden diğerleri de onlara katıldılar, fakat o gruplar oradan geçen Kureyş kervanlarını tehlikeye sokmaya ve ticaretlerine engel olmaya başladılar. Bu nedenle, Kureyşliler Peygamber’e (sav) bu yeni Müslümanları yanlarına almak isterse, geri gönderilmelerini istemeyeceklerini söylediler. Dolayısıyla gençler Peygamber’e (sav) katıldılar ve Mekke ile Medine’deki insanlar birbirlerini rahat bırakmaya başladılar. Deniz kıyısında yaşayan gençleri, kısa süre içinde, hâlâ Habeşistan’da yaşayan Müslümanlar takip etti ve böylece Medine’deki müminlerin sayısı kısa zamanda birkaç kat arttı.

Bu sırada Müslümanları Uhud’da mağlup eden büyük savaşçı Halid b. Velid Mekke’den Medine’ye yola çıkmıştı. Yolda, Müslümanlar Habeşistan’a kaçtıklarında onları takip etmiş olan zeki hatip Amr b. As’la karşılaştı. Habeşistan’da korunma bulmaya çalışan Amr, Necaşi’nin kendisini İslamiyete davet etmesi üzerine, bu ülkeden yeni dönmüştü. Halid’e nereye gittiğini sordu, Halid de şu cevabı verdi: “Doğru yol apaçık belli oldu. Bu zat şüphesiz Peygamber’dir. Vallahi ben hemen gidip Müslüman olacağım. Daha fazla durmanın anlamı var mı?” Amr b. As buna karşılık “Ben de aynı amaçla yoldayım” dedi.

Böylece ikisi de Medine’ye, Peygamber’e (sav) tabi olmaya gittiler.

Ancak, bu iki adam, geçmişte Müslümanlarla savaştıkları için Peygamber’le (sav) karşılaşmalarından endişeleniyorlardı. Bu yüzden, Amr Resulullah’ın huzuruna gelince, “Ey Peygamber, geçmiş günahlarım affedilecek ve daha önce olanlardan hiç bahsedilmeyecek, değil mi?” diye sordu.

Peygamber şu cevabı verdi: “Ey Amr, hicret gibi, İslâmiyet de daha önce olmuş herşeyi siler, yok eder.”

Hudeybiye Antlaşmasının imzalanmasından bir yıl sonra, Peygamber (sav) Umre’ye iki bin Hacıyı götürmeyi başarmıştı. Kureyşliler Mekke’yi boşaltıp yapılan ibadetleri şehrin üzerindeki tepelerden seyrettiler. Anlaşmadaki üç gün geçtikten sonra Müslümanlar Medine’ye döndüler.

Davet

Hudeybiye Anlaşmasının on yıllığına güvence altına aldığı barış, Arabistan'ın dört bir yanındaki insanların Peygamber'i (sav) ziyaret etmeye gelebilecekleri anlamını taşıyordu ve gerçekten de çok sayıda insan İslâmiyete girdiklerini ilân ettiler. Yine bu dönemde Peygamber (sav) davetinin diğer ülkelere ulaştırılmasına karar verdi ve güvenilir sahabeleriyle o zamanın en güçlü milletlerinin hükümdarlarına davetini bildiren mektuplar gönderdi. Davetinde şunları söylediği bildirilmektedir: "Allah, beni bütün insanlara rahmet olarak gönderdi, davetini kabul edin ki Allah'ın rahmeti sizin de üzerinize olsun." Yine daha önce, Peygamber (sav) Hendek savaşından önce hendek kazarken, onun parçalamaya çalıştığı bir taştan üç ışığın parladığı kaydedilmektedir. Bu ışıklar, ona yakında İslâmiyete girecek olan Güney, Doğu ve Batı medeniyetlerinin kalelerini göstermişti.

fiimdi, Peygamber (sav) davetini gönderdiği sırada, Ebu Süfyan ve diğer Kureyşliler, Roma (daha sonraki ismiyle, Bizans) imparatorluğunun bir eyaleti olan Suriye'de ticaret yapıyorlardı. Yine o günlerde, bu devletin imparatoru olan Heraklius bir rüya gördü, Suriye'de, sarayındaki ziyaretçilere üzgün üzgün şunları söyledi: "İmparatorluğumuzun yıkıldığını ve zaferin bizim dinimizden olmayan bir topluluğa geçtiğini gördüm." Evvelâ, bunun Yahudilere işaret ettiğini düşündü, yönetimindeki bütün Yahudileri öldürmeyi bile aklından geçirdi. Fakat daha sonra, Basra valisinden bir elçi, imparatora bir haber getirdi: "Ey İmparator Heraklius, şehirde, ülkelerindeki harika olaylardan bahseden bazı Araplar bulunuyor." elçi daha sonra Peygamber (sav) hakkında işittiklerini anlattı.

Bunun üzerine Heraklius, askerlerine "Gidip, bu konuda daha fazla bilgisi olan birisini bulun" diye emretti.

Ancak, askerler Peygamber'den (sav) bahsedenleri değil, Ebu Süfyan ile birkaç arkadaşını buldular ve İmparator'un huzuruna getirdiler. Heraklius sordu: "Aranızda Peygamber Muhammed'in (sav) yakın akrabası olan var mı?"

Ebu Süfyan "Ben varım" diye cevap verdi.

Böylece İmparator, Peygamber'i (sav) en iyi onun tanıdığını düşünerek, bütün soruları ona sordu. " Peygamber'in kabilenizdeki konumunu anlat bana" dedi.

Ebu Süfyan, “En saygın ailemizdendir” dedi.

“Ondan önce, onun söylediği türden şeyler söyleyen oldu mu?” diye devam etti imparator.

Cevap “Hayır” oldu.

“Hiç yalan söylediği ya da aldattığı için suçlandı mı?”

“Asla.”

İmparator yine sordu: “Peki ya fikirleri, görüşleri ve muhakeme gücü için ne diyeceksin?”

“Kimse onu hiç şüpheye düşürmedi veya muhakemesinde bir hata bulmadı.”

“Onun peşinden kimler gidiyor; gururlular mı, yoksa mütevaziler mi?”

“Mütevaziler.”

“Takipçileri artıyor mu, azalıyor mu?”

“Artıyor, hiç birisi onu terketmiyor.”

İmparator daha sonra diğer konulara geçti ve şunu sordu: “Bir anlaşma yaptığında ona uyar mı?”

“Evet.”

“Hiç onunla savaştın mı?”

Ebu Süfyan’ın buna cevabı şöyle oldu: “Evet, bazen biz kazandık, bazen o, fakat anlaşmalarındaki sözünü hiç bozmadı.”

Yine sordu: “İnsanların ne yapması gerektiğini söylüyor?”

“Bir Allah’a kulluk etmelerini, insanların atalarının taptıklarına tapmalarını yasaklıyor ve yalnızca Allah’a kulluk etmelerini, zekat vermelerini, sözlerini tutmalarını, görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerini söylüyor.”

Peygamber’in (sav) düşmanı olmasına ve hayatının sonuna dek İslâmiyeti kabul etmemesine rağmen, Ebu Süfyan doğruyu söylemişti. Aslında orada bulunan kervanın diğer üyelerinin önünde yalan söylemekten korkmuştu. Görüşme İmparator’un şu sözleriyle sona erdi: “Anlıyorum ki, o gerçekten Peygamberdir. Peşinden gidenler onu terketmiyor dediniz, ki bu onların gerçek inanç sahibi olduğunu ispatlıyor, zira inanç kalbe girip çıkıvermez. Onun gelmekte olduğunu biliyordum. Dedikleriniz doğruysa, benim ülkemi de fethedecektir. fiimdi yanında olsaydım, onun ayaklarını yıkardım. Artık gidebilirsiniz.”

Az sonra, Peygamber’in mektubunu taşıyan elçi Dıhye Suriye sarayına ulaştı; mektupta şöyle deniyordu: “Eğer İslâmiyeti kabul edersen, güvende

olursun ve Allah seni iki kat ödüllendirir. Eğer kabul etmezsen, kararının sonuçlarına katlanmak zorunda kalırsın.”

Heraklius mektubu çabucak aldı. O kadar üzülmüştü ki, kendisine zorlukla hakim olabiliyordu. Dıhye’ye “Efendinizin Allah’ın hak elçisi olduğunu biliyorum” dedi. “Kitaplarımız onun gelişini haber veriyor. Eğer Romalıların beni öldüreceğinden korkmasaydım, İslâmiyete girerdim. Piskopos Dagatir’e gidin ve herşeyi anlatın. Halkın arasında onun sözü benimkinden daha fazla dinlenir.”

Böylece Dıhye mesajı Piskopos’a iletti. Dagatir bunu duyunca “Evet, efendiniz, ki biz ona Ahmed diyoruz, kitaplarımızda geçmektedir.” Daha sonra üzerindeki siyah cübbesini çıkarıp beyaz olanını giydi ve kilisede toplanmış olan halka şöyle dedi: “Ey Romalılar, Ahmed’den bizi Allah’a davet eden bir mektup geldi. fiehadet ederim ki, Allah’tan başka ilah yoktur ve Ahmed onun kulu ve elçisidir.” (Ahmed, Peygamber Muhammed’in diğer bir ismidir.) Fakat bunu duyan kalabalık öfkelenerek Dagatir’e saldırdı, ve onu öldürünceye dek dövdüler.

Heraklius aynı şeyin kendi başına da geleceğinden korktuğundan, bir balkondan generallerine şöyle konuştu: “Ey Romalılar! Birisi beni dinine davet eden bir mektup yazmış. İnanıyorum ki o gerçekten beklememiz söylenen peygamberdir. Onun peşinden gidelim ki, bu dünyada ve Ahirette mutlu olabilelim.” Romalılar bunu duyunca, kızgınlıkla bağrıştılar, bunun üzerine Heraklius hemen şöyle dedi: “Sadece rol yapıyordum. İnancınızın ne kadar kuvvetli olduğunu görmek istedim. Dininize sadık kaldığınızı görmek beni memnun etti.” Heraklius sonra barışın korunması için Müslümanlara vergi veya toprak vermelerini teklif etti, fakat Romalılar kabul etmediler. Daha fazla bir şey yapamayacağını anlayan ve İslâmiyetin bir gün Suriye’yi fethedeceğini bilen Heraklius eyaleti terkedip Doğu Roma İmparatorluğunun başşehri olan İstanbul’a döndü. Ayrılırken arkasına dönüp “Son kez elveda ey Suriye” dedi.

Bu sırada Peygamber’in bir diğer elçisi, İran şahı Kisra’nın sarayına ulaşmıştı, elçiye orada kralın muhafızı “fiah’ın huzuruna çıktığında başını eğerek selamlamalısın ve o seninle konuşuncaya dek başını kaldırmamalısın” dedi.

Peygamber’in elçisi “Asla eğmem” diye cevapladı. “Ben yalnızca Allah’a başımı eğerim.” “O zaman fiah getirdiğin mektubu kabul etmez” dediler.

Elçinin kendisiyle görüşme zamanı geldiğinde, adamın başını dik tutması ve önünde herkesin yaptığı gibi saygıyla diz çökmemesi fiah'ı gerçekten çok hayrete düşürdü. fiah buna rağmen mektubu yüksek sesle okudu:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Allah'ın Resulü Muhammed'den İran şahı Kisra'ya.

Selam hakka tabi olanlara, Allah'a ve Resulüne inananlara ve Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Onun Resulü olduğuna şehadet edenlerin üzerine olsun. Allah'ın adıyla -çünkü ben Onun Resulüyüm- senden halkını ikaz etmeni, onun davetini kabul etmezlerse, bunun sonuçlarına katlanacaklarını söylemeni istiyorum. Müslüman olun ki güvende olasınız. Eğer onlara bunu anlatmazsan, vatandaşlarının cehaletinin suçlusu sen olursun.

fiah bunları okuyunca öfkelendi ve mektubu küçük parçalara ayırdı.

Elçi Arabistan'a döndü ve Kisra'nın yaptıklarını Peygamber'e (sav) anlattı. Peygamber (sav) "Allah'da onun krallığını küçük küçük parçalara ayırsın" dedi. Ve yıllar sonra Peygamber'in (sav) dediği aynen oldu. İran krallığı parçalandı.

Suriye ve İran'dan başka, bir elçi de Habeşistan Kralı Necaşi'ye gönderilmişti. Elçinin götürdüğü mektupta şöyle deniyordu:

Selam, Hamd, Melik, Kuddüs, Selam, Mü'min, Müheymin, olan Allah'adır.

O Allah ki, Ondan başka ilah yoktur.

Melik'tir, Kuddüs'tür, Selam'dır,

Mü'min'dir, Müheymin'dir, Aziz'dir,

Cebbardır, Mütekebbir'dir. Allah (onların)

şirk koşmakta olduklarından çok yücedir.

(Kur'an LIX. 23)

Ve Meryem’in oğlu İsa’nın Allah’ın ruhu olduğuna şehadet ederim, ki Onun sözüne mazhar olan temiz, saf bakire Meryem İsa’ya hamile kalmıştır. Allah kudret Eliyle ve Nefesiyle Adem’i yarattığı gibi, İsa’yı da Ruhundan ve Nefesinden yaratmıştır. Seni, ortağı olmayan Ehad olan Allah’a, Ona itaat etmeye, beni izlemeye ve bana gelmiş olana inanmaya davet ediyorum, çünkü ben Allah’ın Resulüyüm. Selam, hakka tabi olanların üzerine olsun.

Habeşistan kralı çok akıllı ve bilgili birisiydi, ve tüm dünya tarafından iyi bir Hıristiyan olarak tanınıyordu. Elbette ki, yıllar önce ülkesine sığınmak için gelmiş olan Müslümanlardan Peygamber’i (sav) ve onun getirdiği dini tanımıştı. Mektup onu derinden etkiledi ve tahtından indi. Bu hareketi sadece saygısını göstermiyor, aynı zamanda onun Müslüman olduğunu ilan ediyordu.

Peygamberin mektubuna kendi mektubuyla cevap verdi.

Habeşistan Kralı Necaşi el-Asham’dan Allah’ın Peygamberi Muhammed’e.

Esselamü aleyküm ey Allah’ın Peygamberi ve rahmetullahu ve berakatuhu

Beni İslâmiyete eriştiren Onun eşi benzeri yoktur.

Mektubunu aldım, ey Allah’ın Resulü. Amca oğlun Cafer ve bazı takipçilerin hâlâ burada yaşıyorlar. Senin gerçekten Allah’ın Resulü olduğuna inanıyorum. Ve bir süre önce amca oğlun Cafer’in -ki İslâmiyete onun sayesinde girdim ve Âlemlerin Rabbine teslim oldum- önünde ettiğim bağlılık yeminini tekrar ediyorum.

Aynı ânda dördüncü elçi bir gemiyle İskenderiye’ye, Kıpti bir Hıristiyan olan Mısır hükümdarı Mukavkıs’la görüşmek için yol alıyordu. Peygamber (sav) mektubunda Mukavkıs’ı İslâmiyeti kabul etmeye davet ediyordu, çünkü Hz. İsa’nın bildirdiklerine inanmış bir Hıristiyanın, Allah’ın aynı davetiyle gelmiş olduğundan, kendisine de inanması gerekiyordu.

Mektupta şunlar yazıyordu.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla

Abdullah’ın oğlu Muhammed’den büyük Kıpti’ye

Selam hakka tabi olanların üzerine olsun. Senden İslâmiyeti kabul etmeni rica ediyorum. Müslüman ol. Allah seni iki kat ödüllendirir. Eğer reddedersen, halkının bu bereketi paylaşmasına imkan vermediğinin suçunu taşıyacaksın.

Mukavkıs mektupta yazılan sözlere saygı gösterdi. Elçiye iyi muamele etti ve onunla Peygamber’e (sav) birçok hediyeler gönderdi, ama Müslüman olmadı.

Peygamber’in İslâma davetini yalnızca Habeşistan’ın kabul etmesine rağmen herşey kaybedilmemişti, bir kaç yıl sonra İran, Suriye ve Mısır tamamen Müslüman ülkeler haline geldi.

Mekke'ye Giriş

Hudeybiye Anlaşmasının imzalanmasından sonra Mekke ve Medine arasında ilişkilerin düzelmesine rağmen, on yıllık barış, müttefikleri Beni Bekr ile Huzaa kabilesine saldıran Kureyşliler tarafından bozulacaktı. O sırada Huzaa Müslümanların müttefikiydi ve Peygamber (sav) saldırıyı duyunca, sahabelerine savaşa hazırlanmalarını emretti. Hazırlıklar tamamlanınca, onlara hedeflerinin Mekke olduğunu söyledi ve şehir surlarının içinde savaş istemediğinden çok çabuk hareket etmeleri ve düşmanı şaşkınlığa düşürmeleri gerektiğini anlattı. Böylece Mekkeliler savaşa hazırlanma vakti bulamayacak ve kuşatılmış bir halde teslim olmaya mecbur kalacaklardı. Müslümanlar o zaman kimse yaralanmadan veya ölmeden şehri ele geçirmeyi başarabilecekti.

Onbin kişilik Müslüman ordusu Mekke'ye doğru yola çıktığında, Hicret'in sekizinci yılı Ramazan ayıydı. Yolculuk yaptıkları için mecbur olmadıkları halde, çoğu oruçluydu. Mekke'ye gidiyor oldukları için herkes sevinç içindeydi, hele hele bazıları şehirdeki evlerini sekiz yıl gibi uzun bir zamandır görmemişti.

Bu sırada, Peygamber'in amcası Hz. Abbas karısıyla birlikte Mekke'den ayrılıp Medine'deki Peygamber'e (sav) katılma vaktinin geldiğine karar vermişti. Ancak yirmibeş kilometreden sonra fazla ileriye gitmelerine gerek kalmadı, Müslümanlar kamp yerine gelmişlerdi. Peygamber (sav) onları görünce "Amca, senin hicretin son hicret, benim peygamberliğim de son peygamberliktir." dedi. Hz. Abbas daha sonra orduya katıldı ve karısı da Medine'nin güvenliğine gitti.

Karanlık çökünce Müslümanlar kamplarını aydınlatmak için ateşler yaktılar. fiehirden dışarıya bakan Mekkeliler o kadar çok ateşi görünce heyecanlandılar ve Ebu Süfyan Mekke'nin her tarafına giderek bunların kimin çadırları olduğunu anlamaya çalıştı. Birden ateşlerin olduğu taraftan kendisine doğru Hz. Abbas'ın gelmekte olduğunu gördü. Peygamber'in (sav) barış elçisi olarak geliyordu ve Ebu Süfyan'a "Müslümanlar büyük bir orduyla geldiler." dedi. "Savaşmayı değil, yalnızca şehre girmeyi istiyorlar. Savaşmadan teslim olursanız iyi olur. Korumam altına gir ve Peygamber'le (sav) görüş."

Ebu Süfyan kabul etti ve Peygamber'in beyaz katırını süren Hz. Abbas'ın arkasına bindi. Müslümanların kampına girdiklerinde hâlâ

geceydi. Ateşlerin yanlarından her geçişlerinde, birisi “Kim var orada?” diye seslendi. Hiçbirisi yabancının düşmanlarının reisi olduğunu anlamadı, fakat hepsi Hz. Abbas’ı tanıdığı için geçmelerine izin verdiler.

Ancak, Hz. Ömer’in yanından geçerken, o Ebu Süfyan’ı hemen tanıdı ve “Ebu Süfyan! Allah’ın düşmanı!” diye haykırdı. Düşmanını öldürmek amacıyla arkalarından koştu, fakat Hz. Abbas katırı daha hızlı sürdü. Peygamber’in çadırına Hz. Ömer’den hemen önce ulaştılar, arkalarından Hz. Ömer nefes nefese içeriye daldı. Hz. Ömer Peygamber’e (sav) yalvardı: “Ey Allah’ın Resulü bırak da kureyş ordularını üzerimize saldırtan şu İslam düşmanının, Ebu Süfyan’ın hayatına son vereyim.”

Hz. Abbas, “Burada bulunduğu sürece onu koruyacağıma yemin ettim.” diyerek araya girdi. Bunun üzerine Peygamber (sav) amcasına Ebu Süfyan’ı geceyi geçirmesi için çadırına götürmesini söyledi.

Sabah Ebu Süfyan Peygamber’e (sav) götürüldü, Hz.Peygamber “Ey Ebu Süfyan, Allah’tan başka ilah olmadığını hâlâ anlamadın mı?” dedi.

Ebu Süfyan’ın buna cevabı “Eğer olsaydı, muhakkak ki şimdiye kadar bana yardım ederdi” oldu.

“Yazıklar olsun sana Ebu Süfyan” diye karşılık verdi Peygamber (sav), “Benim gerçekten Allah’ın Resulü olduğumu anlamanın vaktidir.”

Bir iki saniye sonra, Hz. Ömer’in kendisini öldürmesine izin verilmediğini hatırlayan Ebu Süfyan, “Senin cömert ve affedici bir insan olduğunu görebiliyorum, ama bundan hâlâ emin olamıyorum” diye cevap verdi.

Bunun üzerine, orada beklemekte olan Hz. Abbas ona dönerek “Benim şimdi inandığım gibi inan” dedi.

Ebu Süfyan bir süre ses çıkarmadı, sonra sakin ve berrak bir sesle herkesin önünde şehadet getirdi: “Allah’tan başka ilah yoktur, ve Muhammed Allah’ın Resulüdür.”

Peygamber (sav) Ebu Süfyan’a Mekke’ye dönmesini ve halka Müslümanların ertesi sabah şehre gireceğini bildirmesini söyledi. Ancak, o ayrılmadan önce, Hz. Abbas, gururlu bir kişi olduğu için ona şerefli bir konum vermenin iyi olacağını önerdi. Peygamber (sav) bu tavsiyeye uydu ve Ebu Süfyan’a “Halka, biz girdiğimizde senin evine sığınanların güvende olacağını söyle” dedi. Bu Ebu Süfyan için büyük bir şerefti. Buna ek olarak Peygamber (sav) ona, evlerinde ya da Kâbe’de kalanların da zarar görmeyeceğine güvence vermesini söyledi.

Ebu Süfyan çabucak şehre döndü. Doğru, Hacer'in su bulmak için çıktığı ve Peygamber'in (sav) konuşmalarını oradan yaptığı tepeye gitti ve Kureyşlileri yanına çağırdı. Ebu Süfyan daha sonra halka şöyle konuştu: "Ey Mekke Halkı, etrafımızda gördüğümüz ateşler Muhammed ve adamlarının kamp ateşleriymiş. Güçlü bir orduyla gelmiş, savaşamayacağımız kadar kalabalıklar. En iyisi teslim olmak. Benim evimde, veya kendi evinde, ya da Kâbe'de kalanlara zarar gelmeyecek."

Ertesi gün erken saatlerde, Müslümanlar dört bir yandan Mekke'ye girdiler. Girmelerini engellemeye çalışmadığı takdirde kimseye zarar vermeme emrini almışlardı. Peygamber (sav) gelince, devesinden indi ve toprak üzerinde secde ederek bu zafer için Allah'a şükretti. İnanmayanlar bunu görünce, Peygamber'in (sav) barış içinde geldiğini anladılar. İnsanlar evlerinden çıkmaya ve Kâbe'ye doğru koşmaya başladılar. Oraya vardıklarında, Peygamber'i (sav) dört bir yanında Müslümanlarla, Kâbe'nin etrafında devesiyle daire şeklinde dönüş ibadetini, yani tavaf yaparken buldular. Bitirince, "Allah'tan başka ilah yoktur ve Onun ortağı yoktur. Ey Kureyşli erkek ve kadınlar gururlanmayın, çünkü hepimiz eşitiz; hepimiz Adem'in çocuklarıyız ve Adem'de topraktan yaratılmıştır" dedi. Daha sonra onlara şu âyeti okudu:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Ey İnsanlar! Gerçekten sizi erkek ve kadın

yarattık, ve birbirinizle tanışasınız diye

halklar ve kabileler (şeklinde) kıldık.

Hiç şüphesiz, Allah katında en üstün

olanınız takvaca en ileri olanınızdır.

fiüphesiz, Allah her şeyi bilendir,

herşeyden haberdardır.

(Kur'an XLIX. 13)

Ardından, onlara “Ey Kureyşliler, size ne yapacağımı düşünüyorsunuz?” dedi.

İnsanlar cevap vermeden önce dikkatlice düşündüler, çünkü savaş kanunlarına göre esir alınabileceklerini biliyorlardı. Ancak yine biliyorlardı ki, Peygamber Muhammed (sav) cömertti, bu yüzden, “Bize bir yeğenin ve cömert bir kardeşin davranacağı gibi davranacaksın.”

O, bu söze Peygamber Yusuf’un kardeşleri Mısır’a geldiğinde söylediği şu sözlerle karşılık verdi: “Allah sizi affetsin, O affedicilerin en büyüğüdür.” Peygamber (sav) daha sonra Safa tepesine gitti ve kendisini takip eden ve dalga dalga gelen kalabalık tek tek onun elini tutarak Müslümanlıklarını ilan ettiler.

Daha sonra Kâbe’ye döndü ve oraya koyulmuş olan üçyüzaltmışbeş puta değneğiyle işaret ederek Kur’an’dan şu ayetleri okudu:

Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla

....Hak geldi, batıl yok oldu gitti.

Gerçekten, batıl her zaman yok olmaya

mahkumdur.

(Kur’ân XVII. 81)

O ânda bütün putlar yüzüstü düştüler. Peygamber (sav) daha sonra takipçileriyle birlikte Kâbe’yi temizlemeye koyuldu, sonrasında da Hz. Bilâl’e Kâbe’nin üstüne çıkıp ezan okumasını emretti. O günden beri Mekke’de günde beş defa ezan işitilmektedir. Allah’ın evi Kâbe, binlerce yıl önce Hz. İbrahim’in inşa ettiği amaca, yani yaratıcımız olan Allah’a ibadet edilen bir mabet olarak hizmet etti. Ve Mekke İslâmiyetin manevi merkezi olmaya devam etmektedir.

Mekke’nin fethedildiği gün, Peygamber (sav) insanlara şöyle hitab etti:

“Allah göğü ve yeri yarattığı gün Mekke’yi kutsal kıldı ve Kıyamet gününe dek Kutsalların kutsalı olarak kalacaktır. Allah’a ve Kıyamet gününe inananların orada kan akıtması ve ağaç kesmesi haramdır. Benden önce de haramdı, benden sonra da haram olacaktır. Gerçekten şu an hariç, bu benim için de haramdır, yalnızca Allahın halkına gazabı bunu serbest

bırakabilir. Mekke artık eski kutsallığını kazanmıştır. fiimdi burada bulunanlar gitsin ve diğerlerine anlatsınlar.”

Huneyn Vadisindeki Gurur Dersi

İslamiyet Mekke'de parladı ve Müslümanlar güçlendikçe güçlendi. Fakat Mekke'nin güneyinde, Havazin adında Müslümanlığı kabul etmemiş bir savaşçı kabile yaşıyordu. Arabistan'ın her tarafına dinlerini yaymalarına fırsat vermeden Müslümanlarla savaşarak onları yok etmek için Takif adında bir diğer taifli kabileyle anlaşma yaptılar.

Cesaretleriyle tanınan Takifliler kısa zamanda Taif bölgesinde yaşayan diğer kabilelerin desteğini kazandılar. Kabilelere şöyle dediklerinde daha etkili oluyorlardı: “Bakın ne oldu! Bütün kabilelerin en güçlüsü Kureyş Muhammed'e yenik düşmüşse, aynı şeyin başımıza gelmesi an meselesi demektir. Müslümanlar Mekke'ye yerleşmeden ve Kureyşlilerin desteğini kazanmadan, hemen şimdi onları vurmalıyız.”

Lider olarak, bu kabilelerden birisinin reisi olan korkusuz savaşçı Malik b. Avf seçildi. Avf, bir plan ortaya attı: “Hepiniz savaşa yanınızda aileleriniz, çadırlarınız, koyunlarınız ve keçilerinizle gitmelisiniz. çünkü sahip olduğunuz herşey tehlikede iken hiç biriniz savaştan kaçmaya cesaret edemez.”

Dureyd adında yaşlı ve kör bir kişi dışında, herkes Malik'in görüşüne katıldı. Dureyd gençliğinde büyük bir savaşçıydı ve tecrübeleri ve değerli nasihatları nedeniyle hâlâ savaşlara katılıyordu. “Malik'in planını beğenmedim” diye diretti. “Eğer bir kişi savaştan kaçacak kadar korkaksa, ailesini de bırakıp gider. Kadınlar ve çocuklar bize büyük sıkıntı çıkarır ve eğer yenilirsek bütün servetimiz düşman eline düşer.” Fakat Malik bu tavsiyeye kulak asmadı ve düşündüğü ilk planına bağlı kaldı.

Peygamber (sav) düşman kabilelerin planını öğrenince, savaşmaktan başka yol kalmamıştı, böylece ordusunu Taif'e yola çıkardı. Ordusu onikibin kişiydi, düşman ise yalnızca dörtbin, Müslümanlar güçleriyle gururlanıyorlar ve sayılarının çokluğuna bakarak kendi kendilerine “Biz asla yenilmeyiz!” diyorlardı. Bunu duyan Peygamber (sav) Müslümanların gurura düştüklerini ve bu yüzden başarıya ulaşamayacaklarını anladı. Onlara “Kendi gücünüze değil, Allah'a güvenin” diyerek uyardı.

Savaş vakti gelmişti. Müslümanların ordusu, Havazin ve diğer kabilelerin beklediği vadiye doğru, engebeli dağların arasındaki dar bir yoldan, Huneyn patikasından ilerliyorlardı. Sabahın çok erken saatleriydi ve henüz gün ışımamıştı. Müslümanlar, karanlığın örtüsü altında, Havazin

savaşçılarının çoktan dağa tırmanıp kendilerini beklemekte olduklarından haberdar değildi. Müslümanlar aşağıdaki dar patikaya girer girmez, Havazinliler onları tuzağa düşürdüler. Önce üstlerine taş fırlattılar, sonra da ok ve kılıçlarla saldırdılar.

fiaşkınlık ve korku içinde Müslümanlar geri çekilmeye başladılar. Peygamber (sav) onların korkuyla kaçtıklarını görünce çok üzüldü, fakat Hz. Ebu Bekir, Hz. Ali, Hz. Abbas ve bir kaç sahabeyle yerinden ayrılmadı. Hz. Abbas Müslümanları geri dönmeleri ve Peygamber'i (sav) bırakmamaları için çağırdı. Yaptıklarından utanan ve Peygamber'in (sav) neredeyse tek başına düşmanla yüz yüze kaldığını gören Müslümanlar hızla savaşa geri döndüler. O zaman Allah yardımlarına meleklerini -göremediğiniz orduları- gönderdi. fiiddetli bir çarpışma yapıldı. Hiddetle hücum eden Müslüman savaşçılar ileriye atıldılar ve Havazinlileri patikadan vadiye doğru püskürttüler; orada uzun ve zorlu bir savaş oldu. Günün sonunda, Müslümanlar kazandılar, ama gurura düşme tehlikesinden çetin bir ders aldıktan sonra oldu bu.

Tıpkı yaşlı adamın tahmin ettiği gibi, bozguna uğrayan düşmanlar ailelerini ve mallarını bırakarak kaçtılar. Daha sonra birisi hariç, kabilelerin bütün reisleri geri dönmeyi istemek ve İslâmiyeti kabul ettiklerini ilan etmek için geldiler. Peygamber (sav) onları affetti ve ailelerini iade etti, fakat mallarını vermedi.

Gelmeyen Havazin'in reisiydi. Kalede korunmaya çalıştığı Taif'e kaçtı, fakat Müslümanlar onu takip ettiler ve şehri üç hafta boyunca kuşatma altında tuttular. Kaleye girmeye çalıştılar, fakat çok sayıda kayıp verince Peygamber (sav) geri çekilmeyi emretti. Ancak, herşey bitmemişti, kısa süre sonra Havazin ve diğer kabilelerin büyük kısmı Mekke'ye gelerek Müslüman olduklarını ilan ettiler, aralarında onları savaşa sokan Malik b. Avf da vardı, Peygamber (sav) onu reisleri yaptı.

Huneyn vadisi savaşından sonra, Peygamber (sav) ele geçirilen malları Kureyşlilerle diğer bedevi kabileler arasında bölüştürdü. Mekke nin fethinden önce uzun yıllar ona yegane desteği veren Medineli Ensar'a hiç bir şey verilmedi. Buna çok kızdılar ve Peygamber'e (sav) şikayete gittiler. Peygamber (sav) onlara şöyle konuştu: Nedir bu sizden duyduklarım? Benim hakkımda kötü mü düşünüyorsunuz? Siz hakikatı bilmezken size gelmedim mi ve Allah size hidayet vermedi mi; siz fakir iken Allah sizi zengin yapmadı mı? Siz düşman iken Allah sizin kalplerinizi yumuşatmadı mı? İnsanları İslâmiyete yakınlaştırmak için kullanmam gereken bu dünya

malına mı düşkünsünüz? Muhakkak ki İslâmiyet size yeter. Bazıları hayvan sürüleri alıp götürürken, siz beraberinizde Allah'ın Resulü ile Medine'ye dönmeye razı olmuyor musunuz?

Bunu duyan herkes çok pişman oldu ve ağlamaya başladı. Daha sonra sözcüleri büyük bir tevazu ve saygıyla şöyle dedi: "Bu hayatta, hediye olarak bize Allah'ın Resulü'nün verilmesinden gerçekten çok memnunuz."

Biz de kendimize aynı soruyu sorabiliriz, değil mi? Sonsuz hayatımızda bize rehberlik edip yol gösteren Peygamber Muhammed (sav) ve kitap bize hediye edilmedi mi? Gelip geçici gündelik zevkleri düşünmekten çok daha önemli değil mi bu?

Kısa bir süre sonra, Ensar beraberlerinde Peygamber'le (sav) Medine'ye yola çıktılar. Aslında o kendi kavminin içinde kalabilir ve hayatının sonuna kadar Mekke'de yaşayabilirdi, fakat söz verdiği gibi, onlara büyük bir mutluluk kaynağı olarak, Medineliler arasında yaşamaya gitti.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Allah bir çok yerlerde ve Huneyn gününde size yardım etti.

Hani çok sayıda oluşunuz sizi gururlandırmıştı, fakat size bir yarar sağlamamıştı,

yer ise bütün genişliğine rağmen,

size dar gelmişti, sonra arkanıza dönüp

gerisin geriye gitmiştiniz.

Sonra Allah Resulü ile müminlerin üzerine

güven duygusu ve huzur indirdi,

sizin görmediğiniz orduları da

gönderdi ve inanmayanları cezalandırdı.

Bu inanmayanların cezasıdır.

Sonra bunun ardından Allah dilediği

kimsenin tevbesini

kabul eder. Çünkü Allah bağışlayandır,

esirgeyendir.

(Kur'ân IX. 25-27)

Tebük: İnanç Sınavı

Arabistan'ın giderek daha büyük bir kısmı Peygamber'i (sav) izledikçe Müslümanların kuvvetlendiğini, sonunda Doğu Roma İmparatoru Heraklius da duydu. Romalılar Arapların İslâmiyet'te birleşmelerini imparatorluklarına muhtemel bir tehdit olarak görüyorlardı ve bu yüzden İmparatorun danışmanları ve generalleri yapılacak en iyi şeyin Müslümanlara kuzeyden ve doğudan aynı anda saldırmak ve İslâmiyeti topyekün yok etmek olacağına karar verdiler. Hz. Peygamber'in (sav) İslâmiyete teslim olmalarını isteyen mektubunu Heraklius'un onlara haber vermesinin üzerinden iki yıl geçmişti, fakat tıpkı o zaman ki gibi, bu tür fikirleri dinlemeye tahammülleri yoktu.

Peygamber (sav) Romalıların planını duyunca, şehirde bir saldırıyı beklemektense, Roma ordusunu Medine'den 500 km. uzakta, Suriye yolunun üzerindeki Tebük'te karşılaşmanın daha iyi olacağına karar verdi. Bu kararın bir nedeni Peygamber'in (sav) Müslümanlar Medine'de yenilecek olurlarsa, ordunun yanında şehrinde ele geçirileceğini, bunun ise İslâmiyetin sonu anlamına geleceğini hissetmesiydi. Sadece Tebük'ün uzaklığı değil, aynı zamanda hasat mevsiminin gelmiş olması ve havanın çok sıcak olması yüzünden çok zor bir karardı bu. Üstelik düşman ordusu çok büyüktü.

O sıralar Medine'de yaşayan bazı kişiler gerçek mümin değildi. Onlara "Münafık" deniyordu, çünkü inanıyormuş gibi yapmalarına rağmen, kalplerinde asıl var olanı saklıyorlardı. Peygamber (sav) herkesi savaşa çağırınca, bu münafıklar şunları söyleyerek Müslümanları korkuya ve şüpheye düşürmeye çalıştılar: "Onların büyük imparatorlukları dünyanın geniş bölgelerine hakim, böyleyken Romalıları yenmeyi nasıl bekleyebiliriz? Diyelim ki yenebiliriz, Ama buna fırsat bulamadan, uzun yolculuğa ve sıcak havaya yenik düşeriz. Bütün bunlar bir yana, mahsullerimizin ve meyvelerimizin toplanması gerekiyor, onları nasıl bırakırız? Bırakırsak mahvoluruz!"

Münafıkların söylediği herşey Müslümanları şiddetli bir sınavdan geçiriyordu. Bütün bu engellere rağmen dini için savaşmaya kim devam edecekti? Ordunun donatılması için bütün servetini gözden çıkarmaya kim cesaret edecekti? Gerçekten de, bu inanç sınavı kimlerin gerçek Müslüman olduğunu gösterecekti. Bu konuda Allah şu âyeti indirdi:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Ey İman edenler! Ne oldu ki size

Allah yolunda savaşa kuşanın

denildiği zaman,

yerde ağırlaşıp kaldınız?

Ahiretten (cayıp da) dünya hayatına mı

razı oldunuz? Ama Ahirettekine göre,

bu dünya hayatının yararı pek azdır.

(Kur'an IX. 38)

Bir ordu oluşturmak ve donatmak için Peygamber'in (sav) büyük miktarda paraya ihtiyacı vardı ve münafıkların tüm sözlerine rağmen, çok sayıda Müslüman, özellikle de Peygamber'in (sav) yakın arkadaşları yardıma can atıyorlardı. Meselâ Hz. Osman bin asker için gerekli atları ve silahları cömertçe sağladı, Hz. Ebu Bekir dünyada neyi varsa hepsini verdi. Hz. Ömer'de büyük paralar verdi, ve böylece Peygamber (sav) kırkbin askerden oluşan bir orduyu donatmayı başardı.

Sonunda herşey hazırlandı, fakat tam yola çıkacakları sırada, yedi kişi daha gelerek Peygamber'e (sav) onunla birlikte gidip gidemeyeceklerini sordular. Ne yazık ki, reddetmek zorunda kaldı, çünkü onların binmesi için hayvan yoktu. Yedi kişi o kadar üzüldü ki, arkada kaldıkları için ağladılar. Elden bir şey gelmediği için ordu yola çıktı, fakat hemen az sonra bir kaç boş deve buldular. Bunu öğrenen Peygamber (sav) yedi kişiyi çağırttı; bu kişiler savaşa onun yanında katılabilecekleri için çok sevindiler.

O sırada Romalılar Müslümanların kendilerini karşılamak üzere yolda olduğunu duymuşlardı. Bunu duyunca, zafere ulaşacaklarına güvenleri daha da arttı. çünkü onlara göre, bir ordunun kavurucu yaz güneşinin altında kurak bir çölü geçmesi imkansızdı. Müslümanlar bir mucize eseri çölü geçebilseler bile, o kadar yorgun düşeceklerdi ki, onları yenmek kolaylaşacaktı.

Gerçekten de sıcak o kadar şiddetliydi ve yolculuk o kadar zordu ki bazı Müslümanlar geri döndüler. Ancak Peygamber (sav) ve diğerleri sonunda suları bitinceye dek devam ettiler. İnsanlar susadıkça susuyordu ve bu yüzden yolculuk ümitsiz bir hale bürünmüştü. Peygamber (sav) yardım etmesi için Allah'a dua etti, duasını bitirdiğinde, ilk yağmur damlaları düşmeye başlamıştı bile. Bütün Müslümanlar doyasıya içinceye dek yağmur devam etti. O gece günlerdir ilk defa derin bir uyku uyudular, suyla kendilerine gelmişlerdi ve Hz. Bilal'in her zaman ki gibi kendilerini sabah namazına uyandıracağından emindiler. Fakat Hz. Bilal o kadar derin bir uykuya daldı ki, uyanamadı. Böylece Müslümanlar ilk defa bir namaz kaçırmış oldular, ve çok üzüldüler. Ancak Peygamber (sav) Hz. Bilal'e kızmadı ve Müslümanlara üzülmemelerini, çünkü namazı bilerek kaçırmadıklarını söyledi.

Peygamber (sav) ve ordusu çöldeki yolculuklarına devam ettiler ve nihayet Tebük vahasına ulaştılar. Ancak oraya vardıklarında, Roma ordusunun Müslümanların mucize eseri çölü geçtiğini duyunca korkuyla kaçmış olduklarını gördüler. Peygamber (sav) vahada bir süre bekledi, fakat Romalıların artık savaşmayacağı belli olunca, Mekke'ye dönülmesini emretti. Düşmanın arkasından gidilmedi, çünkü Peygamber (sav) yalnızca saldırıldığı zaman savaşırdı.

Tebük'e yapılan uzun yürüyüş Müslümanların geçtiği bir başka inanç sınavıydı. Buna rağmen, bu kahramanca yolculuğu yapanlar arasında münafıklar, yani kalplerinde İslâmiyete düşmanlık besledikleri halde, samimiymiş gibi görünenler bulunuyordu. Peygamber'le (sav) birlikte çöldeki bu zor yolculuğa katlanan birisinin onun düşmanı olabileceğini kimse tahmin edemezdi. Bunu fark eden birkaç münafık, Peygamber'i (sav) Akabe'deki dağların arasında kıvrılan yüksek, taş patikadan aşağı iterek öldürmeyi planladılar.

Ne var ki, ordu bu taş yola gelmeden önce, Allah Peygamber'i (sav) bu şeytanca plandan haberdar etti. Bu yüzden Peygamber (sav), kendisi ve iki muhafızı uçurumun kenarına giderken, tüm ordunun vadide yola devam etmelerini emretti. Kötü niyetli kişiler yaklaşırken, planlarını bildiğini anlamaları için onlara bağırdı, bunun üzerine çabucak orduya doğru kaçarak diğer askerlerin arasında saklanmaya çalıştılar.

Sonra, Peygamber (sav) sahabelerini etrafına topladı ve onlara olanları anlattı. Kendisine suikastta bulunmak isteyenleri tek tek belirleyerek aralarında konuştuklarını kelimesi kelimesine onlara söyledi. Peygamberin

bazı sahabeleri bu adamların öldürülmesi gerektiğini söylediler, Fakat Peygamber (sav) onları affetti.

Peygamber (sav) Medine'ye döner dönmez mescide gitti ve namaz kıldı. Onunla birlikte Tebük'e gitmemiş olan münafıkların ve kayıtsız kişilerin çoğu bu davranışlarının mazeretini söylemeye geldiler yanına. Orduya katılmayan manevi değere sahip üç kişi Peygamber'in (sav) emriyle Allah'ın affını beklemek için inzivaya çekildiler. Tam elli gün kimse onlarla konuşmadı. Sonunda Allah Peygamber'e (sav) o üç adamın affedildiğini açıklayan bir ayet indirdi:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Muhakkak ki Allah, Peygamber'e ve

o güçlük zamanında ona uyan Muhacirlere ve Ensar'a tevbe nasip etti.

Onlardan bir kısmının kalpleri yılgınlığa düşmek üzereydi de, Allah onlara tevbe nasip etti. Muhakkak ki Allah çok şefkatli ve çok merhametlidir. Haklarındaki hüküm

geri bırakılmış olan üç kişiye de Allah tevbe nasip etti. Öyle ki, yeryüzü o kadar

genişliğiyle beraber onlara dar gelmiş,

kalpleri sıkıştıkça sıkışmış ve Allah'ın

azabından kurtulmak için Ondan başka

sığınacak bir yer olmadığını anlamışlardı.

Sonra Allah onlara pişman olup dönmeleri

için tevbe nasip etti. Muhakkak ki,

Allah tevbeleri kabul edici ve kullarına merhamet edicidir. Ey İman edenler!

Allah’tan korkun

ve doğrularla beraber olun.

(Kur’an IX. 117-119)

Veda Haccı

Peygamber (sav) tüm Arabistan'ın en güçlü lideri haline gelmişti. Kâbe'deki putların parçalanmasından ve Kureyşlilerin Müslüman olmasından sonra, Arabistan'ın diğer kabilelerinin çoğu da İslâmiyete girdiklerini ilan etmeye geldiler. Onların geldikleri yıl daha sonra Heyetler yılı olarak anılacaktı. Her kabile İslâmiyete girdikçe, Peygamber Muhammed (sav) yeni dinlerini onlara öğretmesi için sahabelerini gönderiyordu.

Ayrıca birçok kişi Peygamber'in (sav) yanına bizzat kendisine sorular sormak için geliyordu. Bir kabile, Dimam isminde iri yarı ve güçlü birisini gönderdi. Dimam, Medine'ye gelince, doğru Allah'ın Resulünün (sav) bazı sahabeleriyle oturduğu mescide gitti ve Peygamber'in (sav) başına dikildi. Yüksek ve kaba bir sesle "Hanginiz Abdulmuttalib'in oğlu?" diye sordu. Peygamber (sav) cevap verince, Dimam devam etti: "Sana zor bir soru soracağım, sakın beni yanlış anlama. Sen ve diğerlerinin, senden öncekilerin ve senden sonra geleceklerin Allah'ına yemin etmeni istiyorum. O seni bize bir elçi olarak gönderdi mi?"

"Evet , gönderdi" diye cevapladı Peygamber (sav).

"Allah, Ona kulluk etmemizi; beş vakit namaz kılmamızı; zekat vermemizi, oruç tutmamızı, hacca gitmemizi ve İslâmiyetin diğer kanunlarına uymamızı emretmeni buyurdu mu sana?" diyerek devam etti Dimam.

Peygamber (sav) Allah'ın gerçekten de ona böyle buyurduğunu söyleyince, Dimam Müslüman oldu ve giderken ekledi: "Öyleyse bana yapılması söylenenleri yapacağım ve yasaklananlardan kaçınacağım; ne bir eksiğini ne bir fazlasını yaparım."

Dimam devesine binip giderken, Peygamber (sav) çevresindekilere "Bu adam eğer samimiyse, Cennet'e gidecektir" dedi. Dimam halkının yanına ulaştığında hepsi onun aklını kaçırdığını düşündüler, fakat gece olup da konuşmasını bitirdiğinde, aralarında İslâmiyeti kabul etmemiş kimse kalmadı.

O yıl ki hac vakti gelince, Peygamber'in (sav) Mekke'ye gideceği duyuruldu. Kâbe'ye yapacağı yolculukta ona eşlik etmek için, Arabistan'ın dört bir yanından Müslümanlar akın akın Medine'ye geldiler. fiehrin etrafında konakladılar, sayıları otuz bini geçiyordu. Peygamber (sav) ailesi

ve arkadaşlarıyla birlikte onlarla görüşmek ve onlara hacda öncülük etmek için yanlarına geldiler, fakat yola çıkmadan önce, bütün Müslümanlara imam olarak namaz kıldırdı. Namazdan sonra, Peygamber (sav) devesine bindi ve Mekke'ye yöneldi, arkasında ise yüzyıllardır ilk kez hepsi de Allah'a, bir tek Tanrı'ya ibadet eden hacılar vardı.

Peygamber (sav) ve sahabeleri, Mekke'ye giderken kendilerine eşlik eden kalabalık Müslümanların heybetli görüntüsünden çok etkilendiler; üzerlerinde silah yoktu ve hiç kimseden korkmuyorlardı. Sayıları bir avuç iken Kureyşliler öfkesinden kurtulmak için Mekke'den ilk ayrılışlarını hatırlamadan edemediler.

Yolculuk boyunca, Müslümanlar kendilerine Peygamber'in (sav), ona da Cebrail'in getirdiği bir duayı okudular. Telbiye adını taşıyan bu dua, o zamandan beri Hac ibadetinin parçası olmuştur. O ve Hz. İsmail Kâbe'nin inşaatını bitirdiklerinde, Hz. İbrahim'e yapması emredilen davete bir cevaptı bu dua.

Lebbeyk allahümme lebbeyk, lebbeyk lâ şerike le ke lebbeyk inn'el-hamde

ve'l-ni'mete le ke ve'l-mülkü, lâ şerike leke.

Ey Allah'ım işte burada, Senin

kulluğundayım. Buradayım, Senin

ortağın yoktur, buradayım. Bütün

hamdler ve nimetler ve bütün mülk Sana mahsustur! Senin ortağın yoktur.

On gün sonra, hacılar günbatımında Mekke'nin Fethi Gününde girdikleri aynı geçitten yürüdüler. Kabe'ye ulaştıklarında, Peygamber (sav) namazda onun önünde durdu, sonra da o ve bütün Müslümanlar yüksek sesle dualar okuyarak Kabe'nin etrafında döndüler. Sonra da tıpkı Hz. İbrahim'in yaptığı gibi, Arafat'taki Safa Tepesi'ne doğru yürüdüler, Peygamber (sav) ise oraya bir deve ile çıktı.

Dağda insanlara namaz kıldırdı ve sonra aşağıdaki geniş ovada toplu halde duranlara hitap etti. Peygamber'in (sav) söyledikleri, ölmeden önce yaptığı en son konuşma olduğundan, "Veda Hutbesi" olarak bilinmektedir. "Muhakkak ki, Rabbinize kavuşacaksınız ve o burada yaptıklarınızın hesabını soracak" dedi. Müslümanlara Kur'an'ın gösterdiği yoldan gitmelerini ve kendisini örnek almalarını istedi. Bunun yaşanacak en hayırlı yol olduğunu söyledi. İslâmiyetten önce yaşadıkları yolu terketmelerini emretti. Arabistan'daki en eski geleneklerden birisi olan kan davası sonsuza

dek bitmişti; rüşvet yasaklanmıştı; mülkiyete saygı duyulacaktı. Dört kutsal ayda yapılması yasaklanmış şeyler artık her zaman için yasaklanmıştı. Sonra şöyle buyurdu: “Bilin ki, Müslüman Müslümanın kardeşidir,” ki bu, geçmişte sık sık birbirleriyle kavga eden kabileler için yepyeni bir fikirdi. Ayrıca şöyle dedi: “Cenab-ı Hak her hak sahibine hakkını vermiştir.” Peygamber (sav) her husustan sonra “Gereği gibi izah ettim mi? Tamamen açık ve anlaşılır mı?” diye sordu.

Herkes “Evet” diye cevapladı. Çünkü, onlar, o gün orada bulunamayanlara ve gelecek kuşaklara Peygamber’in (sav) tebliğini ve emirlerini aktarması gereken kişilerdi.

Peygamber (sav) şöyle dedi: “Size iki şey bırakıyorum. Eğer onlara sarılırsanız, kurtuluşa erersiniz. Onların birisi Allah’ın Kitabı, diğeri de Peygamberinizin sünnetidir.” Sonra sordu: “Tebliği size ilettim, değil mi?”

Kalabalık “Vallahi, evet” diye bağırdı.

Peygamber (sav) sözlerini “fiahit ol, Yarab” diyerek bitirdi.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla

... Bugün kâfirler sizin dininize

üstün gelmekten ümitlerini kesmişlerdir; Öyleyse onlardan değil Ben’den korkun!

Bugün sizin dininizi kemale erdirdim,

üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve

size din olarak İSLÂM’ı seçtim...

(Kur’ân V. 3)

Pek çok Müslümanın gözlerinden yaşlar akmaya başladı; Peygamber (sav) tebliğini tamamlamışsa, bu, ömrünün sonunun yaklaşması demekti.

Arafat gününün geri kalanını normal dua ve tefekkürle geçirdikten sonra, Müslümanlar dudaklarında hâlâ telbiye duasıyla Mekke’ye dönerek haccı tamamlamaya koyuldular. Dönüş yolculuğunun ilk gecesi Muzdelife’de geçirildi. Burada küçük taşlar topladılar, bu taşları ertesi gün Mina’ya götürdüler. Orada büyük bir kayanın önünde durup, Hz. İbrahim’in

aynı yerde fieytanla karşılaşması anısına kayayı taşladılar. Hz. İbrahim imanının imtihan edilmesi gereği Allah'tan oğlu İsmail'i kurban etmesi emrini alınca, fieytan bunu yaptırmamaya çalışmıştı. Hz. İbrahim Allah'ın emrini yerine getirmeye giderken, fieytan onun yanına Mina'da gelmiş, fakat Hz. İbrahim taş toplayarak yolundan çekilmesi için fieytan'a fırlatmıştı. Peygamber'in (sav) "Veda Haccı"nda, Mina'da taş atıldığından beridir, bu, her yıl ki hacda Müslümanların yapageldikleri bir başka ibadet haline gelmiştir. Bu ibadet Müslümanlara, fieytan onları Allah'a itaatten alıkoymaya çalışırken onu uzaklaştırmaya kendilerinin de devam etmeleri gerektiğini hatırlatmaktadır.

Taşların atılmasından sonra, hacılar koyun ve deve kurban ettiler, etleri de fakirlere dağıttılar. Böylece Hz. İbrahim'in büyük imanı hatırlandı. Çünkü, o İsmail'i kurban etmeye hazırlandığı sırada Allah kendisine İsmail'in yerine bir koyun göndermişti. Müslümanlar daha sonra Kabe'nin etrafında tekrar yedi kez dönerek haccı tamamladılar. Sonra, saçlarını ve tırnaklarını kestiler, günlük hayatlarına döndüklerini göstermek için beyaz giysilerini çıkardılar. Medine'ye dönmeden önce, Müslümanlar Mina vadisinde üç gece geçirdiler. Burada dönüş yolculuğunun son hazırlıkları yapıldı.

Peygamber de (sav) Mekke'den ayrılmadan önce son bir ziyarette bulundu. Bu ziyaret, Allah'ın kendisine Vahiy gönderdiğine ilk inanan kişinin, yani sadık karısı Hz. Hatice'nin mezarınaydı. Peygamber (sav), bunun karısının mezarını ya da Mekke'yi son görüşü olacağını biliyordu, çünkü hacda Kur'an'ın "Yardım" anlamına gelen suresi gönderilmişti kendisine, bundan dolayı vefatının uzak olmadığını biliyordu.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Allah'ın yardımı ve fetih geldiği zaman,

Ve insanların bölük bölük Allah'ın dinine girdiğini gördüğün zaman,

Rabbine hamd ederek Onu tesbih et ve

Onun mağfiretini dile.

Çünkü O tevbeleri çok kabul edicidir.

(Kur'an CX. 1-3)

Peygamber'in Vefatı

Medine'ye dönmesinden kısa bir süre sonra, bir geceyarısı Peygamber (sav) uyandı ve hizmetçisi Abdullah'ın katırını eyerlemesini istedi. Sonra evden ayrılarak Müslümanların mezarlığına, Baki el-Garkad'a gittiler. Peygamber (sav) burada sanki içinde yatan Müslümanları görüyormuşçasına mezarların önünde durdu, onlarla konuştu ve onlara dua etti. Abdullah daha sonra şöyle anlatıyordu: "Peygamber (sav) bana ölülere dua etmesinin emredildiği ve benim de onunla birlikte gideceğimi söyledi."

Peygamber (sav) duasını bitirdikten sonra, Abdullah'a döndü ve şöyle dedi: "Bu dünyanın bütün zenginliklerini, uzun bir hayatı ve sonra Cennet'e girmeyi de, Rabbimle şimdi buluşmayı ve Cennet'e şimdi girmeyi de seçebilirim." Abdullah uzun zengin bir hayatı, sonra da Cennet'i seçmesi için ona yalvardıysa da, Peygamber (sav) bu dünyada kalmak yerine Rabbiyle şimdi buluşmayı çoktan seçtiğini söyledi.

Ertesi sabah, Peygamber (sav) korkunç bir baş ağrısıyla uyandı, fakat buna rağmen mescidde namaz kıldırdı. Daha sonra orada toplu halde bulunanlara söylediklerinden, ölümünün yakın olduğu anlaşılıyordu. Peygamber (sav), ağlamaya başlayan en iyi arkadaşı, Hz. Ebu Bekir'i övdü ve herkese Cennet'teki bir havuzda hep beraber tekrar görüşeceklerini söyledi. Bununla birlikte, yalnız ve yalnız Allah'a kulluk edeceklerinden emin olmasına rağmen, bu dünyanın zevklerinin onları cezbetmesinden, manevi şeyleri unutarak maddi mallar için birbirlerine düşmelerinden korktuğunu sözlerine ekledi.

Biraz sonra, Peygamber (sav) kendisini karısı Hz. Ayşe'nin odasına götürmelerini istedi. Gün geçtikçe rahatsızlığı daha da artıyordu. Hatta bir gün o kadar rahatsızlandı ki, Hz. Ayşe'nin odasının bitişiğindeki mescide bile gidemedi. Peygamber (sav), Hz. Ayşe'ye babası Hz. Ebu Bekir'in namaz kıldırmasını söyledi. Bu haber Müslümanları çok üzdü, çünkü ilk defa başka birisi Peygamber'in yerine geçiyordu.

İslâm'ın 11. yılında (Miladi 632), Rebiulevvel ayının onikisinde, Peygamber (sav) namaz kılanların sesini işitti. Büyük çaba harcayarak ayağa kalktı ve kapısından, Hz. Ebu Bekir'in ardında saf tutmuş Müslümanları seyretti; büyük bir memnuniyetle gülümsedi. Hz. Ebu Bekir onu görünce, yerini Peygamber'e (sav) vermek için geriye çekildi. Onun eskisi gibi kendileriyle namaz kılacağını düşünen Müslümanlar sevindiler,

fakat o gün nurlar saçan bir güzellikteki Peygamber Muhammed (sav) namaza devam etmelerini işaret etti. Hz. Ebu Bekir'in sağında oturarak namazını kıldı ve sonra içeriye geçerek başını Hz. Ayşe'nin dizlerine koydu. Öylesine acı çekiyordu ki, kızı Hz. Fatma üzüntüyle ağlıyordu. O zaman Peygamber (sav) "Bugünden sonra baban hiçbir acı çekmeyecek, ecel göründü bana" dedi. "Kıyamet gününe kadar hepimiz ölümü tadacağız." Orada yatarken, Hz. Ayşe onun bir defasında söylediği "Allah hiç bir peygamberine seçim sunmadan, kendi yanına almaz" sözünü hatırladı. Sonra Peygamber'in (sav) konuştuğunu duydu. Son sözleri şunlardı: "Hayır, Cennet'teki Yüce Arkadaşları isterim."

Hz. Ayşe o zaman kendi kendine "Vallahi, o böyle diyerek bizi seçmiyor" dedi.

Mesciddeki insanlar Peygamber'in (sav) vefatını duyunca, içleri kederle doldu. Hz. Ömer buna inanamazdı, ve inanamadı da; bunun doğru olmadığını haykırdı. O zaman Hz. Ebu Bekir dışarıya çıktı ve insanlara yumuşak bir sesle şunları söyledi: "Elhamdülillah! Ey insanlar, her kim Muhammed'e tapıyorsa, bilsin ki Muhammed öldü. Fakat, kim ki Allah'a kulluk ediyorsa bilsin ki Allah Hayy'dır ve hiç ölmez." Ardından, Uhud savaşından sonra indirilen şu ayeti okudu:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Muhammed ancak bir elçidir, ondan önce bir çok peygamber gelip geçmiştir. fiimdi o ölür veya öldürülürse siz ardınıza

dönüverecek misiniz? Kim ardına dönerse,

Allah'a hiçbir zarar verecek değildir, fakat şükredip sabredenlere

Allah muhakkak mükâfat verecektir.

Hiçkimse Allah'ın izni olmadıkça ölmez.

Ölüm vakti tayin edilip yazılmış bir eceldir.

Kim dünya menfaatini isterse

kendisine ondan veririz. Ve kim ahiret

sevabını isterse ona da ondan veririz.

fiükredenleri elbette mükafatlandıracağız.

(Kur'an III. 144-145)

Bunun üzerine, insanlar Peygamber'in (sav) namaz kıldırması için seçtiği Hz. Ebu Bekir'e bağlılık yemini ettiler. Hz. Ebu Bekir kabul etti ve sözlerini şöyle bitirdi:

"Allah'a ve Resulüne itaat ettiğim sürece bana itaat edin. Fakat eğer Allah'a ve Resulüne karşı gelirsem, bana itaat etmeyin. Namaz için kalkın. Allah'ın rahmeti üzerinize olsun!"

Kalktılar ve ona sordular: "Peygamber (sav) nereye gömülecek?" Hz. Ebu Bekir Peygamber'in (sav) "Öldüğü yerde gömülen hiç bir Peygamber ölmez" sözünü hatırladı. Ve böylece Peygamber (sav), mescidin bitişiğindeki evde bulunan Hz. Ayşe'nin odasına kazılan bir mezara defnedildi. Bu yer Harem-i Nebevi olarak bilinmekte ve dünyanın her tarafından Müslümanlar dua etmek ve Peygamber Muhammed (sav)'e salât ve selamda bulunmak için oraya gitmektedir.

Ve hiç şüphesiz, senin için bitmez tükenmez bir mükâfat vardır.

Ve hiç şüphesiz, sen pek büyük bir

ahlâk üzeresin.

(Kur'an LXVIII. 3-4)

Hz. Peygamber'in Nitelikleri Hakkında Tirmizi'den Bir Hadis

Peygamber'in (sav) yüz ve görünümü hakkında

Enes b. Malik diyor ki, Allah'ın Resulü orta boyluydu: ne çok uzun ne çok kısaydı. Bedeni zarif biçimde simetrikti ve saçları ne çok kıvırcık, ne de dümdüzdü: teni esmerceydi.

İbrahim b. Muhammed b. Ebu Talib diyor ki... Kalbi herkesinkinden geniş; konuştukları herkesinkinden doğru; karakteri herkesinkinden kibar ve yumuşak; sosyal hayatta herkesten soyluydu. Onu kim görmüşse huşuya kapılırdı; ve onu tanımak için yanında kim bulunmuşsa onu sevmeden edemezdi. Nakleden, ondan önce ve sonra ona benzeyeni hiç görmediğini söylüyor.

Hind diyor ki, Peygamber (sav) heybetliydi, aslında heybetin ta kendisiydi. Yüzü dolunay gibi ışık saçardı. Uzuna yakın, orta boydaydı, fakat çok uzun kişilerden daha kısaydı... Yumuşakça ve kararlı bir şekilde, hızlı adımlarla ve hafifçe öne doğru eğilerek yürürdü, sanki yüksek bir yerden iniyormuş gibiydi. Ne vakit bir şeye baksa, doğrudan doğruya ona bakardı, gözleri daima aşağıya dönüktü, gökyüzünden ziyade yere çevriliydi. Peygamber (sav) çoğu zaman bu dünyadaki şeylere gözünün ucuyla bakardı. Sahabelerini önünden yürütür ve bir Müslüman'la karşılaştığında önce kendisi selâm verirdi.

Cabir b. Semüre diyor ki: "Allah'ın Resulünün (sav) geniş bir ağzı vardı. Gözleri açık kahverengiydi ve topukları biraz etleriydi. Peygamber'i (sav) bir dolunay gecesi gördüm. Üzerinde kırmızı bir cübbe vardı, bir ona bir dolunaya baktım. Bana dolunaydan daha güzel göründü."

Ebu Hureyre diyor ki, Peygamber'in (sav) sanki gümüşten yapılmışçasına beyaz bir teni vardı. Saçları orta dalgalıydı.

Said el-Cureyr bu Tufeyl'in Allah'ın Resulünü gördüğü naklediliyor... O zaman Peygamber'i (sav) tarif etmesini istemiş. Cevabında Peygamber'in (sav) kırmızımsı beyaz bir yüzü; güzel ve ılımlı bir mizacı olduğunu söylemiş.

Hz. Ebu Bekir, fiziken iyi durumda olduğu halde onun en yaşlı görünmesini garip bulduğunu söylemiş Peygamber'e (sav). O da, aşağıda belirtilen âyetlerin(1) kendisini ihtiyarlattığını, çünkü bu ayetlerde Kıyamet

gününün ve cehennemin anlatıldığını söylemiş cevabında. İnsanlar için duyduğu endişe ve üzüntü ihtiyarlatmış onu.

Ebu Said el-Hudri diyor ki, Allah'ın Resulü yeni bir elbise giydiğinde, kendisine bu giysiyi hediye eden Allah'a hamd ve şükrederdi, ve sonra da elbiselerin mukaddesliği için dua ederdi... Semure b. Cündüp ise Peygamber'in (sav) şöyle dediğini naklediyor: "Beyaz elbiseler giyin; çünkü onlar saf ve temizdir; ve ölülerinizi de beyaz kefene sarın."

Ebu Hureyre Peygamber'in (sav) şöyle dediğini naklediyor: "İçinizden birisi ayakkabı giyeceği vakit, sağ ayağıyla başlasın. Ayakkabılarını çıkarırken de sol ayağından başlasın ki, sağ ayağı sona kalsın."

Hz. Ayşe, saçlarını taraması, ayakkabılarını giymesi ve abdest alması gibi bütün kişisel alışkanlıklarında, Peygamber'in (sav) sağdan başladığını bildiriyor.

Ebu Hureyre, Peygamber'den (sav) daha güzel bir şey görmediğini, yüzünün güneş gibi parladığını; Peygamber'den (sav) daha hızlı yürüyene de rastlamadığını, o yürürken yerin onun ayaklarının altında kayıyormuş gibi göründüğünü söylüyor. Sahabeleri Peygamber (sav) yürürken ona yetişmek için çaba harcarlarmış. Hz. Ali'nin soyundan gelen İbrahim b. Muhammed, Hz. Ali'nin Peygamber'in (sav) sanki aşağıya iniyormuş gibi canlı ve dinç yürüdüğünü anlattığını söylüyor.

Hz. Ebu Bekir'in oğlu Abdurrahman, babasından rivayetle şunları naklediyor: Peygamber (sav) 'büyük günahları sayayım mı?' diye sordu... Sonra Peygamber (sav) bunların Allah'a ortak koşmak, anne-babaya itaatsizlik olduğunu söyledi... Devamında, yalan söylemenin de büyük günahlardan sayıldığını belirtti.

Hz. Eyyüb el-Ensari, bir gün Peygamber'le (sav) birlikte olduklarını ve önlerinde yemek bulunduğunu bildiriyor. İlk başladıklarında yemek bereketlenmiş, fakat sonradan bereketi azalmış. Sonra "Ey Peygamber (sav) bu nasıl oldu?" demiş. Peygamber (sav) cevabında, yemeğe başladıklarında 'Bismillah' dediklerini, fakat yemeğe daha sonra oturan birisinin Allah'ın adını anmadan yemeye başladığını, fieytanında onunla birlikte yediğini söylemiş.

Hz. Ayşe, Peygamber'in (sav), yemeğe başlarken 'Bismillah' demeyi unutması durumunda, bunu hatırlayıp şöyle derse olacağını söylediğini naklediyor: "Bismillahi evvelen ve'l-ahiren." Ömer b. Ebi Selma Peygamber'in (sav) yanına gittiklerini bildiriyor. O zaman Peygamber (sav) şöyle demiş: "Yanıma gel ey çocuk! Allah'ın adını an ve sağ elinle, sana

yakın taraftan ye.” Ebu Said el-Hudri de, yemeğini bitirdiğinde Peygamber’in (sav) “Bizi yediren, içiren ve bizi Müslüman kılan Allah’a hamd olsun” dediğini aktarıyor.

Hz. Enes b. Malik diyor ki: “Doğrusu, bir lokma yiyip, bir yudum içip, bunun için ona şükredenden Allah razıdır.”

Peygamber’in (sav) şöyle buyurduğu aktarılmaktadır: “Sizden birisine güzel kokulu bir çiçek verildiğinde, bunu reddetmesin, çünkü çiçekler cennetten gelir.”

Hz.Ayşe, Peygamber’in (sav) başkaları gibi hızlı hızlı konuşmadığını, yanında oturan kişinin sözlerini hatırlayabilmesi için, her kelimeyi ayrı ayrı vurguladığını bildiriyor.

Hind b. Ebi Hale... Peygamber’in (sav) genelde sustuğunu söylemiştir. Gerek olmadıkça konuşmazmış. Konuşmasına anlaşılır biçimde başlar ve son verirmiş. Doğru bir şeyi emretmek ve günahtan da menetmek için konuşurmuş. Hiç kimseye zulmetmemiş, hiç kimseye tepeden bakılmasına da izin vermemiş... Dünya ve dünyaya ait işler onu kızdırmazmış. Fakat hak olan bir şey önemsenmediğinde, dini emirler uygulanıncaya kadar, hiç bir şey onun hiddetini yatıştıramazmış. Kişisel nedenlerden dolayı hiç gücenmezmiş... Hiddetli olduğu zamanlar uzağa, memnun olduğu zamanlar ise aşağıya bakarmış. En fazla gülümseyerek gülermiş.

Hz. Ebu Hureyre aktarıyor ki, Peygamber (sav) Arap şairlerinin söylediği en güzel sözün Lebid’in şu şekilde başlayan mısraları olduğunu söylemiş: “Sakın unutmayın! Allah’tan başka herşey fanidir.”

El-Bera b. Azib aktarıyor ki, Peygamber (sav) yatağına uzandığında sağ avucunu sağ yanağının altına koyar ve şöyle dermiş: “Ey Allah’ım! Yarattıklarını dirilteceğin hesap gününden beni koru.”

Peygamber (sav) uyuyacağı zaman şunları söylermiş: “Ey Allah’ım! Senin adınla uyur, Senin adınla kalkarım” ve uyandığında da “Bize ölümü verdikten sonra Kıyamette diriltecek olan Allah’a hamd olsun” dermiş.

Hz. Ayşe’nin bildirdiğine göre, Peygamber’in (sav) her gece yatağa girdiğinde avuçlarını açar ve Kur’an’ın şu sürelerini okurmuş: Kulhuvallahu Ehad, Kul Euzu bi Rabbil-Felak ve Kul Euzu bi Rabbin-Nas. Sonra da ellerini vücudunun ulaşabildiği yerlerine sürermiş. Ellerini önce başına,yüzüne ve bedeninin ön kısımlarına sürermiş.

Peygamber’in (sav) nafile oruç tutması

Hz. Enes b. Malik’e Peygamber’in (sav) oruç tutması sorulduğunda şöyle cevap verdi: Peygamber (sav) belli aylarda öyle uzun zaman oruç

tutardı ki, orucunu hiç bırakmayacağını sanırdık, bazı aylarda da öyle uzun zaman oruç tutmazdı ki, bir daha oruç tutmayacak sanırdık. “Peygamber’i geceleri görmek isteseydiniz, dua ederken bulurdunuz; onu uyurken görmek isteseydiniz, yine dua ederken bulurdunuz.”

Hz. Ayşe, Peygamber’in (sav) pazartesileri ve perşembeleri oruç tuttuğunu bildiriyor. Ve fiaban ayında diğer aylara göre daha çok gün oruç tuttuğunu da söylüyor.

Peygamber (sav), yalnızca devamlı yapılan ameli severdi. Ebu Salih, Hz. Ayşe’ye ve Hz. Ümmü Seleme’ye Peygamber’in (sav) en çok hangi amelleri sevdiğini sorduğunda, ikisinin de “Küçük olsun, büyük olsun, düzenli olarak yapılan amelleri” diye cevap verdiklerini söylüyor.

Peygamber’in (sav) Kur’an’ı
okuma şekli hakkında

Hz. Ümmü Seleme’ye Peygamber’in Kur’an’ı nasıl okuduğu sorulduğunda, şöyle dedi:

Peygamber’in (sav) Kur’an’ı okuyuşu açık ve anlaşılırdı, her harfi ayrı ayrı telaffuz ederdi.

İbni Abbas da Peygamber (sav) odasında Kur’an okurken bahçedeki bir kimsenin onu net biçimde duyabildiğini söylüyor.

Peygamber’in (sav) alçak gönüllülüğü hakkında

Enes b. Malik Peygamber’in (sav) hastaları ziyaret ettiğini, cenazelere katıldığını, eşeğe bindiğini ve kölelerin bile davetini kabul ettiğini aktarıyor.

Hz. Hüseyin... babasının Peygamber (sav) eve geldiğinde, evde kaldığı vaktini üçe ayırdığını söylediğini aktarıyor. İlk kısmı Cenab-ı Hakk’a ayırmış, diğer kısmını ailesine, geriye kalanını da kendisine. Kendi payını da yine kendisiyle diğer insanlar arasında bölermiş.

Yine o diyor ki: “İhtiyaçlarını kendileri getiremeyen insanların ihtiyaçlarını bana bildirin, zira bir yöneticinin yanına gelemeyecek durumdaki insanların ihtiyaçlarını aktaran kişinin ayakları Kıyamet gününde sapasağlam olur.”

Hz. Hüseyin... babasının, Peygamber’in (sav) otururken ve kalkarken Allah’ın adını andığı cevabını verdiğini söylemiştir.

Peygamber’in (sav)
davranışları hakkında

Enes b. Malik... yaptığı hiçbir şey için Peygamber’in (sav) “Bunu neden böyle yaptın?” diye sormadığını veya bir görevi yerine getirmediğinde

kimseyi “Bunu neden yapmadın?” diye hesaba çekmediğini bildiriyor. Peygamber (sav), davranış açısından insanların en iyisiymiş.

Hz. Ayşe diyor ki... kötülüğe kötülükle karşılık vermez, hataları bağışlar ve affederdi. Hz. Ayşe, onun (sav) cihat dışında kimseye vurmadığını da bildiriyor.

Enes b. Malik, Peygamber’in (sav) gelecek günler için kendisine hiçbir şey ayırmadığını söylüyor.

Rüyada Peygamber’in (sav)

görülmesi hakkında

Abdullah b. Mesud, Peygamber’in şöyle dediğini aktarıyor: “Kim beni rüyasında görmüşse, gerçekten beni görmüştür, çünkü fieytan benim şeklime bürünemez.”

Peygamber’in Ailesi

Peygamber’in (sav) Hanımları

Peygamber’in ilk hanımı Huveylid kızı Hatice’ydi. Namuslu, zengin ve Peygamber’le (sav) evlenmeden önce iki defa dul kalmış bir ticaret kadınıydı. Peygamber yirmibeş, o ise kırk yaşlarındaydı o sırada. Neredeyse yirmibeş yıl, onun tek hanımı olarak kaldı ve Zeynep, Rukiye, Ümmü Gülsüm ve Fatıma’nın annesiydi. Ayrıca iki de erkek çocukları oldu: İkisi de çok küçük yaşta ölen Kasım ve Abdullah.

Hz. Hatice’nin vefatından sonra, Peygamber (sav) Amiroğulları kabilesinden Hz. Sevde ile evlendi. Hz. Sevde’nin babası İslamiyeti ilk kabul edilenlerdendi. Habeşistan’a göçüp, Mekke’ye dönerken ölen Müslüman sahabelerden birisinin dul eşiydi.

Peygamber (sav) o sırada, Hz. Ebu Bekir es-Sıddık’ın kızı Hz. Ayşe ile nişanlıydı. Hz. Ayşe’nin yaşı evlilik için çok küçük olduğundan, evlilik üç yıl sonraya ertelendi. Pek çok hadis Hz. Ayşe tarafından aktarılmıştır.

Peygamber (sav) daha sonra diğer hanımlarıyla evlendi. Bunlardan birisi, Hz. Ömer b. Hattab’ın kızı Hz. Hafsa’ydı. Kocası Bedir Savaşı’nda aldığı yara sonucu ölünce dul kalmıştı. Dul kaldığında çok gençti. Peygamber (sav) onunla Hicret’in ikinci ya da üçüncü yılında evlendi.

Peygamber’in (sav) evlendiği bir diğer dul, Huzeyme’nin kızı Hz. Zeynep’ti. Kocası, Bedir Savaşı’nda şehit düşmüştü. Cömertliği ve fakirlere gösterdiği özel şefkat nedeniyle fakirlerin annesi olarak tanınıyordu.

Hz. Ümmü Seleme, Kureyş ileri gelenlerinden Ebu Ümeyye b. el-Muğire’nin kızıydı. İlk olarak Ebu Seleme’yle evlenmiş ve onunla Habeşistan’a göç etmişti. Kocası Uhud Savaşı’nda aldığı yaralardan ölünce, Peygamber’in (sav) hanımlarından birisi oldu.

Hendek Savaşı’ndan bir yıl sonra, Peygamber (sav) Mustalikoğullarıyla başka bir savaşa girdi ve onları yendi. Kabile reisinin kızı olan Berre birçok ganimetle birlikte Müslümanların kampına geldi. Onu ezilmekten kurtaran ve kendisiyle evlenen Peygamber (sav) ismini Cüveyriye olarak değiştirdi.

Hz. Zeynep b. Cahş Peygamber’in babası Abdullah’ın kızkardeşinin kızıydı. Peygamber (sav) onu, kölesi iken azat ettiği sonra da evlat edindiği Zeyd b. Harise’yle evlendirdi. Zeyd, hicretin beşinci senesinde onu boşadı. İslamiyet evlat edinmeyi kabul etmediği için, bir Kur’an ayeti indirilerek Peygamber’in (sav) Hz. Zeynep’le evlenmesi emredildi.

Ebu Süfyan’ın kızı Ümmü Habibe, İslamiyeti kucaklamış ve ilk kocasıyla birlikte Habeşistan’a göçetmiş, orada Hıristiyanlığa geçmişti. Bunun sonucunda, Ümmü Habibe’nin evliliği bozulmuştu. Daha sonra da kocası ölmüştü. Peygamber (sav) çektiği sıkıntılardan haberdar oldu ve Necaşi vasıtasıyla onunla evlenmeye karar verdi. O da kabul etti.

Hz. Safiyye, Yahudi kabilesi Nadiroğullarının reisinin kızıydı. Babası Peygamber’in en azılı düşmanlarından birisiydi. Kabilesi Medine’den çıkarılınca, babası Hayber’e yerleşti. Hicret’in yedinci senesinde Hayber’in düşmesinden sonra, Safiyye esir alındı. İslamiyeti kabul etti ve Peygamber (sav) onunla evlendi.

Hz. Meymune Havazin kabilesinden Haris’in kızı ve Peygamber’in amcası Hz. Abbas’ın baldızıydı. Mekke’de dul olarak yaşadı. Sürgün yıllarından sonra sahabeleriyle birlikte Mekke’ye giren Peygamber (sav) onunla evlendi.

Hudeybiye Anlaşmasından sonra, Peygamber (sav) Suriye’ye özel davetler gönderdi. Mısır ve diğer ülkeler İslamiyete girdi. Bir Kıpti cariye olan Mariya, Mısır’daki Kıptilerin reisi Mukavkıs tarafından Peygamber’e (sav) hediye edildi. Hz. Hatice’den sonra, Peygamber’e (sav) çocuk doğuran ilk kadın oydu, ismi İbrahim konan çocuk küçük yaşta öldü.

Peygamber’in (sav) Kızları

Hz. Zeyneb, Hz. Hatice’nin kızkardeşinin oğlu Ebu As b. Rabi’yle evlendi. Rukiye ve Ümmü Gülsüm ise, Ebu Leheb’in oğulları Utbe ve Uteybe ile evliydiler. Ancak, İslamiyetin gelişinden sonra bu evlilikler bozuldu. Daha sonra, Hz. Osman Rukiyye ile evlendi, o öldükten sonra da kızkardeşi Ümmü Gülsüm’le evlendi.

Hz. Fatıma, Peygamber’in amcasıoğlu, Hz. Ali’yle evlendi ve Hz. Hasan’ı, Hz. Hüseyin’i ve Hz. Zeynep’i doğurdu.

d